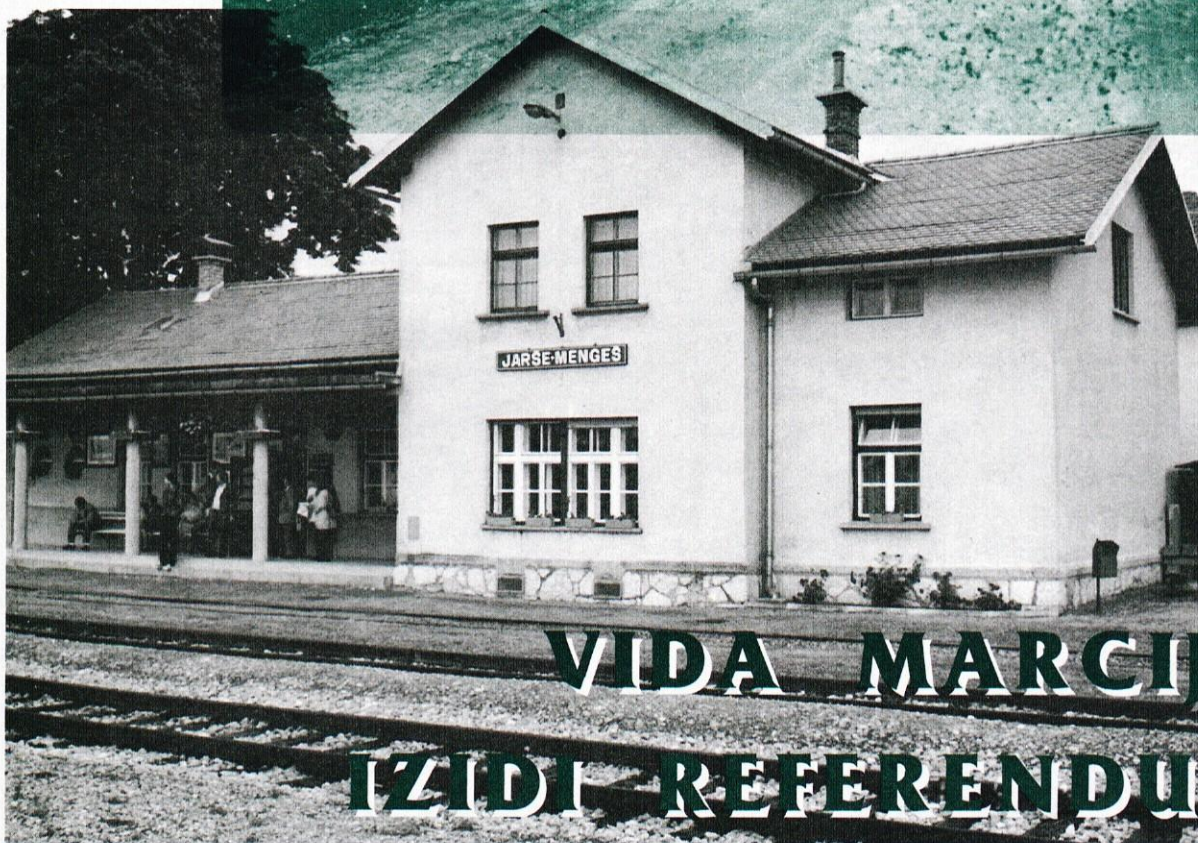

MENGŠAN

glasilo KS za Dobeno, Loko, Mengeš in Topole

številka 9 / letnik II / rožnik / 1994

**VIDA MARCIJAN
IZIDI REFERENDUMA
MENGŠANI NA MALTI
110 LET MENGEŠKE GODBE**

Trdinov hram

Slovenska 30, Mengeš
tel.: 737-237

PIZZA

velike in male, cene od 300 do 500 SIT

margerita

omaka, sir

hram

omaka, sir, šunka, gobe,
artičoke, olive

kraška

omaka, sir, pršut, gobe, olive

romana

omaka, sir, šunka

zelenjabisna

omaka, sir, beluši, kumarice,
artičoke, olive, koruza

kmečka

omaka, sir, šunka, gobe,
suha salama, klobasa

tanja

omaka, sir, šunka, gobe

morska

omaka, sir, morski sadeži

šadna

omaka, sir, šunka, ananas

Nudimo malice, kosila in večerje!

delovni čas:
od 7. do 24. ure
nedelje in prazniki zaprto

Spoštovane goste obveščamo, da bo lokal od 1. do 15. avg. zaradi letnega dopusta zaprt!

OBVESTILO

Vsem cenjenim strankam smo dolžni še eno pojasnilo!

To, da smo šola z dolgoletno (43 letno) tradicijo in visoko kvaliteto, to da naše ime AVTOŠOLA RETOS MENGEŠ ali AVTOŠOLA MENGEŠ, kakor smo jo (neuradno) kratko imenovali, nekaj pomeni, dokazuje tudi dejstvo, da si prav to naše ime lasti in ga razobeša na transparentu naša konkurenca. Ime in image kakovosti naj si gradi in ustvari vsak sam. Če cenimo svoje stranke in če svoje delo opravljamo dobro, odgovorno in lojalno, se pod njim ne smemo sramovati lastnega podpisa in to z lastnim imenom.

Vse cenjene stranke obveščamo, da se bomo za vas še naprej trudili, svoje ime pa predstavljali le še s polnim imenom!

Le ena je prava AVTOŠOLA MENGEŠ, odslej imenovana le še

AVTOŠOLA RETOS MENGEŠ,

TRDINOV TRG 14. Tel. 739- 621.

Hvala za razumevanje ter srečno vožnjo!

AVTOŠOLA · MENGEŠ

RETOS
RETOS
RETOS
RETOS

AVTOŠOLA · MENGEŠ

UVODNIK

KAZALO

Spoštovani bralci Mengšana!

Volitve so za nami. Referendum je potrdil vašo voljo, ko ste se odločili za svojo občino. To je bila res edinstvena priložnost, da se kraju vrne status, ki ga je svojčas že posedoval. Mengeš živi svoj vsakdan intenzivno in bogato.

Po daljšem času je dobil svoj turistični prospekt z novim simbolom, maskoto in sloganom, ki se Mengšu kot glasbenemu mestu še kako poda: "S pesmijo v srcu!"

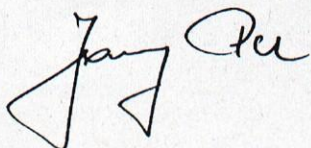
Vse to lepo soupada s praznovanjem 110-letnice Mengeške godbe, ki je pripravila slovesen koncert in parado skupno s prijateljskimi godbami, narodnimi nošami, mažoretkami, pevci, lovci in nenazadnje z ekipo tekmovalcev, ki so zastopali Slovenijo na Igrah brez meja v družbi osmih evropskih držav.

Vzporedno s praznovanjem godbe so se tudi mengeški nogometaši uvrstili v 2. ligo, kar tudi lepo promovira naše mesto, ki si prizadeva biti prijetno glasbeno, turistično in športno središče.

Počasi in vztrajno lepšamo in urejujemo mesto, te dni dokončujejo avtobusni postaji v Loki, ne smemo pa prezreti drobnega nezanimarljivega dejstva, da je dobila železniška postaja v Jaršah svoje prvotno ime Jarše-Mengeš, ki ga je imela že pred več kot štirimi desetletji.

Ob prazniku državnosti, ki ga tudi praznujemo v teh dneh, naj počije misel, da ob tem datumu obhajamo spomin na prelomno obdobje naše države, ki je obveza do dela, ustvarjanja in soljudi.

Janez Per

Spoštovane bralke, dragi bralci!

Znekajdnevno zamudo prihajamo k Vam ta mesec. Naj pojasnim, kje je vzrok. Pomembni dogodki v Mengšu, kot je 110-letnica praznovanja Mengeške godbe in udeležba Mengšanov na evropskih Igrah brez meja, so tehten razlog za to, da smo reportaže vključili še v junijsko, predpočitniško številko. Veliko ste spraševali, kako so se naši športniki uvrstili na tekmovanju na Malti. Poleg dobrega rezultata je odprava Mengša poskrbela za celostno predstavitev svojega kraja in Slovenije. Prav bi bilo, da bi to postala navada, ne pa le slučaj. Bodimo ponosni na svojo domovino!

Sicer pa o tem ni potrebno prepričevati sprepričane. Mi smo se odločili zanj, za Mengeš, za svojo občino. Sedaj bomo o svoji usodi odločali sami, nobenih izgovorov in izmikljanj - postali bomo svoje sreče kovač. V jeseni nas čaka še nekaj pomembnih odločitev in mi jim bomo kos.

Mengeška godba je v vseh letih delovanja pokazala izjemno požrtvovalnost za svoj kraj, saj ni nikoli manjkalo godbenikov, ko jih je Mengeš ali okoliški kraj povabil. Predstavljamo Vam vzorno direktorico podjetja Filc, gospo Vido Marcijan, na katero smo ponosni; v nadaljevanju pa dogajanja v šoli, kulturi, športu, ...

Julija Mengšana ne bo na obisk, ker si je izboril zaslužene počitnice. Da pa ne boste rekli, da smo lenarili, tokrat prinašamo zanimivo in bolj obsežno branje o življenju in delu v naši Krajevni skupnosti, bodoči Občini Mengeš.

Čeprav ste nekateri pri pisanju pridni in Vas moram pohvaliti, vabim k sodelovanju tudi druge, ki še niste našli korajže, da bi svoje misli prelili na papir.

Morda bodo prav počitnice pomenile pomemben korak. Rok za oddajo člankov je do 15. v mesecu, tokrat je to 15. avgust.

Želimo Vam lepe, prijetne in zabavne proste dneve, konec avgusta pa Vam kličemo na svidenje!

Tatjana Sivec Strmšek

UVODNIK	3
KRAJEVNA SAMOUPRAVA	4-7
GA. VIDA MARCIJAN	8-9
ŽIVLJENJE KS	10-22
IGRE BREZ MEJA	10-15
GODBA	16-21
SIMBOLI KS	22
ŽUPAN NA OBISKU	23
VAŠA POŠTA	24-25
NAŠA ŠOLA	26-28
IZOBRAŽEVANJE	29
KULTURNI SPOMENIKI	30-31
KULTURA	32-33
DRUŠTVA	34-36
ŠPORT	37-40
NAMIZNI TENIS	37
NAGRAJENCI	38
NOGOMET	40
NARAVA	41
ZDRAVJE	42
IN MEMORIAM	43
OBVESTILA	44
RAČUNALNIŠTVO	44
GOSPODINJSKI NASVETI	45
SMEH NI GREH	46

MENGŠAN, mesečnik KS MENGEŠ

Naslov uredništva:

Slovenska 28, Mengeš
telefon/telefax: (061) 737 - 317
žiro račun: 50120 - 603 - 55739

Glasilo ureja uredniški odbor:

Tatjana Sivec Strmšek (glavna urednica),
Janez Per (odgovorni urednik),
Marija Cvetek, Jože Vahtar, Jože Brojan,
Ivan Sivec (člani)

Računalniški prelom: **Matjaž Martinec**
Slike na naslovnici: zgoraj iz arhiva **g. Korenčana**,
spodaj **Martin Ogrinc**

Izdaja: **MI AMIGO** d.o.o.

Mengšan izhaja v nakladi 2500 izvodov in ga prejema gospodinjstva **Mengša, Topol, Loke in Dobena** brezplačno na dom.

Tiskano na okolju prijaznem papirju.

Tisk: **Skok, Radomlje**

KRAJEVNA SAMOUPRAVA

NOVE OBČINE - MENGEŠ ZA

Nove občine - Mengeš za

Ustava Republike Slovenije v 139. členu določa, da se občina ustanovi z zakonom po prej opravljenem referendumu, s katerim se ugotovi volja prebivalcev na določenem območju.

Državni zbor je v letu 1993 in 1994 sprejel zakone, ki so pravna podlaga za izvedbo referenduma. Kot se je izkazalo ob glasovanju, ljudem ni nihče pojasnil prednosti nove

Volilna komisija v Topolah. foto: Tatjana Sivec Strmšek

občine, zato izidi glasovanja niso presenetljivi. Ob pripravah na izvedbo referenduma sem ustanavljanje občin na tak način primerjal s skokom v vodo, ne da bi bili prepričani, ali znamo plavati ali ne. Zato se ne smemo čuditi, da je več kot 2/3 predvidenih občin utonila, predno so napravile prvi zamah.

Mengeš je edino referendumsko območje v sedanjih občini Domžale, kjer je bil referendumski izid pozitiven. 17. člen Zakona o referendumu za ustanovitev občin (U. I. RS 5/94) določa, da za sprejem odločitve zadostuje navadna večina, kar pomeni, da je sprejeta tista odločitev, za katero je glasovala večina volilcev, ki so glasovali (torej tistih, ki so glasovali).

V Glasbeni šoli Mengeš. foto: Tatjana Sivec Strmšek

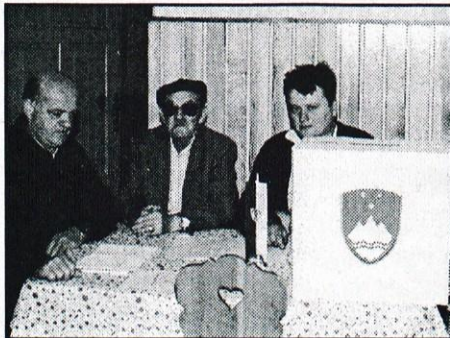

Mengšani smo bili za. foto: Tatjana Sivec Strmšek

Na našem referendumskem območju je od 3161 udeležencev glasovanja svoj glas za novo občino oddalo 1694 prebivalcev, proti 1422, 45 pa je bilo neveljavnih glasovnic.

Kljub temu da v Republiki Sloveniji po 29. maju (verjamem pa, da tudi prej) ni jasnega koncepta lokalne samouprave, tak izid glasovanja zavezuje Državni zbor, da v skladu s 14. členom Zakona o lokalni samoupravi ustanovi občino Mengeš.

Ne glede na posameznikove (in posamezne) pomisleke je treba v skladu s temeljno

Na dobenem ni bili težav. foto: Tatjana Sivec Strmšek

značilnostjo demokracije spoštovati večinsko sprejeto odločitev. Zato v upanju, da se z novo ureditvijo obetajo boljši časi, zaželimo mengiški občini srečno pot v prihodnost.

Za uspešno delo se zahvaljujem vsem, ki so žrtvovali del svojega prostega časa.

Predsednik volilne komisije 28. referendumskega območja Kimovec Franci, dipl. iur.

Zaradi slabih volilnih rezultatov v Topolah in Loki sta predstavnika obeh krajev (Franc Bergant iz Topol in Franc Ručigaj iz Loke) ponudila svoj odstop, vendar ga sedanjí župan, g. Janez Per, ni sprejel.

Rezultati glasovanja o določitvi referendumskega območja občine Mengeš

29.05.1994

Volilna komisija je na podlagi zapisnikov o delu volilnih odborov na dan glasovanja ter zapisnikov volilnih odborov pri ugotavljanju izida glasovanja in zapisnika o ugotovitvi izida glasovanja po pošti ugotovila:

skupaj volilcev za referendumsko območje:	4714
od tega:	
- vpisanih v volilne imenike	4714
- glasovalo s potrdili	0
Skupaj glasovalo:	3161
od tega:	
- na voliščih po volilnem imeniku	3153
- glasovalo s potrdili	0
- glasovalo po pošti	8

Volilna komisija je ugotovila, da je bilo oddanih glasovnic: 3161 oz. 100%
Ker so bile glasovnice prazne ali ker sta bila obkrožena oba odgovora oziroma ker ni bilo moč ugotoviti volje volilca, je bilo neveljavnih glasovnic: 45 oz. 1,42%

Na vprašanje "Ali ste za to, da se na našem referendumskem območju ustanovi občina?" je odgovorilo:

"ZA" 1694 volilcev oz. 53,59%
"PROTI" 1422 volilcev oz. 44,96%

Volilna komisija Krajevne skupnosti Mengeš
predsednik Franc Kimovec

MENGŠAN

Odločitev bo padla. foto: Tatjana Sivec Strmšek

KRAJEVNA SAMOUPRAVA

REFERENDUM

Še nekaj misli ob uspelem referendumu za občino Mengeš

Najprej dovolite, da vam ob tej pomembni odločitvi čestitam. Če je država na zunaj oboden zid, so občine predelne stene, seveda z vsemi potrebnimi vrati in okni. Dani smo bili na veliko preizkušnjo, čeprav imamo vse pogoje, da postanemo občina in to ne glede na zelo medlo zakonodajo. Z uspehim referendumom smo izrazili pripravljenost, da svojo polnoletnost tudi v vsej polnosti zaživimo. Nekdo mi je javno oponesel, da je rezultat referendumu slab in da je komaj uspel. Jaz pa pravim "komaj" ne obstaja. Referendum uspe ali ne uspe. Marsikje ni uspel, v Mengšu je!

V svoj mandat od leta 1990 smo skupaj z vami, ki ste iz leta v leto pritrjevali programu, ga dopolnjevali in ga skupaj z nami uresničevali, podredili rasti v samostojno občino, ki jo bo Državni zbor Republike Slovenije z zakonom razglasil.

Mengeš, odločili smo se zate. foto: Martin Ogrinc

Danes sem vesel. Vesel sem preprosto zato, ker sem vam verjel. Seveda priznam, da sem se tudi bal. Bal sem se, kot že rečeno, zaradi zelo medle zakonodaje, bal sem se, ker so javna občila bila tako odklonilna. Komentarji ljudi iz zdajšnjih občinskih središč so bili prepričljivi in razumljivi, saj bodo zdajšnje občine izgubile mnoge pristojnosti in tudi sredstva. Pristojnosti sedanjih in bodočih občin bodo enake. Razumel sem tudi komentarje ljudi iz majhnih krajev in vasi, da se za občino niso navduševali. Mnogi niso izpolnjevali osnovnih pogojev in so spoznali, da niso zreli za samostojnost, če si morajo skoraj vse "sposoditi pri sosedih." Mnogi so mi oporekali, da nismo naredili dovolj reklame. Morda res?! Vendar se nikdar nočem postavil-

Vigred je napovedala še zadnjo razpravo pred referendumom. foto: Tatjana Sivec Strmšek

jati kot neka avantgarda, ki vse vidi in vse ve, rajši tvegam, da se ljudje odločijo in odločili smo se prav. Seveda pa razumem tudi vse tiste, ki se zaradi različnih razlogov niso odločili za samostojnost in so bili preglasovani. Zavedam se velikih starih ran in brazgotin, ko so nas na različne načine delili, kot je bilo to s šolskimi okolišji ali kot so manipulacije z našo zemljo, itd. Še danes se pri mnogih ljudeh, ki delajo v politiki, vidi, kako ne izbirajo poti in sredstev, da dosežejo svoje cilje. To pa so nove brazgotine.

Menim, da je za doseg vsakega cilja posebej pomembna pot in sredstva na tej poti. Trdim, da morajo biti pot in sredstva poštena.

Izrazitega nasprotovanja pa smo bili deležni s strani tistih, ki so občino Mengeš pred 35-imi leti zapravili. Nasprotovanje in omlaževanje je bilo prisotno skozi vsa štiri leta. Posebno smo to čutili ob vseh večjih projektih. Nekaj časa sem celo prepričeval nekatere, naj tvorno sodelujejo, vendar sem kmalu spoznal, da bodo prišli na površje v vsakem primeru. Če projekt občine Mengeš ne bi uspel, bi nas ožigosali kot nesposobne, če pa uspe, se bodo skušali na vseh koncih in krajih

Volilna komisija se po ugotovitvi rezultatov svečano podpisuje na mengeško zastavo.

foto: Peter Škrlep

udinjati in se uspehov drugih polastiti. To se že dogajaja in ni treba biti posebej pozoren, da človek opazi, kako prihajajo nazaj na površje stare sence. Žalostno pa je, da jim nekateri, od katerih bi to najmanj pričakoval, to omogočajo. Prihodnost Občine Mengeš ne more biti v rokah ljudi, ki so jo pred leti zapravili ali pa njihove oblasti željnih potomcev. Menim, da tudi v rokah tistih prodanih duš ne, ki omogočajo prodor starim političnim strukturam.

Jeseni bomo volili prvi legalen in legitimen Občinski odbor in župana. Zadnji legalen in

Volišče v Kulturnem domu. foto: Tatjana Sivec Strmšek

legitimen župan Mengša je bil do leta 1941 Karel Gregorc. Vsa kasnejša zgodovina pa je popisana v različnih knjigah, tudi v knjigi Mengeš in Trzin skozi čas.

Ja, čas teče naprej in zastavljamo si nove urnaloge. Niti občina niti ostale institucije, ki jih Mengeš potrebuje, ne padejo v naročje kot zrele hruške same po sebi. Mi, ki smo se odločili ZA, vemo za pot in nikogar od te poti ne bomo odvrčali. Vabim vas k sodelovanju!

S spoštovanjem

Janez Škrlep

Slovenska državnost in občina Mengeš

Kako ponosno mi zveni beseda SLOVENIJA.

Dragi Slovenci, lojalni državljani naše države, dragi občani bodoče občine Mengeš!

Pišem vam, ker sem vesel in ponosen, da živim v teh zgodovinskih časih, ki so pomemben mejnik v zgodovini našega naroda.

(Nadaljevanje na naslednji strani!)

KRAJEVNA SAMOUPRAVA

REFERENDUM

(nadaljevanje s prejšnje strani)

Dan slovenske državnosti praznujemo. To je dan, ki so si ga rodovi nazaj želeli, si prizadevali zanj, se borili in umirali, velikokrat tudi zapuščeni. Ko sem nekdaj ob različnih priložnostih razmišljal o svojem rodu in slovenskem narodu, se nikdar nisem mogel sprizniti s Cankarjevo mislijo, da smo ljudstvo

piti v jugoslovanstvo in internacionalizem. Biti Slovenec je kvečjemu pomenilo del folklorne, smrdeče po naftalinu. Med poplavo tujega je vse, kar je bilo slovensko, štrlelo kot košček eksotike, kot se dopušča razstava ostankov pokornega ali izumrlega ljudstva.

Nikoli se nisem strinjal s tistimi, ki so dejali, da je božič folklor, pa trije kralji,

Voliilna komisija v Loki.

foto: Tatjana Sivec Strmšek

hlapec in dekel, nikoli z izjavami nekaterih, da smo lahko pokvarljiva roba, nikoli se nisem sprijaznil s tem, da je kdo od Slovencev lizun in klečeplaznež, naprodaj za nekaj mark ali za zabojček prezrelega sadja. Vedno, kadar srečam Slovenca, ki mi govori o majhnosti in maloštevilnosti našega naroda, se glede maloštevilnosti sicer strinjam, o majhnosti nikoli. "Majhni ste, ker klečite, vstanite, pa boste dovolj veliki!" Povzamem besede nekega Francoza.

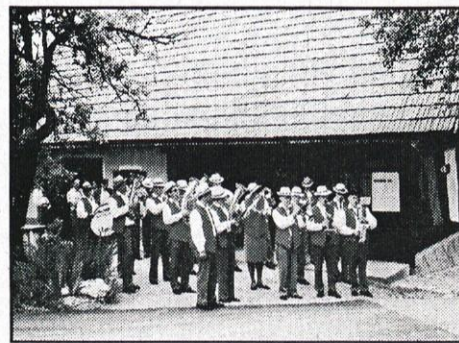
Vpreteklosti so nam majhnost izdatno vtepali v glavo in kosti. Hoteli so nas vto-

Ugotovitev - Mengeš bo občina. foto: Peter Škrlep

svečnica, pa pust in post, pa žegenj in kres, pa kozolec in visoka jablana, pa kmetija in hribovska vas, pa medeno srce in kos črnega kruha, pa narodna noša, in pesem pod oknom in v srcih skozi stoletja peta v čast Bogu, slovenskim materam, dekletom, fantom in domovini.

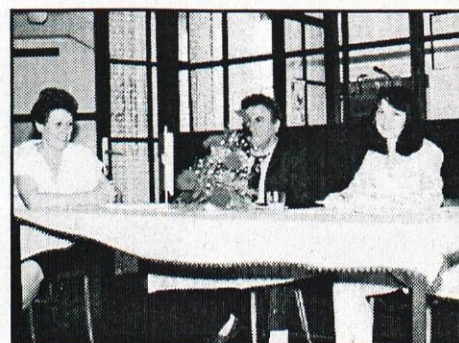
Zveseljem sem se vedno zanimal za druge narode in njihovo zgodovino, za njihovo kulturo in duhovnost. Vendar pa ob vsem tem vem, da sodimo ob bok tem narodom tudi mi in večkrat ko se srečam s tujo kulturo in tujo duhovnostjo, spoznavam veličino domače slovenske kulture in slovenske duhovnosti. Nikoli se ne bi hotel siliti v neko Evropo. Te fraze in to klečepazenje me moti. Čemu in komu naj se klanjamo? Tisti, ki so se prej klanjali proti jugu in vzhodu, se klanjajo zdaj proti zahodu. Ni mi za klanjanje. Od klanjanja boli hrbet, pa tudi glava in srce. Pokončnost in vse, kar to pokončnost omogoča, je tisto, kar nam bo odpiralo vrata v svet in ne neki prisiljeni blišč, servilnost, užaljenost ali preplašenost.

Godba je prišla tudi na Dobeno. foto: Mitja Šutar

Zmalodušjem se srečujem vsak dan. Menim, da je danes to najnevarnejši strup, ki ga je prepolno slovensko ozračje. Saj poznate tisto jutranjo dozo malodušja: "Dobro jutro, revščina." Tako so mislili in govorili tisti, ki so se zbal za večje ali manjše privilegije, ki so jih bili deležni pod Jugoslavijo. No, zadevo želijo zapeljati tako, da bi še naprej bili avantgarda. Prepričan sem, da smo jih spregledali in da jim ne bomo nasedli.

Nevarnost je tudi v napačnem razumevanju demokracije. Nekateri mislijo, da je zdaj vse dovoljeno, da so lahko nasilni, da vsak

Volišče v Domu počitka. foto: Tatjana Sivec Strmšek

vsakemu lahko vse reče in da vsak lahko počne, kar se mu zljubi. Mnogi so si na nepošten način nagrebli premoženje in si jemljejo pravico, da šikanirajo tiste, katerim so se v komunizmu ponujali kot avantgarda.

Zastrašenost in malodušje, ki se šopirita tu-di zaradi drugih nesmislov, neredov, nezakonitosti in kriminala, nezadržno načenjata vitalnost našega naroda. Nekateri mladi politiki zvito leporečijo. Usta so jim polna demokracije, pri tem pa so pripravljeni za prgišče nemških mark prodati svoj jezik, slovensko kulturo, gradove, zemljo, tovarne, telovadnice

(Nadaljevanje na naslednji strani!)

KRAJEVNA SAMOUPRAVA

REFERENDUM

	volišče	št. vol. v vol. imen.	glasovalo po imen.	glasovalo s potrd.	skupaj glas.	oddanih	za	proti	neveljavne
1	Gasilski dom Topole	147	128	0	128 87,1%	128 100%	59 46,1%	67 52,3%	2 1,6%
2	Obrtna zadruga Zora	683	500	0	500 73,2%	500 100%	274 54,8%	219 43,8%	7 1,4%
3	Dom počitka Mengeš	957	460	0	460 48,1%	460 100%	236 51,3%	213 46,3%	11 2,4%
4	Kulturni dom Mengeš	674	466	0	466 69,1%	466 100%	276 59,2%	183 39,3%	7 1,5%
5	Glasbena šola Mengeš	351	235	0	235 67,0%	235 100%	157 66,8%	76 32,3%	2 0,9%
6	Glasbena šola Mengeš	724	492	0	492 68,0%	492 100%	273 55,5%	211 42,9%	8 1,6%
7	Trak Mengeš	555	388	0	388 69,9%	388 100%	199 51,3%	186 47,9%	3 0,8%
8	Gasilski dom Loka pri Mengšu	579	402	0	402 69,4%	402 100%	169 42,0%	230 57,2%	3 0,7%
9	domačija Anžin Feliks	44	40	0	40 90,9%	40 100%	25 62,5%	14 35,0%	1 2,5%
901	glasovanje po pošti	11	8	0	8	8	5	2	1
999	predčasno glasovanje	0	42	0	42	42 100%	21 50%	21 50%	0 0,0%

(Nadaljevanje s prejšnje strani!)

in hiše. Pripravljeni so barantati z vero in zgodovino.

Ne dajate tujcem v roke naših tovarn, ne prodajajte jim hiš, ne prodajajte jim zemlje. Ne domišljajmo si, da se bodo prilagodili, ne domišljajmo si, da smo jih Slovenci sposobni zintegrirati. To je namreč velika prevara in del te prevare je tudi razprodaja slovenskega državljanstva.

Po pogovoru z nekim Koroščem sem spoznal, da se slovenski etnični prostor ni zožil zaradi odkritega nasilja ali neke okupacije, pač pa ker so tujci našo zemljo pokupili.

Zelo me je prizadelo, ko je po referendumu za občino Mengeš moj nekdanji sošolec močno "objokoval" čase, ko smo še živeli v Jugoslaviji. Presenečen sem onemel. Nisem mu rekel drugega, kot to, da naj gre in pogleda južno od Kolpe, pa bo videl življenje v Jugoslaviji. Še tisti jugoslovanarji, ki so pred vojno v Sloveniji zbežali in se po srbskih časopisih zaklinjali, da se "nikad više neče vratiti u Slovenijo...", so se vrnili, si kupili državljanstvo in hudega psa. Tu živijo in nihče jim noče nič žalega.

Kdo ve, katerih privilegijev je bil deležen ta moj sošolec, da zdaj, ko so vrata kletke odprta, ne more na prostost. Zdi se, da je nekaj podobnega kot pri živalih tudi pri ljudeh. Če jim je namreč odvzeta prostost, se privadijo na ujetost in omejitve, na doziranje hrane in čiščenje iztrebkov. Človek pa mogoče še na doziranje kulture, ideologije, znanja in morda

še česa. Vsem pa je dodobra znano, da so tudi pazniki na nek način zaprti. Edino kar imajo, je to, da kar ujetim ostane ali jim premalo dozirajo v malhah in cekarjih, nosijo v sebi, v svojo kletko. To je njihov privilegij in je žal premmnogim le to cilj.

Janez Škrlep

Delovna skupina za izbor simbola, slogana, prospekta in maskote za Mengeš.

foto: Martin Ogrinc

PREDSTAVLJAMO VAM

GOSPO VIDO MARCIJAN

Ga. Vida Marcijan

Ga. Vida Marcijan je zelo uspešna direktorica podjetja Filc Mengeš. V letu 1992 je bila izbrana za menagerko leta, na kar smo bili Mengšani še posebno ponosni. Tudi sicer je razvoju in napredku kraja naklonjena, zato smo se odločili, da jo v Mengšanu podrobneje predstavimo.

Ga. Vida Marcijan, Vi niste Mengšan-ka. Od kje prihajate?

Izhajam iz Ljubljane in sem hči kmečkih staršev. Gimnazijo in fakulteto tekstilne smeri sem zaključila v Ljubljani, kasneje pa so me pota življenja vodila tudi drugam.

Po študiju ste se zaposlili in hitro prevzeli vodilna mesta...

Moja prva zaposlitev je bil Sivilanit Kamnik, kjer sem 10 let opravljala dela in naloge vodje laboratorija, tehnične službe, na koncu pa sem bila vodja marketinga.

Eno leto sem delala v Induplatiju, v Utoku pa sem bila štiri leta direktorica tozda Usnjena konfekcija. Prav tu je bilo najbolj pestro, saj sem v štirih letih zamenjala kar tri direktorje.

Vendar v Kamniku niste ostali...

V Tekstilu Ljubljana je bil generalni direktor g. Jože Vonta. Službo sem nastopila kot vodja sektorja prodaje, v enem letu pa sem bila izvoljena še za senatorko in direktorico predilnice Medvode. Skupaj smo sanirali tozd, potem pa sem se vrnila v matično podjetje in postala pomočnik generalnega direktorja Tekstila, ki je združeval 14 tozdov z 2800 zaposlenimi.

Vaša vloga v podjetju ni bila skromna!

Pomagala sem pri koordinaciji tozdov. Delo je bilo zahtevno in naporno, nabrala pa sem si veliko delovnih in poslovnih izkušenj.

V Filcu ste zaposleni že kar nekaj let. Kdaj natančno ste prišli?

Veste, to pa vedno pozabim. Hitro se vrtijo listi na koledarju, če delaš korektno in živiš za

podjetje. Pred devetimi leti me je generalni Vonta pripeljal v Filc, kjer sem urejevala poslovanje. Filc je bil v ekonomskih težavah.

Zakaj pa vas je pot vodila v Mengeš?

Filc je bil eden izmed tozdov Tekstila Ljubljana. G. Vonta je predlagal, da prevzamem vodenje, hkrati pa sem ostala volonterska pomočnica generalnega direktorja. Ker sem takrat že živela v Kamniku, mi je odgovarjala tudi bližina. Delo tu je bilo bolj konkretno.

Ves čas pa ste sodelovali še v nekaterih komisijah...

S strani Tekstila sem bila imenovana za predsednico komisije za sanacijo, kasneje pa me je občina Bežigrad imenovala za stečajnega upravitelja Tonosa. Kupili smo nov obrat v Tomažu, tako smo poskrbeli za delavce, da niso ostali brez zaposlitve.

Filc je bil verjetno v obupnem stanju, ko ste ga prevzeli?

Grozno je bilo. Bale materiala, odpadki, movina, vse je ležalo po dvorišču. Veliko truda smo vložili skupaj z delavci, da smo to sanirali. Red in čistoča sta nam sedaj vsem skupaj prišla v meso in kri. Trudim se, da je urejena

Kdo je bil krivec za tak "red"?! foto: Vida Marcijan

tudi okolica.

Za vse Vaše delo in izjemno angažiranost smo Vam hvaležni Mengšani, še bolj pa delavci!

Bila sem ena prvih, ki sem imela fakultetno izobrazbo v Filcu, sedaj nas je petnajst (tekstilna, ekonomska, strojna smer). Zaposlenih imamo 86 ljudi, zaposlujemo pa samo kvalificirane delavce. Sedaj so večinoma sami mladi. Ravno njim je potrebno zaupati, saj si to zaslužijo. Delajo ne glede na delovni čas.

Kako ste uspeli? Imate prisilne ukrepe?

Ničesar podobnega ni potrebnega. Kot direktorica sem si oblikovala team, ki sodeluje med seboj. Kdor se v to delo ne vklopi, ne zdrži dolgo.

Kolikor mi je poznano, je bil Vaš prihod v Filc zgodovinskega pomena...

V dveh letih smo postali vodilno podjetje v tekstilni industriji pri nas, sicer še ne takoj po plačah, bolj po rezultatih. K temu je pomagal proizvodni program. Leta 1989 smo se z referendumom izločili iz Tekstila in postali samostojni. Čas je pokazal, da je bila naša odločitev pravilna, rezultati so vidni in očitni.

Sedaj ste prva tekstilna tovarna pri nas. Se to kaže tudi pri plačah?

Jasno. Povprečna plača na zaposlenega v mesecu maju, izplačana v juniju, je 77.000 SIT in je največje znotraj tekstilne industrije Slovenije. Vendar za dobro delo dobro plačilo ne sme izostati. Najnižja plača je 42.000 SIT, delavci v proizvodnji imajo 45.000 do 55.000 SIT, vodje na linijah pa 65.000 do 70.000 SIT.

Kot kapitalno intenzivno podjetje ste imeli v dneh pred slovensko vojno zelo veliko investicijo.

Preživljali smo hude dneve, saj je garancija za kredit, potrjena v tujini, postala kar naenkrat vprašljiva. Odcepitev od Jugoslavije je bila rizična naložba za tujce. Težko preizkušnjo smo preživeli in takrat dobili edini v takratni Jugoslaviji 5 milj. DEM kredita, zavarovanega s strani Hermesa. Sama investicija 8 milj. DEM pa je bila takrat največja v Sloveniji.

Ta strojna linija sedaj zaposluje delavce v štirih izmenah in dela 100% za izvoz. Investicija je pri nas potrebna vsakih pet let, sicer si obstoja v netkanem tekstilu ne moremo zamišljati dolgoročno.

Kam izvažate?

Sedaj smo s termofilom in poliestrskimi podlogami za hidroizolacije usmerjeni v izvoz v Nemčijo in na Madžarsko, prodajne trge pa nameravamo širiti tudi v Avstrijo, Švico, Belgijo, Francijo, Anglijo.

Kako pa se vaši izdelki prodajajo?

Vse prodajamo pod lastnim imenom. Tržišče obdelujemo sami, za kar imamo sposobnega tržnika, pa tudi ostalo ekipo moram pohvaliti. Zelo uspešna sta Mengšana Franci Hribar in Tomo Makelja. Naše cene so nižje samo za 5-6% glede na nemške proizvode. Ponudba je velika, vedno več je izboljšav, ne smemo zaspiti. Vedno moramo biti na preži, se na novo dokazovati. Uspehi za to pa so tudi na strani mojega vodilnega teama.

Veliko ste se in se še vedno posvečate delu. Družina Vas je gotovo pogrešala.

(nadaljevanje na naslednji strani)

PREDSTAVLJAMO VAM

GOSPO VIDO MARCIJAN

(nadaljevanje s prejšnje strani)

Moj mož je bil tudi direktor, z njim sem se o vseh stvareh lahko pogovorila in mi je veliko pomagal ter svetoval. Hči pa mi je kar naprej očitala, da nima nič od mene, zato se sedaj izogiba posebnih zadolžitv v službi. Trdim, da je sposobnost vodenja v človeku, tega se ne da naučiti, šola ti da osnovno izobrazbo, ostalo pa imaš v sebi. Nikdar ne bom dobra glasbenica, ker tega nisem prinesla na svet. Izkušnje seveda pripomorejo k uspehu, pa kljub vsemu. Tudi odraščala sem med samimi fanti.

Delavci so mi povedali, da ste pomagali pri urejanju okolja. Pa se to spodobi za žensko na takem položaju, kot ste Vi?

Zakaj pa ne. Ravno ta moja prisotnost z grabljami in lopato je spodbudila vse zaposlene, da smo uredili tudi okolico Filca.

Posebno pozornost posvečate zaposlenim pri Vas. Dopusti, rojstni dnevi, ...

Počitniške kapacitete imamo vedno polne v Atomskih Toplicah, sedaj pa zopet tudi na Krku, Bohinjski Bistrici ter Maredi. Zaradi subvencioniranja so cene letovanja nižje in, upam, dostopne vsem. Poleg tega pa imamo letos še dodatne ugodnosti, pri nas zaposleni

nad 20 let imajo 30% popusta, nad 10 let pa 10% popusta, enako velja tudi za naše upokojence. Če so ti ljudje toliko časa delali v našem podjetju, si to zaslužijo.

Vsakega, ki praznuje rojstni dan, povabim v pisarno na razgovor, pa še darilo, steklenico s posebnim vinom in filčevim znakom na nalepki dobi za spomin. Pozornost je potrebno posvetiti vsem delavcem.

Kaj pa izobraževanje, seminarji?

Uvajamo notranjo in zunanjo komunikacijo na evropski ravni. Z dodatnim izobraževanjem bomo dvignili delovno vzdušje, medosebne odnose, želimo pa izboljšati tudi informiranje v podjetju samem.

Vam ostane sploh še kaj časa za sebe?

Zelo rada imam tenis, kolikor mi čas dopušča, sicer pa največ prostih uric posvetim vnučki Karin. Svojo hčer sem pri tem zaposlavila, sedaj pa imam kljub velikim obveznostim in branju strokovne literature še toliko prostega, da prideva obe na svoj račun.

Na tekmovanju Igre brez meja ste bili generalni sponzor, z ekipo pa ste se odpravili tudi na Malto. Kaj menite o tem?

Na kolegiju smo se odločili, da Mengšane podpremo pri promociji Mengša in Slovenije

v tujini. Tudi sami svojim kupcem pred poslovnim dogovarjanjem podarimo knjigo o Sloveniji in jo prej predstavimo kot pa podjetje samo. Gospodarstvo bi moralo imeti več posluha za prostovoljne dejavnosti, kot so društva, zlasti gasilci in godba, ter jih finančno podpreti.

Kako pa sodelujete s krajem in Krajevno skupnostjo?

Želim, da bi tako sodelovanje ostalo še naprej, saj si medsebojno pomagamo in delamo za skupni cilj - za boljši jutri Mengša!

Ga. Vida Marcijan, zahvaljujem se Vam za prijeten klepet.

Vedno znova me presenečajo ljudje na vodilnih in pomembnih položajih, saj so preprosti, odprti, pripravljeni na sodelovanje in napredek kraja ter ljudi. Ga. Vida je prav gotovo najboljši vzor vsem ženskam, da se je mo-goče uveljaviti v moškem, grobem svetu, morda pa še bolj zato, ker ženske delamo s srcem. Geslo Filca Mengeš pa je: znanje in kakovost, to je naša pot v prihodnost. Srečno in uspešno Vam želim v imenu bralcev Mengšana!

Tatjana Sivec Strmšek

FORMAT
Novi trg 41a, Kamnik
vhod srednješolskega centra
tel.: 831 452

**NOVO
BARVNO
FOTOKOPIRANJE**

Canon CLC-300

FORMAT

Novi trg 41a

Kamnik

tel.: 831-064

831-452

Trgovina, kjer prodajamo samo šolske potrebščine, nove in rabljene učbenike za osnovne in srednje šole.

del. čas: 8.00 - 20.00 ure

sobota: 8.00 - 13.00 ure

Vabimo šolarje, da še uporabne in veljavne

ŽIVLJENJE KS

IGRE BREZ MEJA

Otok Malta je vedno bolj zanimiv za obiskovalce z različnih koncev sveta. Letošnje poletje pa si Maltežani, potomci Angležev, obetajo bogato turistično sezono, kajti tekmovalci na Igrah brez meja devetih evropskih držav je zanimanje za to, čeprav oddaljeno državo, močno povečalo.

Udeležba na Igrah brez meja na Malti so za marsikoga neverjetne sanje, ki pa so se Mengšanom uresničile. Na javni razpis so se prijavili dekleta in fantje. Za udeležbo v ekipi pa so morali poleg prijave pokazati veliko spretnosti in kondicijskih zmožnosti. Pet deklet in pet fantov se je vztrajno pripravljalo kar nekaj mesecev. Plavanje, plezanje po vrvi, tek, počepi, trebušnjaki in še veliko drugih vaj so opravljali v rekordnem času. Lahko bi se kosali z marsikaterim poklicnim športnikom.

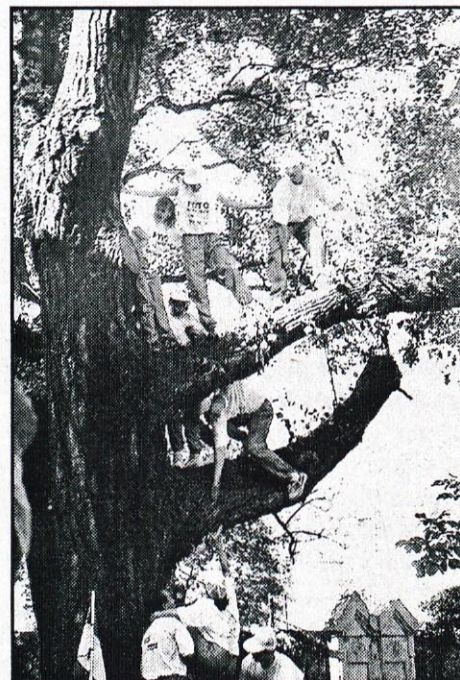
Za Mengeš velik projekt smo vzeli resno. Vnaprej določenega denarja za to ni bilo, kot se je dogajalo v nekaterih drugih krajih. Odbor za pripravo mengeške odprave na tekmovalce Iger brez meja je ubral drugo pot. Župan Janez Per in tajnik Martin Ogrinc sta

moremo predstavljati naše udeležbe.

Naša ekipa se je prvič pomerila že kar v Sloveniji. Ajdovci so na Primorsko povabili vse slovenske ekipe. Ker smo tja pripotovali dobrih šest ur prekmalu (organizatorji nas niso obvestili, da je začetek prestavljen na popoldne), smo čas porabili za srečanje z ajdovskim županom, nekaterimi organizatorji ter spoznavanje njihove turistične ponudbe. Športno tekmovalce so združili praktično v eno samo igro: med dvema ognjema je bila v tistem času ponovno najbolj popularna preizkušnja. Čeprav smo močno navijali, Mengšani niso zmagali, pokazali pa so, da so najbolj uigrana ekipa, ki složno sodeluje, kjer ni rivalstva in hinavščine. Prav gotovo pa se je naša ekipa odrezala pri pojedini špagetov brez parmezana. Najbolj kulturno pojediti dolge špagete z rokami na hrbtu je velika umetnost - Mengšu je bila podeljena nagrada, na katero smo ponosni.

Treningi in utrjevanje telesnih moči po prihodu domov ni ugasnilo. Dekleta in fantje pod vodstvom Franca Jeriča (Jana Jenc mu je

že še zelo mlad odpotoval na Malto za srečo in veselje.

Plezanje po drevesu je lahko nevarno. foto: Repanšek

Prvo uradno fotografiranje z mengeško maskoto.

foto: Janez Petkovšek

obiskala nekatera podjetja in obrtnike, ki so nam priskočili na pomoč. "Za promocijo Mengša in Slovenije v Evropi!" so dejali in dali denar. Najbolj pa smo hvaležni gospe Vidi Marcijan, direktorici podjetja Filc Mengeš, ki je bil naš generalni sponzor. Brez Filca si ne

pomagala) so se vedno bolj zavedali težke in odgovorne naloge. Na tako dolgo pot je lepo odpotovati v prijetni družbi. Mengeška ekipa je s seboj vzela maskoto, kateri so deset dni pred odhodom dali ime. "Mengo naj bo," je padla odločitev in bac, velik kot dveletni otrok,

Avtobus, ki nas je popeljal proti Trstu, od koder smo odleteli preko Rima do Malte, je odpeljal karavano devetnajstih Mengšanov novi preizkušnji naproti. Tekmovalci in predstavniki mesta s fotografom in novinarjem Dela smo imeli odprto pot v Evropo. Naši potni listi carinikov niso kaj dosti zanimali, celo osebje na letalu je bilo zelo prijazno z nami. Ali je bilo to slučajno ali namerno, ne vemo, v spominu pa so nam ostali prijetni sprejemi na Malti. Dekleta v domači narodni noši so nam pripela nageljčke, slikanje za nove osebne izkaznice, skupinska slika z mlado Maltežanko in že smo se vkrcavali v njihove čudne avtobuse, ki vozijo po levi strani in to tako drzno, da so bili naši živci tik pred ...

Čeprav poznavanje na uro ni najboljša malteška lastnost, smo to sprejeli kot dejstvo. Zelo točni pa so bili, ko smo se odpravljali na obisk k predsedniku države, dr. Censuju Vincentu Taboneju, in županu mesta Birgu (Vittoriosu). Na sprejemu so bili poleg omenjenih vsi župani gostujočih mest. Kot slavnostni govornik se je pojavil tudi naš župan, g. Janez Per, v angleščino pa je prevajal g. Tomaž Štebe, sicer predsednik IS občine Domžale. Navzoče sta navdušila in požela

(nadaljevanje na naslednji strani)

ŽIVLJENJE KS

IGRE BREZ MEJA

(nadaljevanje s prejšnje strani)

aplavz. Moramo priznati, da nas na Malti cenijo. Poleg malteške je bila obešena naša, slovenska zastava, ki pa, seveda, ni manjkala tudi na drugih sprejemih in srečanjih ekip oz. predstavnikov mest. Ugotovili pa smo, dvakrat, da znamo plesati samo Slovenci ali pa si to upamo, seveda ob taktih Mengeške godbe. Slovenijo in Mengeš so si zapomnili vsi, ki so imeli kakršen koli stik z nami.

Vedno bolj vroče tako in drugače pa je postajalo v sredo, ko smo spremljali našo ekipo na generalki, v četrtek pa je bilo že na vrelišču, čeprav je bila večina dogajanja v vodi. Zahtevne in kondicijsko naporne tekmovalne igre so se kar nekajkrat spremenile, saj so celo organizatorji preskušali priprave.

Spremljevalna skupina menceške ekipe si je pravočasno priskrbel sedeže in dober razgled na prizorišče, urejeno v tipičnem malteškem stilu z obzidjem iz njihovega zidnega materiala, pred njim pa trije veliki bazeni. Igre so bile podrobneje predstavljene v prejšnjih številkah Mengšana, zato jih sedaj ne bom opisovala. Potrebno pa je povedati, da so bile vse preizkušnje zahtevne tako za posameznike kot ekipe. Tekmovalci so bili oblečeni v kostume (dolga krila), v katerih so morali premagovati različne ovire. Sicer pa je verjetno boljše, da vam popolnoma vsega kljub temu ne izdam. Pustim vas v pričakovanju predvajanja preko TV zaslonov v mesecu avgustu v nedeljo zvečer (točen datum bo objavljen v TV sporedu).

Uvrstitev pa smo dolžni napisati:

1. mesto:	Velika Britanija
1. mesto:	Portugalska
3. mesto:	Češka
4. mesto:	Slovenija
5. mesto:	Švica
6. mesto:	Madžarska
7. mesto:	Italija
8. mesto:	Grčija
9. mesto:	Malta

Kaj pa o Igrah brez meja menijo tekmovalci in spremljevalci oz. predstavniki Mengša?

Matej Pajnič:

Zanimivo je nočno življenje, zabava traja 24 ur na dan. Zabavaš se lahko kadar koli in kolikor hočeš. Kljub temu da je bil za športnike natrpan program, smo si našli prosti čas za

zabavo.

Tekmoval sem tudi v 9. igri, v kateri smo stavili jollyja in potegnili največje število točk. Bil sem vesel.

Na Malti sem pogrešal juho in pražen krompir, prepričan pa sem, da smo bili najboljši team.

Slavko Pišek:

Pa smo na Malti - že v družbi mlade vodičke!

foto: Repanšek

Fredi Blejc:

Na generalki smo bili pri plezanju po toboganu super, manj pa na tekmovalstvu samem. Svoji sestri, ki je plezala po fantih, sem želel pomagati, sunil sem jo v zadnjo plat. S pospeškom je bila hitreje na vrhu.

Na generalki smo blefirali in se slabo uvrstili. Glede na naše psihične in fizične priprave sem pričakoval, da bomo celo v 6. igri boljši.

Pohvalim sotekmovalce, predvsem pa Sonjo in Majdo, s katero smo bili uigrani, še zlasti

Še malo, pa se odpeljemo na drzno vožnjo (po levi)!

foto: Repanšek

ŽIVLJENJE KS

IGRE BREZ MEJA

(nadaljevanje s prejšnje strani)

pri zadnji igri, ko smo s 3. mestom dosegli 14 točk. Od fantov sem sodeloval pri največjem številu iger (štiri). Pohvalim pa tudi našega trenerja, ki nas je dobro pripravil, zahvala in pohvala pa velja tudi našim mengeškimi organizatorjem.

Tudi Mengo je dobil osebno izkaznico. foto: Repanšek

Jana Jenc:

Nadomeščala sem poškodovano tekmovalko, tako sem bila udeležena kar v petih igrah. Največ težav mi je povzročalo menjavanje kostumov, kar je pomenilo tudi psihični pritisk.

Najbolj všeč mi je bila začetna in zaključna scena.

Sodelovanje na takem tekmovanju je doživetje, katerega lafko z veliko sreče doživiš le enkrat v življenju. Kamer, luči in navijačev sploh opazila nisem, v veliko čast pa si štejem, da sem lahko nosila mengeško maskoto, ki je bila všeč tudi drugim. Želeli so jo odkupiti, celo vzeti so jo poskušali.

Nina Kravanja:

Na generalki sem se v tretji igri poškodovala, kljub temu pa sem na generalki zdržala do konca. Po tem sem dobila nongeto, saj nisem več mogla stopiti na nogo.

Ko sem šla v četrtak v bolnišnico, mi je po glavi rojilo le to, kdaj se bom vrnila k prijateljem iz ekipe. Prišla sem šele med tekmovanjem v 4. igri. Imela sem dober občutek sodelovati v ekipi, ki je bila zelo uigrana.

Majda Žun:

V ekipi smo se lahko zanesli eden na drugega, kar je prineslo še boljše vzdušje. Vsi smo dali od sebe največ, kolikor smo mogli. V tej vni smo se vsi poškodovali, česar pa med tekmo sploh nismo čutili. Bojne rane smo si

lizali po tekmovanju. Treme nisem imela, morala le pred zadnjo igro, kjer smo napovedali podvojitvev točk.

Tega doživetja in vtisov se ne da ponoviti, je enkrat in nikoli več.

Sonja Bokalič:

Pri vseh je bila prisotna minimalna trema. Ko si na prizorišču, pozabiš vse. Tudi pred kamero sem morala povedati svoje vtise.

Lažje je bilo tekmovati na generalki, ker nismo nosili kostumov, pa tudi igre so bile naslednji dan zahtevnejše. Bilo je neponovljivo.

Mojca Likar:

Domačini so prijazni, organizacija pa je šepala. Zaradi velikih zamud smo čakali tudi dve uri. Zanimivo za nas je, da je potrebno plačati postrežnino. Vzdušje na tribuni sem občutila, na generalki sem si zapisovala rezultate, na tekmovanju pa sem pomagala prijateljem pri oblačenju.

Do sedaj so bile to najtežje igre, ekipe najboljše, uvrstitev naše ekipe pa prav gotovo dober rezultat.

Franc Jerič:

Od prvega trenutka, ko smo prispeli na Malto in od odhoda z Malte je lahko vsakemu kapetanu moštva delati s tako ekipo. Mengeška ekipa je pokazala, kaj pomeni biti moštvo, prava ekipa.

Čeprav smo na generalki dosegli najslabšo uvrstitev, nisem v nobenem trenutku podvo-

Čim hitreje do zaklada. foto: Repanšek

mil, da ta ekipa kot ekipa rekreativnih športnikov ni sposobna doseči solidnega rezultata.

4. mesto je za Mengeš dober rezultat. Mi smo ponosni in upamo, da bodo zadovoljni tudi Mengšani, ko bodo 20. avgusta gledali posnetek po televiziji. Tekmovanje spremljati kot kapetan je prav gotovo težje kot v igrah sodelovati, saj živčnost vpliva, hkrati pa veš, da ne moreš nič pomagati, uspeh je odvisen od vsakega posameznika in športne sreče.

Tekmovalcem se zahvaljujem za čas, ki so ga

Predpisana oblačila so bila sicer zabavna na pogled, plavati v njih pa ni bilo tako prijetno. foto: Repanšek

ŽIVLJENJE KS

IGRE BREZ MEJA

Tribuna Slovencev - navijanje je bilo ves čas živahno.

foto: Repanšek

darovali za uresničitev tega projekta. Zahvaljujem se tudi KS Mengeš in sponzorjem, ki so nam potovanje omogočili.

Želja vseh nas je, da bi še naprej srečevali na skupnih treningih in igrah v Sloveniji. Težko je čez noč pozabiti vse, kar smo skupaj doživeli lepega. Upam, da bomo še naprej sodelovali med seboj!

Matjaž Loboda:

Bilo mi je všeč, tudi vzdušje je bilo prijetno.

Motilo me je, ker Maltežani ne poznajo na uro, katastrofa. Scena je bila lepa, med gledalci pa napeto vzdušje. Nisem imel treme zaradi nastopa, pač pa zaradi odgovornosti, ki nam je bila naložena in smo jo sprejeli.

Vida Marcijan, dir. Filca Mengeš (generalni sponzor):

Prav gotovo je bila pozitivna odločitev tistih v Mengšu, ki so sprejeli poceni in uspešno promocijo Mengša v Sloveniji in v tujini ter

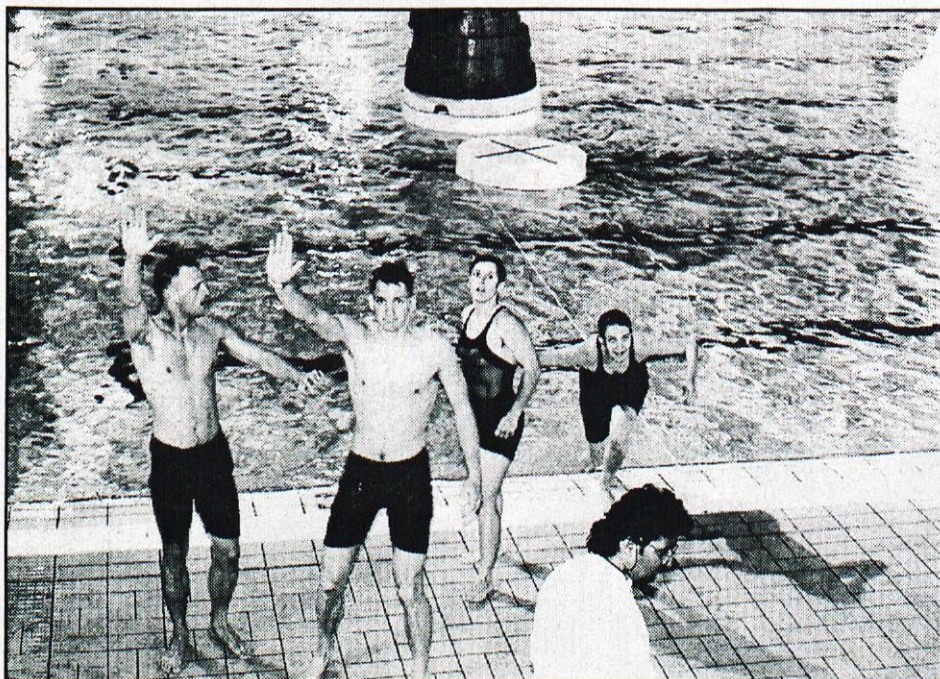
tudi Slovenije v tujini. Takih akcij bi se morala Slovenija bolj udeleževati, saj smo še premalo poznani kot država.

Igre so bile zanimive in naporene. Po zaslugi Franca Jeriča ekipa deluje složno, zato so dosegli velik uspeh, za kar jim čestitam.

Želim, da se Mengeš še naprej udeležuje podobnih promocij, saj imamo tu društva, godbo, gasilce in ansamble, ki ponašajo naše ime v svet.

Janez Per (župan Mengša):

Udeležbe mengeške ekipe na Igrah brez meja je lepa promocija Slovenije v svetu. V družbi osmih evropskih držav se je pomerila v zabavnem tekmovanju, ki je zahtevalo precejšnjo kondicijsko in psihično pripravljenost. Menim, da so naši tekmovalci solidno zastopali naše barve in pustili dober vtis med ostalimi udeleženci, saj smo se skupno dobro pripravili na to srečanje. Sprejem pri malteškem županu dr. Censuju Vincentu Taboneju je pustil svojevrsten pečat tako eni kot drugi strani, vse to pa je dober prispevek k dobrim odnosom med državama.

Nalogo smo dobro opravili!

foto: Repanšek

Sestavljanje visokega stolpa.

foto: Repanšek

Tomaž Štebe (predstavnik mesta):

Mengšani so se glede na konkurenco in velikost ostalih krajev dobro odrezali. Mengeš je lep zgled, kako je tak dogodek, sicer povezan z velikimi stroški, mogoče izkoristiti za dodatno promocijo mesta in države. Slovenija bo ta

(nadaljevanje na naslednji strani)

ŽIVLJENJE KS

IGRE BREZ MEJA

Bac Mengo je naši ekipi prinesel srečo in dobro uvrstitev.

foto: Repanšek

(nadaljevanje s prejšnje strani)

strošek opravičila le, če bo zaradi tega prišlo k nam veliko turistov, enako velja tudi za Mengeš.

Jože Vahtar (predstavnik mesta):

To, kar smo mi naredili za promocijo Mengša, lahko naredi le malokdo, odvisno pa je od nas samih, kako bomo to znali izkoristiti. Uspeh je bil velik. Vedeti pa moramo, da nismo promovirali le Mengša, ampak tudi Domžale in Slovenijo.

Joži Komatar (predstavnica mesta):

Igre brez meja so čudovita promocija vsake države. Prepričana sem, da smo poslanstvo dobro opravili. Ekipi je bil poplačan trud za čas, ki so ga žrtvovali za to. Vidi se, da so se potrudili.

Janez Petkovšek (novinar DELA):

Mengeš je na Malti opravil svoje poslanstvo tako na tekmovanju kot tudi in predvsem na sprejemu pri predsedniku Malte ter županu Vittorioso. Žal se sprejema na najvišji ravni ni udeležila slovenska televizija. Ta bi namreč lahko posnela sprejem, kakršnega se ne bi bilo treba sramovati niti najvišjim predstavnikom slovenske države ali diplomacije, kaj šele krajevne skupnosti (bodoče občine) Mengeš. Tega je v veliki meri krojilo prav vodstvo krajevne skupnosti: Janez Per, Tomaž Štebe, Vida Marcijan in ostali so namreč predsednika, njegove ministre in župane zasuli z darili, promocijskim materialom in

očarljivostjo.

Predsednik države je bil tako prevzet, da je nenehno ponavljal ime Slovenija in Mengeš. Vsi ostali so bili le v naši senci, in to brez pretiravanja! Res škoda, da tega dogodka, pomembnega za vso Slovenijo, ni posnela naša televizija, ki je bila ves čas Iger na Malti. Toda, še ima čas, da se marsičesa nauči iz te in podobnih zunanjih priložnosti.

Vido Repanšek (fotograf):

Moje potovanje na Malto je bilo delavno, po eni strani celo naporno, saj sem bil ves čas na

preži. Kljub temu je bilo lepo in veselo v prijetni družbi.

Tekmovalcem čestitam za četrto mesto, s katerim so dostojno zastopali barve Mengša.

Zadnja, unikatna izjava **Mateja Pajnič**a, sicer povedana pred kamero TV Ljubljana, vendar bo prej objavljena v Mengšanu:

V ekipi smo samo pravi moški, vključno z dekleti.

Tatjana Sivec Strmšek

Sponzorji
tekmovanja Igre brez meja:

- Filc Mengeš**
- VGP Hidrotehnik**
- LEK Mengeš**
- Dom počitka Mengeš**
- Milan Skočaj**
- SKB Banka d.d. PE Domžale Kamnik**
- Anton Lagoja**
- Skupščina Občine Domžale**
- Semesadike Mengeš**
- Anton Premk**
- Franc Gregorc**
- Trak Mengeš**
- Hranilno kreditna služba Domžale**
- Stranka SLS, Podr. Domžale**
- KSP Domžale**
- Napredek Domžale**
- Obrtna zbornica Domžale**
- Petrol Ljubljana**
- Svit Kamnik**
- Mi amigo**
- Oberon**

V hotelu Holiday Inn smo ponovno opozorili nase.

foto: Janez Petkovšek

ŽIVLJENJE KS

IGRE BREZ MEJA

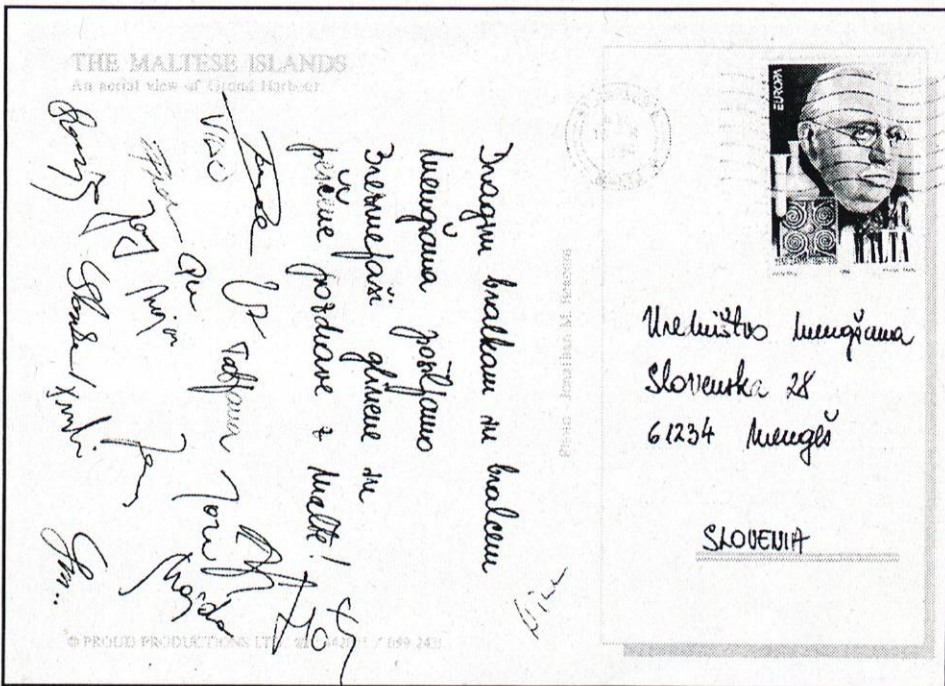
Predsednik rep. Malte, sprejem v Vittoriosi.
foto: Janez Petkovšek

Malteška godba na osrednjem trgu Birguja. foto: Janez Petkovšek

Pozdravni govor g. Janeza Pera. foto: Janez Petkovšek

Pozdrav bralcem Mengešana z Malte.

ŽIVLJENJE KS

110 LET MENGEŠKE GODBE

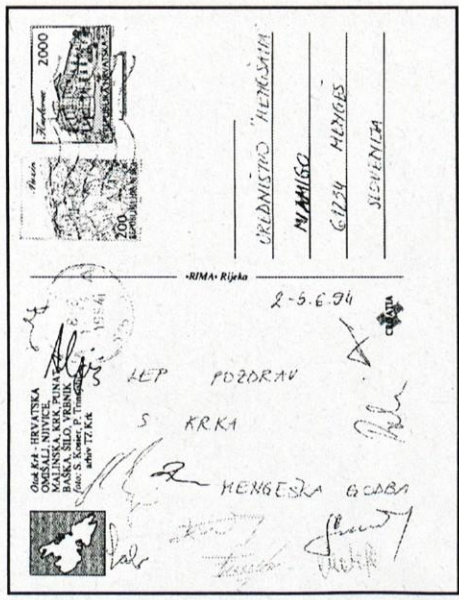
Gostovanje Mengeške godbe na otoku Krku

Mengeški godbeniki smo od 2. do 5. junija 1994 gostovali na Krku, kar smo izkoristili za intenzivne priprave na koncertni program ob praznovanju 110-letnice naše godbe.

Zgodaj zjutraj 2. junija smo se podali na pot novim vajam in koncertom na Krku naproti. Oskrbnika domžalskega doma sta nas prijazno sprejela in kmalu smo se počutili domače kot v našem Mengšu. Vse štiri dni smo pridno vadili, zato smo vestno vsak prosti čas med vajami izkoristili za nekaj skokov v morje, malo poležavanja na vročem otoškem soncu ali za igranje košarke na igrišču pred domom. Tudi za hrano, nad katero je držal roke naš godbenik Jožko, zvezdni kuhar, ter njegov pomočnik godbenik Ernest, in za pijačo je bilo zelo dobro poskrbljeno.

Na dan prihoda zvečer smo šli v mesto Krk poslušat klapo Krk, ki je imela koncert skupaj z ženskim oktetom iz Reke. Napevi, v katerih slišiš valove morja, pihljanje maestrala, začutiš dušo morja, so nas popeljali v pravo obmorsko vzdušje.

Že v petek zvečer so našo godbo v Malinski sprejeli krajevni možje, kjer smo imeli koncert pred hotelom Triglav. Naslednji dan smo koncertirali v mestu Krk ob zaključku enotedenskega praznovanja zavetnika otoka Krka. Naše igranje je privabilo veliko turistov in ostalih prebivalcev Krka. Poslušalci so naše igranje sprejeli lepo in z navdušenjem. Toplo dobrodošlico nam je prišel zaželet tudi župan

mesta Krka, s katerim smo poklepetali in si zaželeli, da se čimprej spet snidemo.

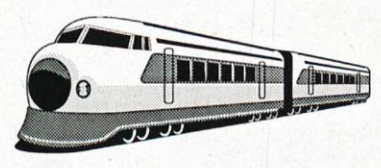
Vnedeljo pa je že prišel čas, da se poslovimo od gostoljubnega Krka, od oltarja Sv. Uniona, ki smo ga tako zvesto štiri dni gradili. Še nebo je jokalo, ko smo odhajali domov; doma pa nas je pričakalo lepo sončno nebo, ki nam je obetal lepo in uspešno praznovanje 110 letnice Mengeške godbe.

Prijateljstvo je trdno; tako je tudi prijateljstvo med klapo Krk in Mengeško godbo. Že decembra bosta po nekaj letih nastopili spet skupaj na odru Kulturnega doma Mengeš, kjer bomo sredi mrzle slovenske zime slišali in začutili valovanje morja ter občutili dušo Krka.

Romana Andrejka

Intenzivne vaje na Krku so pripomogle k še boljšemu jubilejnemu koncertu.

Slovesnost ob ponovnem poimenovanju

železniške postaje Jarše - Mengeš

bo v soboto, 02.07.1994, ob 09.00 uri na mestu samem.

KS Mengeš in društva Vas vabimo, da se nam pridružite!

AVTOŠOLA RETOS MENGEŠ

tečaj 29. 6. 94 ob 16⁰⁰

tel. 739 - 621

Pozdravni govor predsednika Mengeške godbe, Lada Kosca

V imenu godbenikov Vas vse skupaj prav lepo pozdravljam in Vam želim prijeten večer. Poseben pozdrav velja predsedniku skupščine občine Domžale g. Schwarzbartlu, predstavnikom KS Mengeš, ZKO Domžale, predstavnikom godb, predstavnikom društev, našim zvestim sponzorjem in pokroviteljem... skratka vsem prijateljem godbe.

Pred 110-imi leti se je začela ta dolgoletna tradicija godbeništvu v Mengšu na pobudo lastnikov obeh mengeških gradov, Toneta in Mihe Stareta. Prvi kapelnik je bil Bernard Degischer. Najdlje pa je bil na čelu godbe, celih 52 let, domačin Peter Lipar. Skoraj ni hiše v Mengšu, ki v vseh teh letih ne bi imela vsaj kakšnega godbenika oziroma bi bila tako ali drugače povezana z godbo.

Vsaka generacija zase je pustila svoj pečat v zgodovini. Prav tako tudi kapelniki, ki jih je bilo 11. Bili so uspehi pa tudi padci. Za dežjem vedno pride sonce in sonce je bilo tudi zadnjih 10 let po praznovanju stoletnice. Kapelnika, ki sta bila v zadnjih desetih letih najdlje na čelu godbe, Franc Lipičnik in prof. Alojz Velkavrh, sta še posebej dala ton godbi. Pod vodstvom g. Velkavrha smo na tekmovanju B skupine slovenskih pihalnih orkestrrov dosegli zlato plaketo. Kot z vsemi ostalimi smo veseli sodelovanja s sedanjim dirigentom prof. Francem Gornikom.

Leto 1991 bo še posebno z zlatimi črkami zapisano v naši zgodovini. S samopriskevkom krajanov KS Mengeš in s fantastičnim delom gradbenega odbora smo gasilci in godbeniki dobili nov, enkratni gasilsko-godbeni dom, zato še enkrat vsem krajanom in graditeljem iskrena hvala. Ker smo dobili gole zidove, je takratni predsednik s sodelavci vložil neverjetno energijo in znanje, da smo dom tudi izredno funkcionalno opremili. V teh desetih letih smo tudi po zaslugi izredno odmevnih prireditelj Pod mengeško marelo in seveda sponzorjev le-te kupili nove letne uniforme in danes nas prvič vidite v novih svečanih uniformah oziroma bolje rečeno oblekah. Prav v organizacijo in sodelovanje na prireditvah Pod mengeško marelo, ki je bilo letos jubilejno deseto, smo godbeniki vložili obilo truda.

Predsednik godbe Lado Kosec.

- Pred nami pa ostaja še en velik zalogaj: nakup novih inštrumentov, ker smo ena slabše opremljenih godb.

Godba je in bo še naprej dajala ton glasbenemu življenju v Mengšu. Še enkrat iskrena hvala vsem kar premalo omenjenim pokroviteljem in sponzorjem, vsem krajanom ter prijateljem Mengeške godbe za vaše podpiranje. "S pesmijo v srcu" je nov mengeški slogan. In mi ga bomo skupaj nosili novim uspehom in obletnicam naproti.

Hvala!

Slavnostni koncert petek, 17.06.1994

Po pozdravni koračnici mengeškega župana in godbenika Janeza Pera "Pozdrav Mengšu" je najbolj zveste privrženca godbe in ostale poslušalce nagovoril predsednik godbe Lado Kosec. Za njim pa je besedo prevzel predsednik SO Domžale, g. Ervin Anton Schwarzbartl.

Poleg poslušanja pozdravnih besed obeh uvodnih govornikov so si vsi navzoči dobro ogledali nove slavnostne obleke, ki so jih godbeniki kupili ob pomoči obiskovalcev in sponzorjev prireditelj "POD MENGEŠKO MARELO", občine Domžale, mengeških kolektivov (Lek, Filc, Tamiz, Trak, Semesadike); Univerzale Domžale, Kroj Ljubljana in ŠIK Šiviljstvo Irena Keš pa so bili glavni opremlje-

valci.

Že prva skladba "Uvertura za pihalni Orkester" Felixa Mendelzona je dobro pokazala nivo tega orkestra. Že od nekdaj je znano, da je v vrstah Mengeške godbe veliko izvrstnih instrumentalistov. Novi basist Marijan Totter je odličen virtuoz na harmoniki, kar je pokazal v skladbi "Čmrlov let". Nasploh so v prvem delu slavnostnega koncerta prevladoval solistične skladbe, zato sta bili tudi skladbi "Air für zwei" in "Trompeter in den Bergen", ki so ju odigrali klarinetista Primož Kosec in Gorazd Majdič ter trobentača Jože Per in Franci Stopar, izredno toplo sprejeti.

Kot vse podobne slovesnosti tudi ta ni minila brez podelitve Gallusovih značk godbenikom za večletno sodelovanje in podelitve ostalih priznanj, ki jih je podelila in dobila godba.

Tudi drugi del je minil v živahnih in raznovrstnih skladbah, kjer je prišlo do izraza trdo delo godbenikov pod strokovnim vodstvom prof. Franca Gornika. Za dodatek je godba poskrbela še za eno izvrstno skladbo. "Pozdrav godbenikom" je skladba Primoža Kosca, ki so jo krstno izvedli za pihalni orkester prav nocoj. Solist na baritonu pa je bil vedno boljši namestnik svojega očeta, Boštjan Per.

Lepo je bilo videti zadovoljne obraze poslušalcev in tudi godbenikov, kar jim bo prav gotovo dala elana za vaje in nastope, v kar pa ne dvomimo.

Še na nekoga ne smemo pozabiti. Vezni tekst voditeljskega para je bilo delo domačina Nika Robavsca. S svojo prijaznostjo in umirjenim podajanjem besedil sta dvignila nivo prireditve na svoje mesto.

Mengeška godba je dokazala, da je vedno manj godba in vedno bolj pihalni orkester.

Alovič Sašo
 Testenova 69, Mengeš
 Tel./Fax 061 739-519
 ponedeljek - petek
 8 - 12
 14 - 18

**AUTOALARMNI SISTEMI, CENTRALNO IN DALJINSKO ZAKLEPANJE
 ELEKTRIČNI POMIK STEKEL, AUTOAKUSTIKA IN AUTOELEKTRIKA**

ŽIVLJENJE KS

110 LET MENGEŠKE GODBE

Pozdravni govor

Lep pozdrav v imenu Skupščine občine Domžele vsem jubilantom... Danes smo se zbrali tu iz spoštovanja do godbenikov, ki nam muzicirajo in nas razveseljujejo ob najrazličnejših priložnostih v tem kraju, sosednjih in še marsikod. Verjamem pa, da smo se zbrali tudi zato, ker cenimo tradicijo in se zavedamo, kako pomembno je imeti zgodovino. Vi, Mengšani, jo imate, dolgo in ugledno, na katero ste lahko ponosni, imajo jo pa tudi vaši godbeniki. Pa ne kakršnokoli, imajo 110-letno zgodovino organiziranega delovanja, ki je pustilo sledove ne glede na to, ali so jih v preteklosti podpirali ali ovirali pri njihovem delu. Ohranili so svojo identiteto, ohranili so svoje dobro ime, ime godbenikov, na katere se lahko zanesesh, da bodo zraven, ko je to potrebno in primerno. Nekaj plemenitega mora biti v ljudeh, ki toliko let vztrajajo in ohranjajo vrednote svojih prednikov - ustanoviteljev, nekaj vrednega, da se članom Godbe splača žrtvovati prenekatero uro svojega prostega časa.

Zato iskreno čestitam tako jubilantom kot tudi Vam, krajanom, da ste skozi leta in posebno zadnja, ko ste zgradili gasilsko-godbeni dom, eni vztrajali in drugi omogočili delovanje godbenikom. Prav je, da kot predsednik občine, s katero še delite skupno usodo, v imenu Skupščine in vseh občanov, izrečem ob tej obletnici priznanje. V spomin na našo skupno pot in v zahvalo za vse pozitivno, kar ste godbeniki naredili, pa Vam poklanjam sliko, da vas bo spominjala na častljivo obletnico.

Predsednik Sob Domžale
Mag. Ervin - A. Schwarzbartl

Narodne noše so ob taki slovesnosti nepogrešljive.

foto: Tatjana Sivec Strmšek

Napis so nesli kar s seboj.

foto: Tatjana Sivec Strmšek

Mengeška godba v povorki.

foto: Repanšek

SHARP

AUDIO
VIDEO

SERVIS MENGEŠ

Hribarjeva 38

73 84 09

ŽIVLJENJE KS

110 LET MENGEŠKE GODBE

Draga godba, spoštovani gostje!

Dobrodošle prijateljske godbe, gasilske in druge organizacije, pozdravljeni posamezni predstavniki krajev in mest, udeleženci Iger brez meja, do slehernega, ki je obeležil naš praznik s svojo prisotnostjo in dobro misli z nami, naj seže dobrodošlica.

Vesel sem, da lahko kot predstavnik KS predvsem pa kot dolgoletni član Mengeške godbe pozdravim jubilate, ki skupno in s pravo srčnostjo nadaljujemo pred 110 leti začeto tradicijo.

Brez skromnih, a vznesenih začetkov, pa tudi brez kriznih obdobji in težav danes ne bi bilo našega praznika, ki je izjemen ne le po letih, saj smo ena starejših godb, temveč tudi po vrsti uspehov dobrih glasbenikov, ki so prišli iz omenjenih vrst. Jubilej, ki ga praznuje Mengeška godba, je res svojski moment v vrsti opaznih dogodkov, ki so se letos zvrstili pri nas in praznujemo takorekoč na pragu lastne občine.

S svojo trdno organizacijo, stalnimi koncerti in gostovanji ustvarja godba v Mengšu tisto glasbeno tradicijo, na katero smo lahko upravičeno ponosni, saj glasbeno podobo dopolnjuje z vsemi pripadajočimi ansambli, ki izhajajo iz nje. Gre za pravi prikaz glasbenih prizadevanj in čutenja s krajem.

Mengeš bi bil okrnjen brez godbe, ki ima mesto prav ob vsakršni priložnosti in je nepogrešljiva ob veselih in žalostnih dogodkih.

Godba je del življenja, ki ga z veseljem izpolnjujemo, je delo in hotenje, pa tudi odrekanje; je del nas samih in tako hote ali nehoti ustvar-

jamo po drobcih zgodovino mesta tudi mi, saj čutimo z glasbo, ki je bila in je odraz človekovega duha in eden najpopolnejših načinov njegovega izražanja.

Z nami imejte radi godbo, ki pooseblja toliko src, dobrih misli in hotenj, saj prav iz tega izhaja tudi nov mengeški slogan: S pesmijo v srcu.

Ob koncu pa izročam mengeški godbi v imenu KS potrdilo o nakupu nove krilnice!

Janez Per

Spoštovana in draga Mengeška godba!

Z glasbo v srcih vas danes pozdravlja Mengeš in mnogi imenitni gostje in prijatelji

Mengeški Zvon z dežniki. foto: Tatjana Sivec Strmšek

glasbe iz sosesčine in raznih krajev Slovenije. Vaša udeležba, dragi gostje, je še bolj povečala priznanje 110. obletnice Mengeške godbe. Praznik godbe je praznik celega Mengša, Topol, Loke in Dobena.

Tudi mengeški Brezmejniki z bacom Mengom so počastili slovesnost.

foto: Tatjana Sivec Strmšek

Godbenice in godbeniki so se predstavili v novih oblačilih.

Dragi godbeniki

Čestitam Vam ob visokem jubileju in se v imenu vseh, ki Vas radi poslušamo, zahvaljujem za Vaš trud. Zahvaljujem se za odrekanja Vaših dragih, kadar se vaje zavlečejo. Želim, da z dobro voljo in vedrino preživite te praznične dni, da vnaprej pa da bi v zdajšnjem proračunu občine Domžale in v proračunu bodoče mengeške občine dobili delež, ki Vam gre. Dovolite, da Vam v imenu Dobena, Loke, Topol in Mengša ter seveda v svojem imenu kličem Bog vas živi na mnoga uspešna leta.

Dovolite pa tudi, da v imenu KD Franca Jelovška in Vipavske kleti voščim na zdravje.

Janez Škrlep

ŽIVLJENJE KS

110 LET MENGEŠKE GODBE

Podokničar o Mengeški godbi

Doktorska disertacija

Godba je skupek ali združba glasbenikov, ki trobijo in pihajo v različne instrumente. Začetke godbe je opaziti z družbeno spremembo in vlogo ženske. Ko ni več nadvlade patriarhata in se vse bolj uveljavlja matriarhat, po domače povedano, ko dobi žena besedo v družini in možu prepove izhode v gostilno, si moški izmisli godbo. Godbene vaje in nastopi ter parade so čudoviti izgovori, da se moški umakne pred žensko in tako le pride do tako zaželenega kozarčka. Ker se v tej smeri razvije ustrezna kritika, se pozneje pojavijo v godbi tudi mladina in ženske. Toda to je le krinka osnovnega namena.

Značilno za godbo je, da je glasna in jo tako lahko slišijo v tri vasi. Godba ima godbenike in dirigenta. V godbi so prisotne različne skupine instrumentov.

Značilno za klarinet je, da piska in zato ni naključje, da so klarinet izumili v Rusiji, kjer že dolgo zelo tenko piskajo. Izumil ga je kozak Ivanovič, ki se je hotel ljubiti s Klaro, ta pa mu je odgovorila: Klara njet ljubjot tjebe. In tako dobimo klara-njet, kar v izčiščeni obliki pomeni klarinet. V Mengeški godbi ga igra Primož Kosec. Primož Kosec ima toliko sape, da bi lahko pihal v treh godbah hkrati.

Druga skupina so prečne flavte. Prečna flavta je nastala, ko je Mateja Trotter vrgla pokončno flavto preč. Prečna flavta je torej flavta, vržena preč. Povprečno vsak glasbenik vrže preč šest flavt na vajo.

Lovro Korenčan igra boben. Boben so izumili zato, da daje ritem. To je pomembno na paradah, ko godba koraka. Čimbolj so namreč godbeniki žejni, hitreje mora bobnar bobnati. Tako pridejo še pravočasno do gostilne.

Dolgo časa se ni vedelo, kaj počnejo v godbi činele in kako so zašle vanjo. Spominjajo pa na dve kuhinjski pokrovki. Jani Kovačič ve, da se je nekoč nek godbenik, ki je bil doma copata in je ravno pomival posodo, kar s pokrovkami vred, ki jih ni mogel sneti z rok, odpravil na godbene vaje. Da ga ne bi bilo sram pred prijatelji, je rekel, da je izumil činele.

Rog sodi med najstarejše instrumente. Prva oblika roga se pojavi na kravi. Nanj so trobili pastirji. Kasneje se rog preseli v mesto in postane bolj zviti kot vsi meščani. Rog je tudi zelo razširjen med poročenimi moškimi. To je vedel že Linhart, saj je v Matičku zapisal: Ubogi možje, vsi roge nos'te, razlika je pak v tem, da eni vedo, eni pak ne... Naj pokaže svoj rog Malus Edo!

Bariton je nastal v neki družini, kjer je živel babica z imenom Bari. Kadar je babica spuščala sapco, je dala tudi ton (brrrr). Tako so ji domači rekli: babi, daj ton oziroma bariton. Matjaž Blejč, daj bariton!

Trobento je izumil Trobec Marjan. Marjan že v zibki ni jokal, ampak je stalno nekaj trobil. Tako mu niso kupili dudice, ampak kovinski instrument, ki je kasneje dobil ime po njem - trobenta.

Saksofon je nastal iz čiste ljubezni med klarinetom in trobento, zato ni naključje na začetku imena sax ali nekje tudi sexsofon. Fon pa kaže na plemenitost tega instrumenta. Seksi Tomaž Šinko pa igra saxsofon.

Pozavna je instrument, ob katerem se lahko godbenik postavlja pred punco, ko ga vleče ven. Določen del instrumenta namreč... da ne bo pomote. To dela Janez Avbelj, ki je najboljši lovec med pozavnisti. Za potrebe godbe je ustrelil srno. Najboljši kuhar Jožko Per ga je vprašal: Ali si samo eno ustrelil? Malo malo bo za celo godbo... Janez pa mu odvrne: Kaj misliš, da imam jaz mitraljez!

Vsaka godba ima tudi predsednika, ki ima to lepo razvado, da po vajah in po paradi povabi godbenike v bližnjo gostilno. Predsednik je navadno oseba, ki pozna največ izgovorov za žene. V Mengeški godbi je to Lado Kosec, ki nima nič s košnjo, veliko pa s kosili.

Godbeniki brez dirigenta so kot ovčke brez pastirja. Godbenike in njihove zvoke je treba izčistiti, da postanejo svetli. Torej je dirigent nekakšen detergent godbe. Pralni prašek ali detergent je v Mengeški godbi Franc Gornik.

Ljubljana, 15. junij 1994
MENGEŠKA GODBA MENGEŠ
Zavrta 2
61234 Mengeš

Spoštovani,

prav vesel sem bil prijaznega vabila na slavnostni koncert, s katerim želite počastiti 110-letnico obstoja Vaše godbe. To je kar častitljiv jubilej, ki zasluži, da ga dostojno obeležite in prav rad bi se Vam pri tem pridružil. Krepko ste že zakoračili v drugo stoletje svojega obstoja in v tem času so se izmenjali mnogi rodovi godbenikov. Vsak po svojih močeh je prispeval k temu, da je Mengeš postal "Evropsko glasbeno središče".

Žal mi je prej sprejete obveznosti ne dopuščajo, da bi se osebno odzval Vašemu vabilu. Zato dovolite, da Vam po tej poti iskreno čestitam, z željo, da bi s svojo umetnostjo razveseljevali ljudi vsaj še eno stoletje.

Milan Kučan

Milan Kučan

ŽUPNIJSKA KARITAS MENGEŠ

Trdinov trg 8

Tel.: 061 738 821

pisarna in skladišče odprta

ob petkih od 16. - 18. ure

žiro račun: 50120-620-149-1301110-134/98

MENGŠAN

ŽIVLJENJE KS

110 LET MENGEŠKE GODBE

Zahvala Mengeške godbe

Mengeški godbeniki se iskreno zahvaljujejo za nesebično prostovoljno in tudi samoiniciativno pomoč članom GASILSKEGA in TURISTIČNEGA DRUŠTVA MENGEŠ.

Brez pomoči velikokrat neopaznih, a izredno delovnih članov teh društev, katerih delo ni spremljano z velikim pompom, bi godbeniki zelo organizirali to slavje.

Potrebno je poudariti, da člani godbe poleg rednih in izrednih vaj nastopajo v sezoni povprečno osemkrat mesečno, zato so vse dodatne obremenitve še toliko večje in vsaka pomoč mlademu kolektivu še toliko bolj hvalevredna.

Še posebna hvala pa velja zlata vrednim Mengšanom, ki nam vseskozi stojijo ob strani:

Slavko Pišek st.
Peter Krušnik
Franc Blejc
Franc Zabret
Slavko Pišek ml.

Hvala tudi staršem in zakoncem ter vsem prijateljem godbe za pomoč. Za pomoč se zahvaljujemo tudi avtoprevozniku Francu Kocjanu, Varnosti Mengeš, cvetličarni Gardenija in tesarstvu Peter Kosec.

Upravni odbor Mengeške godbe

CVETLIČARNA MARJETA

Trdinov trg 2, Mengeš
tel.: 788 - 630
(ob sedežih in preostalih 841 - 960)

odprto od 8. do 12. ure
od 15. do 19. ure
sobota od 8. do 17. ure

MENGŠAN

Priznanja ob 110. letnici Mengeške godbe so prejeli

GODBA NA PIHALA DOMŽALE
PIHALNA GODBA MORAVČE
MESTNA GODBA KAMNIK
PAPIRNIŠKI PIHALNI ORKESTER VEVČE
PIHALNA GODBA GORJE
PIHALNA GODBA METLIKA

za dolgoletno prijateljsko sodelovanje

OBČINA DOMŽALE
KS MENGEŠ
ZKO DOMŽALE
KOLEKTIV FILC MENGEŠ
KOLEKTIV LEK MENGEŠ

za uspešno sodelovanje in podporo

GLASBENA ŠOLA DOMŽALE
za uspešno vzgojo mladih godbenikov

GASILSKO DRUŠTVO MENGEŠ
GASILSKO DRUŠTVO TOPOLE
TURISTIČNO DRUŠTVO MENGEŠ
za uspešno sodelovanje

PETER JANEŽIČ
SLAVKO PIŠEK st.
SLAVKO PIŠEK ml.
FRANC BLEJČ
PETER KRUSHNIK
ZORKA POŽAR
CILKA PER
JOŽI KOVAČIČ
FRANCKA TROBEC

za dolgoletno nesebično osebno pomoč godbi

kapelniki:
FRANC LIPIČNIK
ALOJZ VELKAVRH
FRANC GORNIK
za uspešno strokovno vodenje godbe

MARJAN TROBEC
LOJZE PIŠEK
za uspešno vodenje godbe

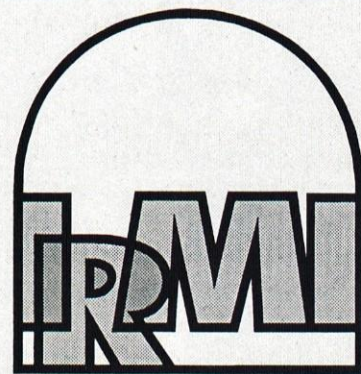
JOŽE GORJAN
za dolgoletno aktivno delovanje v godbi

POKROVITELJI
OB 110. LETNICI MENGEŠKE GODBE

OBČINA DOMŽALE
KS MENGEŠ
ZKO DOMŽALE

Praznovanje ob 110. letnici
so finančno podprli

LEK d.d. LJUBLJANA
FILC MENGEŠ
UNIVERZALE DOMŽALE
TRAK MENGEŠ
TAMIZ MENGEŠ
ZS TRIGLAV d.d. PE
LJUBLJANA
UNION LJUBLJANA
MESARIJA NACE
KLET VIPAVA
PERUTNINA PTUJ
TESARSTVO KOSEC PETER

steklarstvo

Tomaž in Irena
Mibelčič

☎ fax **061 713 821**

☎ delavnica **061 715 717**

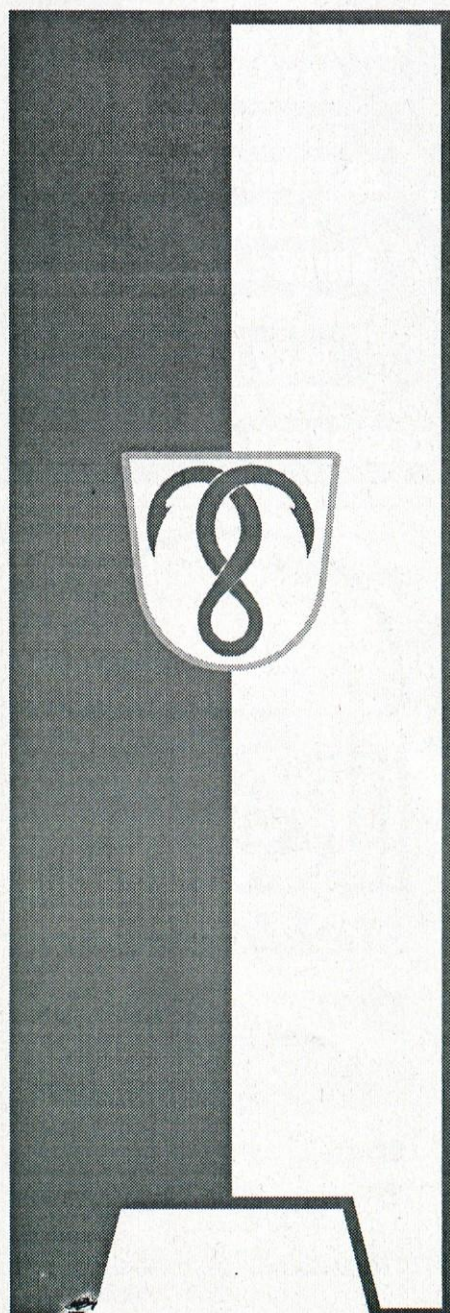
IRMI d.o.o., Vir, Robbova 17
61230 DOMŽALE

Kako pravilno izobesimo zastavo Mengša?

Zastava Krajevne skupnosti se izobesi v počastitev državnih in krajevnih praznikov, ob komemoracijah, kulturno-športnih prireditvah ter drugih podobnih priložnostih. Zastava je razdeljena po sredini; na **levo modro** polje in na **desno belo** polje.

Pozor: Ko zastava visi, je zgoraj modra barva.

Tajništvo KS

Turistični simbol Mengša

V slikovnem znaku, ki naj bi bil hkrati tudi turistični simbol Mengša, bomo prepoznali nekatere elemente iz svoje okolice, ki so najbolj opazni. Ne bomo jih naštevali, saj je namen slikovnih simbolov, da govorijo sami zase.

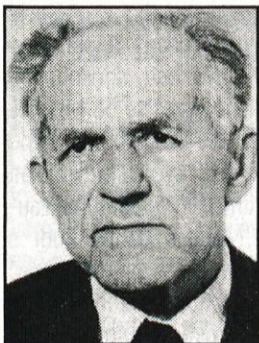
Na poti iz Ljubljane pa tja proti goram se Nokrog Mengša svet začne rahlo spreminjati, postaja drugačen, nekako bolj gorenjski. Zelo poenostavljena in nekoliko idealizirana podoba Gorenjske je za mnoge Slovence približno takšna: bele gore na obzorju se dotikajo modrega neba, pod njimi zelene ravnice in tipične vasi s cerkvicami, med njimi pa dolge ravne poti z znamenji ob razpotjih. Mengeš morda ni več takšna tipična gorenjska vasica, je pa kraj, kjer prestopiš v tak svet.

Paleta tipičnih barv zajema štiri barve: poleg bele in črne še modro, lahko je enaka barvi v našem grbu, in travnato zeleno.

ŽUPAN NA OBISKU

MARKO CAR

Marko Car

Pred kratkim smo imeli v Mengšu še enega jubilaranta.

Svoj 80. rojstni dan je praznoval Marko CAR s Prešernove ceste. Obiskali smo ga na njegovem domu.

Za tega skromnega, tihega in mirnega moža je bilo presenečenje tako veliko, da nam je sprva v pogovoru priskočila na pomoč njegova žena Marija. Obujanje spominov nas je pripeljalo do veselega klepeta.

Marko se je rodil leta 1914 v Brezovici. Odraščal je v družini s petimi brati in tremi sestrami. Šolo je obiskoval pri Sv. Nedelji in na Suhorju. Mladost je preživel na veliki kmetiji in pomagal preživljati številčno družino.

Prvič se je odpravil v svet služiti vojsko v Makedonijo. Leta 1940 se je poročil, vendar je moral takoj zapustiti svojo novo družino, kajti odšel je v partizane in vojni čas preživel v Žumheročkem odredu, kjer je bil tudi odlikovan.

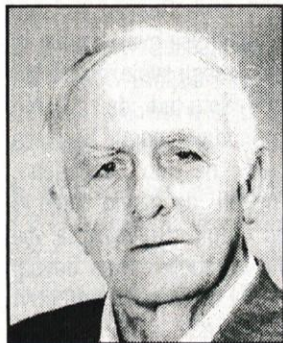
Po končani vojni se je vrnil na kmetijo in jo obnovil. Družina se je povečala za tri otroke. Da bi omogočil svoji družini lepše življenje, je odšel na delo v Nemčijo. Medtem je prodal del kmetije in kupil hišico v Mengšu. Družina se je preselila v Mengeš in začeli so na novo. Otroci so hodili v šolo, z ženo pa sta se zaposlila.

Življenje je teklo dalje, oba z ženo uživata zaslužen počitek, otroci so si ustvarili svoje družine in tako živita mirno, razpeto med Mengšem, kjer je njun novi dom, in rodno Brezovico, kamor se redno vračata, med svoje vinograde.

Še naprej mu želimo trdnega zdravja, in kot spravi njegova žena, "Še na mnoga leta!" s kozarčkom vina iz njegovega vinograda.

Joži Komatar

FILIP VRHOVNIK

Filip Vrhovnik

80-letnik tega meseca je Omejčev Filip iz Malega Mengša. Rodil se je v trdni kmečki hiši, kjer so imeli tudi gostilno - pri Omejcu, kamor so radi zahajali predvsem bližnji

domačini. Filip je imel komaj 11 let, ko mu je umrl oče in tako je mama, sicer doma iz Šentjakoba ob Savi, morala prijeti za vajeti in pametno usmerjati svojih pet otrok, kmetijo in gostilno.

Ko je Feliks končal šolo v Mengšu, se je šel učiti za mizarja k Štancarju (k mojstru Jožetu Štemplju). Vojsko je služil 18 mesecev v Tuzli. Ko se je vrnil, je začel delati pri mojstru Šušteršiču in nato po vojni, ki jo je preživel doma in sodeloval z OF, v Melodiji, kjer je bil 16 let vodja strojnega oddelka, nabave in zunanjega skladišča. Tu je spoznal vse stopnje v nastajanju harmonik, kitar in orglic; takrat so izdelovali tudi tamburice in violine... Upokojil se je leta 1972 v podjetju Tamiz.

Ko ga povprašam, kako živi kot upokojenec, kme brž spodbudi, da vendar še ni povedal vsega o svojem življenju: kaj pa godba, petje v zborih, nogomet, igre?

Svede. To, o čemer sem pisala do sedaj, so le grobi mejniki, ki so sicer pomembni za Filipovo življenje, a vse drugo, o čemer bomo še spregovorili, je to življenje lepšalo in ga polnilo: poročil se je po vojni, vzel 15 let mlajšo ženo, s katero sta se takoj po poroki vselila v novo hišico, ki jo je zgradil na domači zemlji. Štiri hčerke in en sin, zdaj pa že 11 vnučkov bogatijo njuno življenje in oba zadovoljno in prepričljivo pravita, da je pri njih lušno, ker jih je vedno veliko in vsi otroci z družinami so razmeroma blizu doma. Ko so bili otroci še majhni, so z eno plačo skromno, a zadovoljno živeli. Vse to se otrokom in njima obrestuje.

Že 1935. leta je Filip pristopil k Mengeški godbi - takrat jo je vodil Peter Lipar st. Začel je igrati rog, pozneje pa je do leta 1989, ko je moral prenehati (zaradi zob!), drugo kril-

nico. Želi, da napišem dobesedno, da je bil pri godbi z dušo in telesom; moram pa še dodati, kar je pripomnila žena, da ga ni nikoli zadrževala doma in se je kljub mnogim obveznostim udeležil takorekoč vseh nastopov v dolgih 54-ih letih. Rad se spominja kapelnika Mehleta in požrtvovalnega godbenika Lojzeta Skoka. Skupaj so godbo, ko je že pošteno škripalo in so bile takšne in drugačne krize, "postavili na noge". Za svoje delo pri godbi je prejel 2 Gallusovi znački, občinsko in jubilejno priznanje. Ob nedavnem jubileju so godbeniki prišli na dom in so igrali do jutranjih ur.

Filip pa je ob udeleževanju pri godbi pel tudi v mešanem zboru, od leta 1937 pa do danes poje v cerkvenem zboru - pri jutranjih nedeljskih mašah lahko slišimo njegov bas.

Bil je ustanovitelj Nogometnega društva v Mengšu, sodeloval je pri igrah in je tako večino večerov preživel na vajah - danes mu ni žal ... S temi spomini živi in ko o njih spregovori, ne moreš verjeti, da je stopil v 81. leto, saj še vedno ves čas nekaj dela: okoli hiše, na vrtu, popestuje vnučko, "skoči" na kolo, skratka - živi zadovoljno. Zadovoljstva in zdravja mu vsi želimo tudi v prihodnje.

Jožica Marin

Boris Kavčič, hišnik KS Mengeš, je svoji nevesti Mojci obljubil večno zvestobo. Srečno in z ljubeznijo prepojeno skupno pot Vama želimo!

Uredništvo Mengšana

MENGŠAN

Pristojnosti Mengša!

Pod tem naslovom je g. Janez Škrlep v zdajnjem Mengšanu naštel, kaj vse je Mengeš izgubil po letu 1958, ko je bila ukinjena tedanja občina Mengeš. Ne oporekam g. Škrlepu njegovega razmišljanja in videnja, kljub temu pa mislim, da je bilo s tem povedano le pol resnice. Gotovo je Mengeš s tem, ko smo izgubili občino, marsikaj izgubil, je pa v teh letih tudi doživel svoj največji vzpon. V tem času je Mengeš dobil:

- vodovod kot eno največjih pridobitev,
- zgrajena je bila kanalizacija,
- zgrajena je bila nova osnovna šola,
- dobili smo večnamensko ploščo pred šolo,
- dobili smo športno dvorano z gostinsko dejavnostjo,
- obnovljena je bila farna cerkev,
- zgrajena sta bila dva vrtca,
- obnovljena je bila stara šola,
- dobili smo moderno pošto s telefonskim omrežjem,
- obnovljena sta bila oba domova, kulturni in dom Partizana,
- dobili smo novo zdravstveno postajo,
- dobili smo novo banko,
- zgrajen je bil nov gasilski in godbeni dom,
- obnovljen je bil Dom počitka in k njemu zgrajen novi del z 200 posteljami,
- nove so skoraj vse trgovine,
- asfaltirane so bile praktično vse ceste in ulice (leta 1958 ni bilo v Mengšu še nobenega m² asfalta),
- obnovljen je bil center za invalidno mladino,
- dobili smo novo električno omrežje,
- zgrajene so bile mrliške vežice,
- o novih stanovanjih verjetno ni treba izgubljati besed, saj bi leta 1958 na prste rok lahko naštel vse novo zgrajene hiše.

Res je, da smo z izgubo svoje občine marsikaj izgubili, toda če smo poštene, ne moremo zanikati, da smo v tem času tudi marsikaj pridobili. Težko je danes reči, da bi v lastni občini pridobili več. Moramo upoštevati, da je v dotedanji občini živelo skupaj s Trzinom le nekaj več kot 4 000 prebivalcev.

In zakaj to pišem?

Ne zato, da bi spodbijal navedbe g. Škrlepa. Vem, da je bil ob ukinitvi tedanje občine prizadet, tako kot smo bili tedaj skoraj vsi Mengšani. To smo dokazali na referendumu 29.5.1994, ko smo se spet imeli priliko izrehati o svoji občini. Pišem zaradi vseh tistih, ki smo se v tem obdobju trudili in si prizadevali v okviru danih možnosti, da Mengeš ni bil odrinjen na rob. Vseh pridobitev, ki sem jih naštel, gotovo ne bi dobili in imeli, če v različnih organih občine Domžale ne bi bilo aktivnih Mengšanov, ki nikoli nismo dovolili, da bi nas prezrli. Res je, da smo morali dostikrat uporabiti vse svoje znanje in sposobnosti, da smo dosegli svoje, včasih tudi s pritiski. Prepričan sem tudi, da se bomo Mengšani tudi v prihodnje morali boriti za marsikaj. Nič nam ne bo podarjeno. Upoštevati bomo morali, da nismo sami in bomo soodvisni od drugih. Sredstev za vse želje in potrebe tudi v bodoče ne bo dovolj. Verjetno bo treba tudi v prihodnosti priti pred ljudi z določenimi programi in jih vabiti na referendum, s katerim se zbirajo sredstva za določene potrebe, čeprav so leta 1990 nekateri trdili, da je tak način zbiranja sredstev komunistični ostanek.

Rekel sem, da ne oporekam g. Škrlepu nekaterih njegovih navedb in trditev. Mislim pa, da bi se o marsičem dalo polemizirati z njim. Če vzamemo samo za primer zdravstveni dom, glasbeno šolo in trgovine. Res je, izgubili smo jih kot institucije. Če pa pogledamo, bomo videli, da smo imeli leta 1958 le enega zdravnika in enega dentista, danes pa so, sicer v zdravstveni postaji zaposleni trije zdravniki in štiri zobozdravniki. Res, da smo imeli svojo glasbeno šolo, toda tudi v tem oddelku glasbene šole, ki je ves ta čas delovala v Mengšu, so se v njej šolali glasbeniki, ki so danes poznani ne samo v Sloveniji, ampak širom po Evropi. Kar se trgovin tiče, bi lahko trdili, da jih leta 1958 nismo imeli ali pa vsaj niso zaslužile tega imena.

Nekateri stvari so se spremenile tudi zaradi novih časov in bi se verjetno tudi, če bi še imeli svojo občino. Navsezadnje je bila tudi mengeška fara nekdanj neprimerno večja, kot je danes. Kolikor vem, je Mengeš tudi v preteklosti marsikaj zamudil, čeprav je imel svojo občino. Naj samo omenim železnico, ki je obšla Mengeš. Z vsem tem hočem samo povedati, da je bilo marsikaj narobe odločeno v preteklosti, ko smo občino imeli in prepričan sem, da bodo napake storjene tudi sedaj, ko jo bomo spet imeli. Naši zanamci nam bodo o tem sodili.

Ko delamo obračune za določena obdobja, bi bilo prav in pošteno, da o tem odkrito govorimo. Marsikaj smo res v teh 35 letih izgubili, marsikaj pa smo tudi pridobili. Ne samo zato, ker smo bili vključeni v občino Domžale. In še nekaj bi rad napisal, ko sem že ravno pri pisanju. Na zadnjem sestanku krajanov je bilo zelo poudarjeno, da bomo v novi

občini sami odločali o svoji usodi. Marsikaj bo gotovo lažje, kot je bilo sedaj. Bi pa rad rekel nekaj o tem, da bomo sami odločali. Po sistemu, kakršnega uvajamo, bo v občinski samoupravi lahko vključen cca. 1 % občanov. Samo od njihove prizadevnosti, sposobnosti in poštenosti bo odvisno, kako se bo Mengeš v bodoče razvijal in živel. Drugi bomo samo vsake štiri leta lahko izrazili svoje strinjanje ali nestrinjanje. Sem optimist in popolnoma zaupam v to, da ima Mengeš danes ljudi s potrebnim znanjem, ki pa so si ga tudi vsi več ali manj pridobili s šolanjem v zadnjih 35-ih letih, in bodo sposobni dati kraju novega zagona.

Janez Zibelnik

Odmevi na valetu

Vsako leto sem ob zaključku osmošolcev vedno znova razočarana. Ne morem verjeti, da mladim res ne znamo dati nekaj svetlega, oprijemljivega, da bi prav ob valetu začutili, kaj pomeni končati in začeti znova, da bi prav na tem razpotju začutili vsak na svojem mestu odgovornost, da iz svojega življenja naredijo nekaj lepega, plemenitega.

Ne morem več molčati. Mislim, da je prav, da širša javnost zve, kaj se dogaja. Naj bo to pisanje opozorilo staršem sedmošolcev, da se takšne zgodbe ne bodo ponavljale. Pozivam vse odgovorne starše, ki jim ni vseeno, v kakšnem okolju odraščata njegov otrok, da začnejo odločno in vztrajno podirati ustaljeno tradicijo, da je treba po končani osemletki noč prebiti v disku.

Naj vam povem nekaj zgodbic, ki so dosegle moje oči in ušesa. Učenci se množično organizirajo in gredo skupaj v diskoteko. Nikoli pri nobeni drugi akciji niso tako enotni. Starši jih podpirajo, češ, kaj pa je to takega, saj gredo vsi, naj vidijo, da to nič ni ... Učitelji se izmikajo, da je to izven šole in da je to stvar vsake posamezne družine. Jaz pa vseeno mislim, da bi učitelji in starši morali s skupnimi prizadevanji preprečiti, da bi se tragične zgodbe nadaljevale.

Letos so v eni diskoteki s pestmi zmaličili obraz fantu, ki je vedno veljal za miroljubnega. Fantje in dekleta segajo po alkoholu. Ker tega niso vajeni, počenajajo razne objestnosti od napadov starejših oseb do prevračanja avtomobilov. Do nezavesti opiti ležijo po parkih. Zjutraj ob petih in šestih se

(nadaljevanje na naslednji strani)

(nadaljevanje s prejšnje strani)

pobirajo s pobruhanih klopi in asfalta. Na lastne oči sem videla, kako so bila prizadevna in marljiva dekleta, pohvaljena za vzorno vedenje, vsa opita kot lutke v rokah starejših fantov.

Če po vsem tem izjavim, da so starši, ki vse to podpirajo in dopuščajo nenormalni in do skrajnosti neodgovorni, mislim, da ni preostro. Priča sem bila izjavam deklet, ki so mi med solzami govorile o gnevu in razočaranju, ki so ga doživele, o tem, kako so same bežale čez polje domov, ker so bile s starši domenjene za dosti kasnejšo uro.

Starši, ali ste sposobni razmišljati o tem, kaj se dogaja v psihi teh mladih, odraščajočih fantov in deklet?! Ali bodo ob vsem tem naši psihologi, sociologi, pedagogi in socialni delavci še kar molčali? Ali smo res padli tako globoko, da ne vidimo več rešitve?

O, jaz jo vidim, zato vas, starši sedmošolcev in vse enako misleče učitelje, prosim, ne nasedajte besedam, da to ni nič takega, da to počno vsi, da je vse to samo napihovanje. Ob vsem tem se je treba samo zavedati, da je veliko zgodbic še zamolčanih.

Temu je treba narediti konec!

Nada Cotman

Dober tek, ob juhi iz krvavškega bisera

Mengšani! Uspelo vam je pridobiti nazaj že nekoč uveljavljeno občino, toda nikoli več vam ne bo uspelo pridobiti nazaj krvavškega bisera.

Morda se bo kdo zgražal nad tem pisanjem, toda žal krvavški biser tak ko je bil takrat, ko so vam ga odvzeli v upravljanje komunalci bivše občine, ne bo nikoli več! Toda, da biser ni več biser, pač pa vse kaj drugega, nikakor niso krivi domžalski komunalci, ampak že dotrajani cevovodi, obstoječi objekti na Krvavcu in krvavški turizem sam. Kdo zmore ali si upa ustaviti razvijajoči se krvavški turizem? Nihče! Kdo bo zaprl objekte, ki spremljajo turizem na Krvavcu? Nihče! Kdo naj bi zamenjal cevovode čez noč z nerjavečimi cevmi? Nihče! Sprijazniti se moramo z dejstvom in do sedaj zamolčano resnico, da je krvavški biser res vse kaj drugega kot biser. Zakaj vas opozarjajo, da prekuhajte vodo? Malo se zamislite, kam je speljana krvavška kanalizacija? V prvo špranjo - razpoko, ta pa po skrivnih razpokah do zajetja krvavškega bisera. Dotrajane vodovodne cevi imajo še to lastnost: če so polne, voda uhaja ven, če pa ni običajnega pritiska, vlečejo zunanjo vodo noter. Tako nastane mešanica raznih vod, prebivalce pa je najlažje obvestiti, da vodo pred uporabo prekuhajo.

Vsi vemo, da je zrak v raznih predelih Slovenije občasno močno onesnažen. Na to nas opozarjajo po radiu. O vodi, ki vsebuje prevelike količine klora, bakterij, nitritov, arzena, pesticidov, herbicidov, fosfatov, azbesta, vinolklorida, bencola, težkih kovin in še marsičesa drugega, pa razen naročila za prekuhanje nihče ne zine nič. Bivši sistem je ljudi prisilil k molčanju - zamolčanju problema zadrževanja pitne vode in to danes še traja.

Vodi se mora klor dodajati z zakonom, da se s tem preprečijo nalezljive bolezni. To so ugotovili že leta 1907 v ZDA. Kaj pa ostale primesi? To večini Slovencev ni znano. Zakaj je toliko rakavih obolenj? Černobil vsemu temu ni kriv, kriva je predvsem voda s škodljivimi primesmi.

Sprekuhanjem se v vodi uniči le del bakterij, najbolj trdožive pa ostanejo, ker se uničijo šele pri temperaturi 140°C. Težke kovine vplivajo na bolezni jeter, ledvic, živčnega sistema, so velik strup za otroke in nosečnice. Nitriti, ki jih voda pridobi z

mešanjem kanalizacije (gnojnice), uničujejo v krvi rdeča krvna telesca in odpornost organizma. Arzen negativno vpliva na kožo in živčni sistem, pesticidi, herbicidi in fosfati vplivajo na živčni sistem in rakasta obolenja, kamor spadajo še vinilklorid, bencol in azbest. V ZDA so v letu 1970 znanstveno ugotovili, da prisotnost klora v vodi povzroča 6 - 7 % rakastih obolenj.

Ob vsem tem pa se lahko zamislimo, da ne samo na področju krvavškega vodovoda, pač pa celotne Slovenije, teče s pip samo še tehnična voda. Takšna voda pa se lahko uporablja v gospodinjstvu za marsikaj, razen za pripravo hrane, za pitje in kuhanje. Lahko imamo "naj" kvaliteto posode, toda če v njej podzavestno sebi in svoji družini pripravljamo hrano z ne najbolj zdravo vodo, ki vsebuje marsikaj, ne bomo mirno jedli niti spali.

Da se obvarujemo teh zdravju nevarnih D snovi v vodi, obstajajo razni filtrirni sistemi, ki iz vode izločijo vse, kar negativno vpliva na naše zdravje. V razvitih zahodnih državah imajo tudi težave s preskrbo s pitno vodo, zato so si izdelali kvalitetne filtrirne sisteme.

Lojze Peterlin

KNJIGE IVANA SIVCA V MI AMIGU

Ker mnogi sprašujete, kje bi lahko v Mengšu kupili knjige menškega rojaka pisatelja Ivana Sivca, se je podjetje MI AMIGO odločilo, da vam bo v svojih prostorih na Slovenski cesti 28 (ob Trdinovi kleti) dalo na voljo vse zadnje Sivčeve knjige. Knjiga je najlepše darilo, posebno ob koncu šolskega leta za odličen uspeh. Poldrugi ducat prvih Sivčevih knjig je razprodanih in se ne da dobiti nobene več, na voljo pa je še nekaj izvodov zadnjih knjig:

GUSARJI NA OBZORJU (mladinska morska povest)	1800 SIT
DOBER DAN, PALČKI (štirinajst pravljič o palčkih)	1500 SIT
JUTRO OB KRESU (viteška povest o Adamu Ravbarju)	2400 SIT
GODEC PRED PEKLOM (o muzikantu Francu Kranjcu)	2500 SIT
PESEM JE SONCE (zgodba o Tonetu Kozlevčarju)	1800 SIT

Odprto vsak dan od 8.00 do 16.00 ure.

AVTOŠOLA

RETOS

MENGEŠ

tečaj 29. 6. 94 ob 16⁰⁰

tel. 739 - 621

DAN ODPRTIH ŠOLSkih VRAT

Med šolskim letom smo večkrat na različne načine (prireditve, roditeljski sestanki skupaj z učenci, odprta vrata učilnic, razstave...) predstavili delo v šoli staršem in vsem ostalim, ki jih to zanima.

"Dan odprtih vrat" pa smo imeli dvakrat: prvič ob otvoritvi prizidka k šoli v novembru in drugič prvo soboto v juniju, to je 4. rožnika.

Na prvi predstavitvi je bil poudarek na prikazu poteka različnih oblik pouka v posameznih razredih in pri različnih predmetih. Na drugi predstavitvi ob dnevu odprtih šolskih vrat pa smo skušali prikazati naše celoletno delo, uspehe (o nekaterih uspehih smo poročali že v prejšnji številki Mengšana) in tudi učne ure sproščene učenja in ustvarjanja učencev.

Trije oddelki 1. razreda so na temo domačih živali izrezovali in sestavljali družine domačih živali, slikali strip in oblikovali v naravnem materialu. V oddelkih 2. razreda smo lahko videli ustvarjanje lutkovnih igrice in sicer z lutkami in scenami, ki so jih učenci sami ustvarili, prikazali so tudi skupinsko delo na

nik po muzeju in s skupinskim delom preko miselnih vzorcev in plakatov prikazali potek ekskurzije. V enem oddelku so opravili zaključna dela na razrednem časopisu "Četrtošolček", ki so ga pripravljali več mesecev, tako da je ta dan razredni časopis izšel.

Na predmetni stopnji so učenci pri biologiji, kemiji in fiziki eksperimentirali; pri zemljepisu so prikazali, kako izdelamo dober referat in tekmovali v poznavanju geografskih pojmov in orientaciji na geosafariju. Pri zgodovini so spoznavali kraje na Koroškem v Avstriji, ki imajo pomembno vlogo v slovenski zgodovini in pripravili predloge za družinske izlete v te kraje, pri spoznavanju družbe pa so zgodovinsko prikazali Karantanijo do današnje Slovenije. Pri slovenščini so delali s SLOVKO ter sestavljali stripe, to je zgodbe v slikah in besedah. Povzetke snovi za 6. in 7. razred so v skupinah izdelovali pri matematiki; pri tehnični in likovni vzgoji so tehnično risali v različnih projekcijah, izdelovali makete hiš in naselij ter prikazali likovne priprave za različne tiske.

V avli in telovadnici pa so se predstavljali še učenci pri nekaterih interesnih dejavnostih in dodatnem pouku športne vzgoje: recitatorji so ob glasbi nastopili s pesmimi o pomladi, šoli in počitnicah, zapeli so mladi pevci, zaigrali šahisti, v telovadnici pa je bila prikazana ura dodatne športne vzgoje za dečke 2. in 3. razreda in analiza rezultatov ob testiranjih za SVK.

Razstava likovnih izdelkov učencev od 1. do 8. razreda, ki je bila v avli, je skušala predstaviti uspešnost celotnega dela pri likovni vzgoji, različne likovne tehnike in ustvarjalne likovne rešitve učencev na likovnih področjih: risanja, slikanja, grafike, modeliranja in prostorskega oblikovanja. Petošolci so pripravili razstavo "slovenske gore" z vzorci kamenin in mineralov. Predstavili so se tudi učenci s tehničnimi izdelki, literarnimi in naravoslovnimi mapami, fotografijami foto krožka, z diplomami tekmovanj iz znanja, z medaljami in pokali za športne dosežke; pogledali smo lahko, kako je nastalo letošnje šolsko glasilo KORAKI; manjkal pa ni niti kotiček z grafičnimi prikazi učnega uspeha in še kaj.

Razstave najrazličnejših izdelkov učencev so bile seveda tudi v večini učilnic.

Cvetka Mlakar

Kaj mislijo ob dnevu odprtih vrat učenci?

Učenci 3.c so takole napisali:

KATARINA KRSTIČ:

Že od nekdaj ob sobotah nimamo več pouka. Ta sobota pa je bila nekaj posebnega, saj je bil "dan odprtih vrat". Vrata so bila odprta za starše, sestre, bratce, babice, dedke, skratka za vse.

ANAMARIJA ZUPAN:

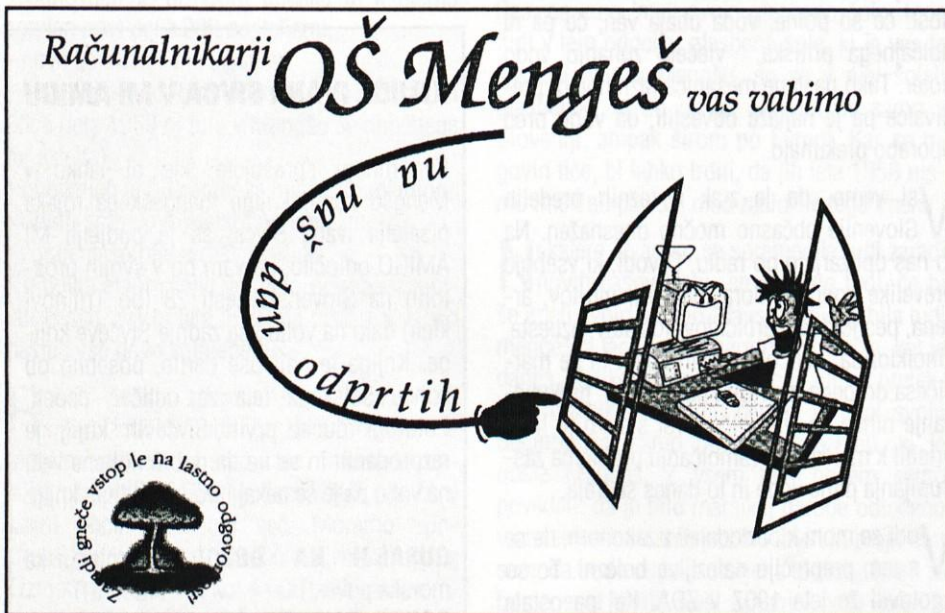
Starši in sorodniki so si prišli ogledat naše izdelke, ki smo jih naredili skozi vse leto. Vsak razred je imel svojo nalogo. Mi smo si izbrali predstavitev našega projekta: DREVO.

PETRA PETRIČ:

Mnogi ljudje so hodili k nam v razred, mojih staršev pa ni bilo. Delo je bilo zanimivo. Predstavili smo tudi risbice, zvezke, izdelke iz gline, mape in še in še.

ANA MARIJA MURAVEC:

V soboto sem se s težavo zbudila. Mami je ugotovila, da sem zelo blede. Potipala mi je

temo "živali na vrtu" in slikarski prikaz travnika. V oddelkih 3. razreda so učenci prikazali praktično vožnjo s kolesom in znanje za kolesarski izpit, predstavili projektno nalogo o "pošti nekoč in danes" in projektno nalogo "drevo v letnih časih", v enem oddelku pa so poročali, kako so nastale njihove kaširane lutke, s katerimi so tudi zaigrali kratke dialoge po izbiri učencev. Tema 4. razreda je bil Tehnični muzej v Bistri, zato so ustvarjali vod-

V knjižnici smo videli, kako potuje knjiga od nabave preko izposoje do vrnitve, angleško znanje so učenci prikazali na temo pri zdravniku in zobozdravniku; v računalniškem kabinetu so predstavili izobraževalni program in igrice z didaktičnim pomenom ter mini razstavo "računalniški muzej"; pri gospodinjstvu so pripravljali razne jedi.

NAŠA ŠOLA

DAN ODPRTIH ŠOLSKIH VRAT

čelo, bilo je vroče, a sem vseeno odšla v šolo. Nisem hotela zamuditi dneva odprtih vrat, saj je to dan, ko so šolska vrata odprta tudi za starše, da si lahko ogledajo naše dejavnosti. Ko sem prisopihala, so bili v razredu že vsi, hitro sem se priključila naši skupini.

MAJA DOLINŠEK:

V šoli rišemo, pišemo, barvamo, računamo in se skupaj trudimo. Ta dan je bil čisto poseben dan. V skupinah smo delali drevo, ki smo ga opazovali v vseh letnih časih. Moji starši so pohvalili vse, kar smo razstavljali.

ROK VREBEC:

Naše delo so prišli pogledat tudi starši, zato smo se morali zelo potruditi. Mislim, da so bili starši z našimi izdelki zadovoljni. Zdi se mi, da je bil to prijeten dan, drugačen kot ostali šolski dnevi, saj so nas gledali starši.

TOMAŽ GRUM:

Ko smo delo opravili, smo šli gledat druge učence, kako delajo. Najbolj mi je bilo všeč v 2.b, kjer so učenci slikali na risalnih deskah. Bil sem zelo presenečen, kako so naslikali dinozavra in lisico. To so bili res pravi umetniki. Spodaj je bila ena učilnica kuhinja. Deklice so delale sadno kupo in rumove kroglice, fantje pa so pekli palačinke, ki so jih mazali z marmelado.

ANA MARIJA MURAVEC:

Naša skupina se je ukvarjala s kostanjem. Delali smo hitro in natančno. Prvi smo končali in bili za svoj izdelek pohvaljeni. Pri delu smo imeli malo treme, saj smo vedeli, da nas opazujejo starši, ki so se sprehajali med mizami. Večina staršev nas je spodbujala s pohvalami. Najbolj nas je pohvalila Tineta mamica.

INGRID STRLE:

Vsaka skupina je izdelovala lepljenko izbranega drevesa. Štiri dekleta smo delale brezo. S kredo smo narisale drevo, obrisale liste, pobarvale, izstrigle, lepile. Dodale smo ptičje gnezdo s ptički in jajcem, travniškimi cveticami, ki so jih obletavali metulji. Zelo smo se potrudile in uspele.

KATARINA KRSTIČ:

S starši smo si ogledali razstavo v avli, nato pa še ostale učilnice. Ustavila sem se v učilnici, kjer so delali kemijske poskuse. Najbolj mi je bil všeč poskus, pri katerem so mešali kislino in cink. Rezultat tega poskusa je, da nekaj počši. Na srečo ni nič eksplodiralo in šola je ostala cela. V avli smo poslušali otroški pevski zbor, predstavili so se nam tudi mladi recitatorji in dramski krožek. Mislim, da

smo za naše starše pripravili kar zanimiv dopoldan in da je bilo všeč.

PETER SITAR:

Sodeloval sem v športnem krožku. Z učiteljem smo pripravili krajši program. Staršem smo prikazali, kaj smo se naučili. Očku in mamici je bil prikaz všeč.

Dan odprtih vrat imamo vsako leto. Radi pokažemo našim staršem in prijateljem vse, kar znamo in delamo.

Cvetka Mlakar

Dan odprtih vrat

V soboto, 4. junija, so bila vrata šole na stečaj odprta staršem in drugim, ki so se že ali pa se bodo še seznanili z osnovnošolskimi klopki. Za tiste, ki že dalj časa hodijo v šolo, je bil ta dan prav gotovo zanimiv in pomemben, saj se mi zdi, da je način učenja precej drugačen, kot je bil včasih. Ta dan pa je bil zanimiv tudi za učence. Mi, učenci predmetne stopnje, smo lahko videli, kako delajo učenci razredne stopnje, učenci razredne stopnje pa so si ogledali način dela predmetne stopnje.

Velikokrat si pomagamo s televizijo, včasih tudi z računalniki. Pišemo referate, rišemo, delamo plakate, poskuse in še marsikaj.

Taki dnevi se mi zdijo zelo pomembni, saj starši in drugi vsaj enkrat v letu vidijo, kako poteka delovni dan na naši šoli. Mislim, da bi moralo biti takih dni več kot le eden ali dva v letu.

Katarina Marin, 6.a
Osnovna šola Mengeš

Sejem bil je živ

Kadar odpremo vrata obiskovalcem, pokažemo naše gostoljubje; prav gostoljubje naj bi še vedno pomenilo vrednoto; žal pa med ljudmi izgublja vrednost. Vendar to ne velja za Osnovno šolo Mengeš, ki je v soboto, 4.6. t.l., na široko odprla vrata vsem, ki jih zanima, kako se v njej odvija življenje.

Ko se človek s Trdinovega trga čez Pšato po drevoredu približuje šoli in recimo, da o Mengšu in Mengšanih nič ne ve, prav gotovo začuti vsaj to, da je šola na idealnem mestu -

odmaknjena v mir in morajo biti mengeški otroci zadovoljni, če ne srečni, da prihajajo po učenost prav sem.

Kaj pa nam je ponudil sobotni dan potem, ko smo vstopili skozi odprta vrata? "Sejem bil je živ": po hodniku in v učilnicah otroci, učitelji, starši. Starši smo najbrž bolj kot "stalni prebivalci" zadihali svež veter, ki veje v šoli in to ne le zaradi prizidka in pridobitev v zvezi z njim; v vsej šoli je obiskovalec začutil delovno, prijetno vzdušje; obojemu so prispevali velik delež zagreti obrazi otrok, ki so staršem hoteli pokazati to in ono: poskus v učilnici za biologijo, plakat - strnitev vtisov z nedavne ekskurzije, geosafari, poslikano steklenico in še in še ...

Sobota, ki je za večino staršev sicer službe prost, a domačih opravil poln dan, je zaradi "odprtih vrat" bila prijetna. Pripomogla bo, da bomo strpneje spremljali napore otrok ob koncu šolskega leta.

Jožica Marin

VOŠČILO

Sedanji mengeški župan je v tem mesecu praznovaj ** rojstni dan. Spoštovani g. Janez Per, iskrenim željam in voščilom se pridružujemo tudi bralke in bralci Mengšana.

DAN ODPRTIH ŠOLSKIH VRAT

Kako smo izdelali razredni časopis "ČETRTOŠOLČEK"

Na začetku šolskega leta smo se dogovorili, da bomo izdelali razredni časopis. Vse leto smo pisali razne prispevke, spise, zgodbe, pesmi in izbirali najboljše. To smo dajali v posebno mapo, nato smo vse te prispevke tipkali, ilustrirali, fotokopirali in barvali. Vsak je izdelal platnice in izbral ime za svoj časopis. Ob dnevu odprtih vrat smo delo dokončali in tega dne je naš časopis izšel v 31 izvodih. Najprej smo časopise zložili, dodali platnice, z luknjačem preluknjali rob in povezali z zrvico.

Ob tem delu smo spoznali, da časopisa ni lahko izdelati in je za to treba veliko truda in časa. Zato smo še toliko bolj veseli, da nam je uspelo izdati glasilo četrtošolčkov.

Jana Pinterič, 4. b
Osnovna šola Mengeš

Zgodba o ptičkih

Začelo se je s pletenjem gnezda. Potem so bili na vrsti mladi ptički. Na tleh sem našel prazno jajce. Mamica je mislila, da je padlo na tla in je mladega ptička požrl maček. Pa ni bilo tako. Izvalili so se ptički. Videli smo samo dva, vendar jih je bilo pet. Samec in samica sta lovila in nosila hrano malim ptičkom.

Potem pa je neke noči pihal močan veter. Gnezdo s ptički je padlo na tla. Maček je požrl vseh pet ptičkov. Potem je očka nekega dne izvedel, da se ta ptiček imenuje "pogorelček" in da samec in samica ostaneta skupaj celo življenje, samička ima lahko trikrat na leto mladičke.

Sedaj delata gnezdo na bolj varnem kraju.

Gašper Plevel, 3. razred
Osnovna šola Mengeš

NAŠ PESNIK

Osnovnošolka

Ko v malo je šolo
Barbara hodila,
vsak dan je v šoli
kaj pozabila,
enkrat zvezek
pa šolske copate
in tretjič ravnila,
še dobro, da torbe
ni izgubila.
Zdaj pa že v šestem
razredu sedi,
domov ne pozabi prinesiti
nobene stvari,
le včasih mi pravi:
"Očka, danes sem zopet
grajo dobila,
zato ker sem znanje
doma pozabila."

Brihtna glava

Naš Andrej je brihtna glava,
ko z otroki se igra,
vedno hoče in sitnari,
da njegova obvelja.
Ko lovijo se po trati,
vedno zadnji kolovrati,
hitrosti v njem nobene ni,
zato vedno on miži.
Mu Miha vedno jo popiha,
Jana od daleč se smeji,
Barbara za vogalom čaka,
Andrej se kar naprej jezi.
A naš Andrej je brihtna glava,
dela se, kot da noga ga boli,
ko pritečejo vsi k njemu,
vse ujame in zbeži.

Jože Brojan

iz časopisa DELO

Tekmovalca in zmagovalca na državnem tekmovanju iz fizike Gregor Černivec in Matej Reberšek sta se z mentorjem Jožetom Koscem udeležila sprejema, ki ga je organizirala vlada Republike Slovenije in DMFA Slovenije.

IZOBRAŽEVANJE

IZOBRAŽEVANJE MENTORJEV CMO

V Mengšu ustanovljeno podjetje za kulturo, izobraževanje in rekreacijo MI AMIGO je pod vodstvom gospe Tatjane Sivec Strmšek v sodelovanju z Andragoškim centrom Slovenije, natančneje z gospo Natalijo Žalec, pripravil 197-urni seminar za mentorje, ki naj

članov. Povedati moram, da se posamezniki doslej nismo poznali med seboj in smo prišli skupaj kot popolni tujci. Po skupnem seminarju smo se bolj spoznali in zaživelimi kot celota. Vzdušje v skupini je sproščeno, odnosi prijateljski, v tem duhu pa potekajo tu-

Zaključek seminarja bo v začetku meseca julija, ko bomo bodoči mentorji dolžni izdelati seminarske naloge.

Izkoristil bi to priložnost, da se v svojem imenu in v imenu naše skupine bodočih mentorjev zahvalim gospe Tatjani Sivec Strmšek za njen trud in energijo, ki jo vlaga v celoten projekt, ter podjetju MI AMIGO in Andragoškemu Centru Slovenije, ki sta vse skupaj pripravila.

M.M. in ostali udeleženci

Izobraževanje bodočih mentorjev za CMO je zanimiva izkušnja.

foto: Lojze Kodeh

bi delovali v sklopu Centra za mlajše odrasle (za brezposelne osebe od 15 do 26 let, ki nimajo izobrazbe in ne poklica). Na to izobraževanje smo bili napoteni preko Zavoda za zaposlovanje iz Kamnika in Domžal, kar pomeni, da je večina nas, bodočih mentorjev, sedaj tudi nezaposlena (brez redne zaposlitve).

Na samem začetku nas je bilo več kot štiri-deset kandidatov, nato pa se je skupina po več srečanjih in testiranju skrčila na petnajst

di predavanja ali delavnice, kakor se imenujejo. Pri izobraževanju za mentorje CMO (Center za mlajše odrasle) si medsebojno pomagamo, če je potrebno, sta nam na razpolago za pogovor vedno pripravljene Tatjana in Natalija.

Trenutno smo v drugi polovici izobraževanja, ki se je začelo v začetku aprila in bo potekalo do konca junija. Delo poteka v delavnicah v obliki skupin, časa pa je skoraj premalo, da bi obdelali vse, kar nas teži.

MI AMIGO

V Mengšu se dobimo,
sredi mesteca vas sprejme Mi amigo,
vse vas naučimo,
čaka sova vas vse dni z odprto knjigo,
s čukom - nočno ptico -
znanje vlivamo v glavo z veliko žlico,
vse za vas storimo,
da vam lepše bo.

Kdor v jeziku peša,
znanje pravo si pri nas lahko obeta,
važna niso leta,
od otroka pa do starčka in dekleta,
če pa bo valeta,
čaka vas pri nas najboljša šola plesna,
vse se tu prepleta,
da vam lepše bo.

Srce nam vse pove, izpolni vaše vse želje,
mi z igro se učimo, odkrivamo svet s knjigo.
Srce nam vse pove, izpolni vaše vse želje,
bodi moj prijatelj - Mi amigo!

Prav za vse poklice
znanje si pri nas lahko vsi pridobite,
z nami zaplešite,
z nami na večer v dvorani se sprostite,
zraven pa novice
v Mengšanu vse lahko si preberite,
hitro k nam stopite,
da vam lepše bo.

Srce nam vse pove, izpolni vaše vse želje,
mi z igro se učimo, odkrivamo svet s knjigo.
Srce nam vse pove, izpolni vaše vse želje,
bodi moj prijatelj - Mi amigo!
Mi amigo, Mi amigo!

Ivan Sivec

Delo je intenzivno. Delitev v skupine ne dovoljuje zaostajanja. Pa vendar je živahno.

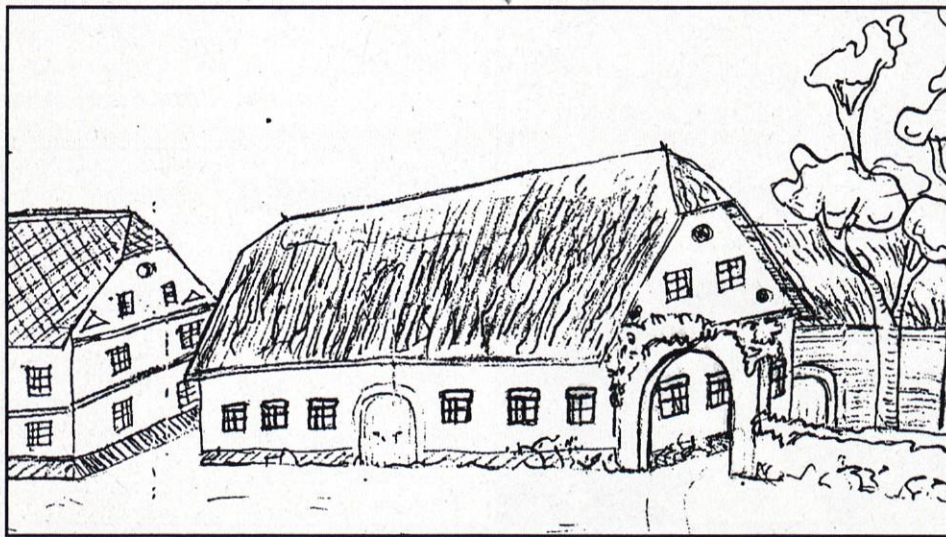
foto: Lojze Kodeh

KULTURNI SPOMENIKI V MENGŠU

RAZISKOVALNA NALOGA OŠ MENGŠ

Drnavova domačija - rojstna hiša Janeza Trdine

Sredi 19. stoletja je bilo v Mengšu malo kmetij tako velikih, da so se lahko preživl-

Drnavova domačija

jale le s kmetijstvom, zato so se kmetje ukvarjali z različnimi obrtni. Drnavova kmetija, kjer se je leta 1830 rodil slovenski pisatelj Janez Trdina, je imela svoje najboljše čase v drugi polovici 18. stoletja. Janez Trdina se je v svojih Spominih z jezo spominjal dedove žene, pisatelj jo imenuje Kamničanka, ki je bila zelo zapravljava, zato naj bi del premoženja prodali. Pisateljev oče je premoženje, razen travnikov in njiv, kupil nazaj. Kljub zapravljivi Kamničanki je Drnavovim ostalo veliko premoženja in so spadali med trdne kmete. Pri hiši se jim ni bilo treba ukvarjati z dopolnilno dejavnostjo. Kataster nam pove, da je leta 1825 kmetija imela 21 oralov zemlje. Samo gospodarsko poslopje z dvoriščem pa je imelo površino 1476 kvadratnih metrov. Leta 1930, ko so v Mengšu praznovali stoto obletnico rojstva Janeza Trdine, njegove rojstne hiše ni bilo več. Mengšani so mu odkrili spominsko ploščo na stavbi, ki je stala na mestu nekdanje Drnavove domačije. Ob odkritju plošče je bilo v Mengšu veliko slavlje. Izšel je tudi časopis MENGŠAN. V njem sem našla spored proslave, ki ga zaradi zanimivosti v celoti citiram:

SLOVESNO ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE PISATELJA JANEZA TRDINE (1830 - 1930)

SPORED: 1. junija 1930 ob pol treh popoldne (zbirališče "Staretove drevored") gre slavnostna povorka mimo obeh gradov po Velikem Mengšu v Mali Mengeš do pisateljve rojstne hiše. Vrstni red: konjeniki, društva, narodne noše, Mengeška godba, gost-

izročilu vključen v objekte le obokan hlev v severozahodnem traktu; tukaj ima tovarna Melodija prototipno delavnico. Na dvorišču tovarne je še danes pokrit vodnjak s ploščo, tudi ta se je verjetno ohranil iz Trdinovih časov.

Leopold Mellitzer je umrl leta 1902. Leta 1904 se je njegova vdova Filomena poročila z Jožefom Stembergerjem, rojenim 1859 tudi v St. Veitu. Tovarno je po Leopoldovi smrti prevzel Georg Mellitzer (družabnik je bil že pred Leopoldovo smrtjo). V kakšnem sorodstvu sta bila moža, nisem ugotovila. Leta 1908 se je tovarna Mellitzer & Co. združila še z drugimi tovarnami. Lastniki tovarne so si s slamnkarstvom pridobili veliko premoženje, saj so posli do 1. svetovne vojne odlično cveteli. Svoje izdelke so pošiljali v Avstrijo, Nemčijo in druge dežele. Surovin je bilo dovolj, izučena in pomožna delovna sila v Mengšu je bila poceni.

V sezoni 1907 - 1908 so neizučeni zaslužili 20 do 30 krajcarjev dnevno, izučeni delavci pa 70 do 80 krajcarjev dnevno. Delavke so si morale kupovati celo sukanec za šivanje slamnikov. Delovni čas je trajal 13 ur dnevno, v sezoni (maj - junij) pa so delali 15 do 16 ur dnevno, zato se ni čuditi, da je prišlo leta 1907 v tovarni do stavke. Delavci so si izborili 10 % zvišanje mezde.

Zlati časi slamnkarstva so minili s prvo svetovno vojno. Povpraševanje se je močno zmanjšalo. Po vojni se je položaj spremenil. Slamninarski izdelki so po razpadu Avstro-Ogrske izgubili trg. Tovarna Stemberger & Mellitzer je doživljala večje padce in manjše vzpone. Njeno delavstvo se je leta 1919 zaradi vedno slabših pogojev povežalo v sindikalno gibanje. Bilo je več stavk. Aprila 1922 je najprej stavkalo 28 delavcev, kasneje pa še 48 delavk. Med drugim so zahtevali 50 % višje mezde. Stavka je trajala nekaj dni, mezde so se povišale za 30 %.

Zaradi hudih težav so lastniki leta 1936 prodali tovarno brez opreme Dravski banovini. Ta je prostore bivše slamninarske tovarne uporabila za svoje urade. Leta 1941 je z okupacijo postala lastnik objektov nemška država. Leta 1944 je država odstopila lastninsko pravico občini Mengeš. V času okupacije je bila v zgradbi policija (žandarmerija). V stavbi so bili nemški vojaki in zaporci. Po drugi svetovni voj-

je, korporacije, okrašeni vozovi.

O ob pol štirih popoldne slavnostni govor pred pisateljve rojstno hišo, slovesno odkritje plošče, petje mengerskega zbora. Takoj nato se začne veselica na dvorišču prostorov slamninarske tovarne Stemberger & Mellitzer.

Leta 1869 so Drnavovi prodali hišo nadučitelju Francu Dolencu. Na portalu sta vpisani letnici 1870 - 1875 in inicialki FD. Iz tega sklepamo, da je Dolenc hišo prenavljal. Dolenčeva hči Marija, poročena Degischer, je leta 1880 prodala hišo, hlev, dvorišče, sadni vrt in travnik. Imetje je kupil Leopold Mellitzer, rojen na Tirolskem v St. Veitu leta 1852.

Tovarna slamnikov STEMBERGER & MELLITZER

Mellitzer je podrl staro pritlično hišo. Leta 1880 je pričel zidati nove objekte. On in njegovi družabniki so zgradili stanovanjsko hišo in tri dvoriščne dvonadstropne trakte. Dokončno je bila tovarna zgrajena leta 1885. Od nekdanje Trdinove domačije je po ustnem

(nadaljevanje na naslednji strani)

KULTURNI SPOMENIKI V MENGŠU

RAZISKOVALNA NALOGA OŠ MENGEŠ

(nadaljevanje s prejšnje strani)

ni je lastništvo prešlo v roke FLRJ.

Tovarna glasbil MELODIJA skozi čas

Po koncu druge svetovne vojne v Sloveniji ni bilo tovarne, ki bi izdelovala glasbila. Obstajale so le manjše delavnice v Ljubljani in v Celju. Ministrstvo za industrijo in rudarstvo Ljudske republike Slovenije je 25. maja 1946

ustanovilo tovarno z imenom Državna tovarna glasbil v Mengšu. Za začetek delovanja se šteje 31.8.1946. Najprej je imela tovarna sedež v Ljubljani, naslednje leto pa že v Mengšu. Bivšo slavninarsko tovarno so morali adaptirati in prilagoditi prostore novi proizvodnji.

Naslednje leto je vlada Ljudske republike Slovenije z odločbo spremenila ime tovarne v Tovarno glasbil. Tovarna je imela sprva slabšo opremo. Največ delavcev je bilo izučениh za mizarje in so se morali izdelovanju glasbil šele prilagoditi.

Tovarna je doživljala svoje vzpone in padce. Težave je reševala tudi z izvozom v druge države - Albanijo, Anglijo, Italijo, Avstrijo, Nemčijo, ZDA. Leta 1967 je bilo v našo državo uvoženih 11 tisoč harmonik iz vzhodnih držav, kar je tovarno zelo prizadelo, ker ni mogla doma prodajati svojih izdelkov. Leta 1978 se je Melodija združila s trgovskim podjetjem Jugotehnika iz Ljubljane. Takrat je dobila naziv Delovna organizacija Jugotehnika, temeljna organizacija združenega dela Melodija, tovarna glasbil in učil. Združitev ni prinesla željenih rezultatov. Že leta 1979 je prišlo do nove organiziranosti. Z združitvijo Jugotehnike in Elektrotehne Ljubljana je postala Melodija delovna organizacija v Elektrotehni. Najtežje čase pa je Melodija doživljala v letih 1990 - 1991. Tovarna je bila takrat v stečaju. Veliko delavcev je zaradi reorganizacije izgubilo zaposlitev. 1.6.1991 je bilo ustanovljeno podjetje Favus. Od oktobra 1991 pa se spet imenuje MELODIJA.

Raziskovalka: Katarina Štebe
Mentorici: prof. Ljubica Rožman in Milica Tomšič

Melodija Mengeš.

MENGŠAN

NAPISI

ARTLINE

11m

☎ 73 75 74

☎ fax • modem: 061/739 765

Šubljeva 28 • 61234 MENGŠ

TABELE

NUDIMO:

OBLIHOVANJE
STAMPILJNE
IZREZOVANJE NAPISOV
TRANSPARENTE
AVTONAPISE
ZASTAVE
TISK NA MAJICE
NALEPKE PVC
TISKOVINE . . .

MAGNETNE NALEPKE

SVELOBNI NAPISI

11m

AVTO

KOZMETIKA

☎ 061/73 88 44

- ☐ KEMIČNO ČIŠČENJE NOTRANJOSTI VOZIL
- ☐ ROČNO PRANJE VOZIL
- ☐ POLIRANJE VOZIL
- ☐ POPRAVILO POŠKODOVANEGA LAKA

LINHARTOVA 2
(pri hali fit-top)
61234 MENGŠ

Uspešni nastopi mengeške folklorne skupine

Folklorna skupina kulturnega društva Svoboda, ki ste jo že spoznali v prejšnji številki, nadaljuje z uspešnimi nastopi. Že v maju smo nastopili na Srečanju folklornih skupin Gorenjske, kjer smo zaplesali, kot najboljše znamo in smo bili najbolj uplesana in vesela skupina. Zaradi uspeha smo te dni dobili obvestilo o naši uvrstitvi na mednarodni folklorni festival konec julija v Beltincih, ki bo hkrati tudi državno srečanje skupin posameznih pokrajin. Zavedamo se, da je to najboljše priložnost za predstavitev naše skupine in seveda našega kraja, zato se bomo potrudili.

28. in 29. maja je skupina na povabilo folklorne skupine "Beri Balogh Adam" nastopila na mednarodnem folklornem festivalu v madžarskem mestu Körmend. Ni potrebno povedati, da je skupina že po veselem razpoloženju na avtobusu navdušila tudi tamkajšnje gledalce in vnesla živahnost gorenjskih plesov in glasbe v program festivala. Prikazali smo tudi lahkotnost belokranjskih plesov in po nastopu so čestitke kar deževale.

Na večernem družabnem srečanju smo se spoznali z drugimi skupinami in dobili povabila za nastope v Avstriji, na Madžarskem in seveda v severovzhodni Sloveniji. Vseh povabil smo bili veseli, saj vemo, da se lahko na večino vabil odzovemo, če bo le dovolj denarnih sredstev.

Drugi dan gostovanja na Madžarskem smo bili gostje Zveze Slovencev na Madžarskem, kjer smo v Sakalovcih (6 km iz Monoštra) nastopili na prireditvi ob zaključku letošnjih "Porabskih kulturnih dnevov". S spletom mengeških plesov in solo nastopom našega 10-letnega harmonikaša Klemena smo

TVS v oddaji Mostovi. Po večerji in slovesu od naših gostiteljev ter od naše spremljevalke gospe Irene Pavlič, sekretarke Zveze Slovencev na Madžarskem smo se odpravili proti domu. Ob vrnitvi smo zapeli in zaplesali še carinikom na mejnem prehodu Hodoš. Zahvaljujemo se Študentskemu klubu

Robi Stopar in Klemen Leben sta vzbujala pozornost.

Mengšani v dvorani napravili vzdušje, ki ga lahko le redko doživiš, saj smo z gledalci tudi zaplesali in zapeli nekaj lepih slovenskih pesmi.

Naš nastop je posnela tudi madžarska televizija in predvajala na prvem programu

Domžale, mladinskemu servisu Velenje ter Izvršnemu svetu SO Domžale, ki so nam denarno pomagali pri našem gostovanju.

Junija smo nastopali tudi v Domu počitka Poljane v Ljubljani, v Mengšu smo se predstavili šahistom iz Nemčije, ki so bili tudi naši gosti, 24. junija bomo nastopili ob srečanju diabetikov občine Domžale na Gorjuši, 2. julija pa bomo s turističnim društvom iz Mengša sodelovali na prireditvi v Postojni.

Skupina z nastopom na Madžarskem še ni zaključila gostovanja v tujini, saj se bomo 24. julija predstavili v Italiji. Sezono bomo zaključili z že omenjenim nastopom v Beltincih, s katerim si lahko zagotovimo pot na pomembne mednarodne festivale v tujini.

Zoran Jagodič

Skupina pred nastopom na ulicah Körmenda.

ŽUPNIJSKA KARITAS MENGEŠ

Trdinov trg 8

Tel.: 061 738 821

pisarna in skladišče odprta
ob petkih od 16. - 18. ure

žiro račun: 50120-620-149-1301110-134/98

KULTURA

Mladi glasbenik

Klemen Leben je učenec 4.c razreda Osnovne šole Mengeš. Tri leta igra klavirsko harmoniko v Glasbeni šoli Mengeš, dve leti pa tudi diatonično harmoniko pri g. Robiju Stoparju. Diatonično harmoniko se je začel učiti zato, da bi nastopal pri folklori. Med tem je tri leta tudi plesal pri najmlajši folklorni skupini Svobode Mengeš.

Klemen Leben foto: Martin Ogrinc

Klemen pravi: "Želja se mi je izpolnila kakor v pravljici". Poglejmo kako:

"Bilo je 12. maja letos, ko se mi je uresničila moja največja želja: Igrati harmoniko pri folklori. Robi Stopar, moj učitelj za diatonično harmoniko, me je povabil na vajo mengeške folklorne skupine Svoboda. Zaigrali smo skupaj: Robi, Pavle, Simon in jaz za gorenjske in štajerske ljudske plesse. Plesalke in plesalci so bili navdušeni in takoj smo postali veliki prijatelji. Bilo je čudovito, prav gotovo pa sem med vsemi bil najbolj navdušen jaz sam. Dosegel sem tako željeni cilj. Od tedaj so me folkloristi vzeli za svojega člana in hodim redno z njimi na vaje in nastope.

Že 23. maja sem prvič nastopil na Brniku v prelepi gorenjski narodni noši z mojo diatonično harmoniko skupaj z Rokom in njegovo sestro Marjeto, ko smo pričakali naše ameriške izseljence, med katerimi je bil tudi glasbenik g. Habat. Na Brniku smo bili atrakcija in smo pritegnili pozornost tudi drugih potnikov, ki so imeli komaj še toliko časa, da

so nas posneli in fotografirali ter zbežali na letalo.

V soboto in nedeljo 28. in 29. maja sem bil z našo folklorno skupino že na Madžarskem v mestu Körment in Sakalovcih v Porabju, kjer sem moral za madžarsko televizijo nastopiti še v solo točki, kjer sem zaigral nekaj narodnih pesmi. Čeprav je steber našega igranja Robijeva harmonika, sem bil povsod zanimivost tudi jaz, ker sem šele desetletni otrok. V časopisu Slovenske manjšine na Madžarskem "Porabje", ki izhaja v Monoštru, so me imenovali "mali veliki harmonikar" in nehote sem se spomnil, da se je tako pošalila z menoj že prej tudi moja učiteljica za klavirsko harmoniko, ga. Andreja Polanec Kolenc.

Tudi v Mengšu sem že nastopil v kulturnem domu, ko smo zaigrali, zapeli in zaplesali gostom šahistom iz Nemčije. Tudi takrat je bilo veselo.

Ljudski plesi in ljudska glasba me zelo navdušujejo, zato jih bom naštudiral kar se da široko paleto, seveda skupaj z mengeškimi folkloristi in mojim učiteljem Robijem."

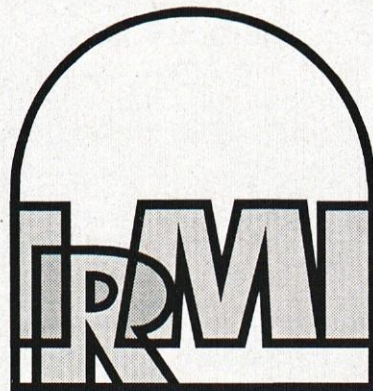
Klemen, vztrajnosti in veselja ti želimo tudi vnaprej!

B.D.

Vrtnica v očeh V spomin na 4.7.1993

Srečala sva se na poti,
ki vodi v življenje.
Prišel si mi naproti
z nasmehom na obrazu
in iskro v očeh.
Tako sem te vzljubila,
zakaj začutila sem,
da si bil v mojem srcu
že dolgo z menoj.
Oba sva jokala
in najine solze so bile izraz sreče.
Imela sva iste sanje,
ista hotenja,
imela sva na milijone idej.
Spominjam se,
da si mi poklonil vrtnico
in še danes mi je to najljubši cvet.
Bila sem zmedena
in nisem vedela,
kako naj to, kar doživljam, imenujem,
zato sem globoko
v svojem srcu
to poimenovala ljubezen.
Z vsem veseljem
sem gojila to cvetico,
iz katere sem črpala moč.
Minevali so dnevi
in iz cvetice je zrastle drevo
ter se globoko zakoreninilo v meni.
Oba sva trgala
sadeže iz njega
in, da, bilo je lepo.
Toda prišla sva do križišča
in se odločila
vsak za svojo pot.
Ostalo pa je drevo,
ostala je ljubezen!
Samo v meni?!

Veronika Guna

steklarstvo

**Tomaž in Irena
Mibelčič**

☎ fax 061 713 821

☎ delavnica 061 715 717

IRMI d.o.o., Vir, Robbova 17
61230 DOMŽALE

ŠAHOVSKO DRUŠTVO MENGEŠ

Šahisti in prijatelji iz Bubenreutha so obiskali Mengeš

V dneih od 3. do 5. junija 1994 so bili na obisku v Mengešu šahisti in naši prijatelji iz nemškega mesta Bubenreuth. Letos je bilo to že sedmo prijateljsko srečanje, katerega se udeležujejo šahisti, plesne skupine, stari znanci in prijatelji.

Prvo srečanje je bilo leta 1982 v Mengešu, potem smo se izmenično obiskovali vsaki dve leti: 1984 v Bubenreuthu, 1986 v Mengešu, 1988 v Bubenreuthu, 1990 v Mengešu, 1992 v Bubenreuthu in sedaj v teh dneh zopet v Mengešu. Obiske prirejamo vselej za binško praznike; v Nemčiji imajo namreč v tem času dela proste dneve. Mengšani potujemo v Bubenreuth z avtobusom v skupini 45 do 50 ljudi: šahisti in družinski člani, plesna skupina KUD Mengeš z godci in drugimi prijatelji. Gostje iz Bubenreutha pridejo običajno v manjšem številu, letos jih je bilo 32.

Mestece Bubenreuth precej Mengšanov že dobro pozna, pa vseeno dajemo nekaj podatkov:

Bubenreuth ima nekaj več prebivalcev kot Mengeš, v tem času kraj praznuje 750-letnico obstoja. Mesto je od Mengša oddaljeno okrog 650 km in leži severno od Nürnberga in Erlangena. To je prijazno podeželsko mesto v nekoliko valoviti krajini in je zelo lepo urejeno. Prebivalstvo se je močno povečalo po drugi svetovni vojni, tja se je priselilo veliko pregnancev iz Sudetov (bivša Češkoslovaška).

Slično kot Mengeš je tudi Bubenreuth poznano mesto po izdelavi glasbil, kot kitare, violine, citre in vse druge vrste strunskih inštrumentov.

Tu so doma svetovno poznani mojstri glasbilarji: Schnabl za violine, Werner za violine (župan mesta), Teller Horst za citre. V tovarni strunskih inštrumentov HOFNER so pred približno 35 leti dobili delo in kruh tudi nekateri Mengšani: Lojze Blejč, Stojan Blejč, Stane Jaklič ter Janez Januš z ženo Greto iz Domžal.

Naši ljudje so bili priznani kot izredno dobri glasbilarji, sodelovali pa so tudi v drugih dejavnostih, med drugimi tudi v šahovskem klubu. Na ta način se je porodila ideja o sodelovanju z Mengešem na šahovskem področju.

Obe mesti imata zelo dobre šahiste, ki sedaj v prijateljskih moštvenih dvobojih izmenjavajo svoje izkušnje in s tem krepijo šahovsko znanje. Nastopi naših plesnih skupin v Bubenreuthu so za tamkajšnje prabivalce vedno zelo zanimivi, obenem pa predstavljajo našo izvorno narodno kulturo izven meja naše domovine.

Še posebno pomembno je za mlade ljudi spoznavanje obeh dežel tako Nemčije kot Slovenije. V teh 12-ih letih, od kar sodelujemo, so se stakla številna poznanstva in pristno prijateljstvo med sodelujočimi in tudi drugimi prebivalci obeh mest. Tako v Bubenreuthu kot v Mengešu v času obiska sprejmemo skoraj vse goste v privatna stanovanja, s tem je še posebej poudarjena domačnost in gostoljubnost.

Prvi obisk gostov iz Bubenreutha v samostojni Sloveniji je potekal v izredno prijateljskem vzdušju. K temu je pripomogla dobra organizacija ter zgledno sodelovanje Krajevne skupnosti Mengeš in Turističnega društva Mengeš. Gostitelji in tudi gostje so dobro sodelovali in tako je obisk potekal v splošnem zadovoljstvu. Gostje so prispeli v petek 3. junija popoldne z avtobusom v Mengeš in so bili takoj nastanjeni v privatna stanovanja; le manjši del je dobil prenočišče v pensionu Induplati Jarše. Večerja ob glasbi in veselem vzdušju je bila v restavraciji FIT TOP Mengeš in se je zavlekla pozno v noč.

V soboto, 4. junija dopoldne, smo odigrali prijateljsko šahovsko srečanje v večnamenskem prostoru Krajevne skupnosti Mengeš. Gostje, ki niso igrali šaha, so si med tem ogledali Mengeš in okolico.

Člani so igrali na 10 deskah, mladinci na treh. Mengeški šahisti so se zelo dobro

G. Jože Vahtar izroča spominsko darilo g.

Wunderlichu.

foto: Martin Ogrinc

Tekmovanje je bilo napeto, a prijatno.

izkazali, saj so člani tekmo dobili s 7 : 3, mladinci pa kar 8 : 0.

To kaže na zelo uspešno delo v novem šahovskem društvu Mengeš.

V preteklih letih smo odigrali 6 srečanj; prve tri smo dobili Mengšani, druge tri pa šahisti iz Bubenreutha. Ker smo sedmo srečanje dobili Mengšani, so na vrsti spet šahisti iz Bubenreutha, da se izkažejo ob našem obisku čez dve leti.

Kosilo smo v soboto imeli v gostilni pri Čubru na Križu, potem smo si ogledali narodno galerijo v Kamniku in Kamniško Bistrico.

Popoldne ob 18. uri je bil v dvorani kulturnega doma nastop mengeških skupin, katerega so si ogledali gostje in številni Mengšani. Kot zastopnik KS Mengeš je goste pozdravil g. Jože Vahtar in jim za spominsko darilo izročil posebej za to priložnost izdelano stensko uro. V imenu Bubenreutha in tamkajšnjih šahistov je Mengšane pozdravil g. Wunderlich, pozdrav Mengeških šahistov pa je sporočil Lojze Jagodic.

Na prireditvi so nastopili: moški zbor Mengeški zvon, plesna skupina MI AMIGO, Tina in Aljoša iz plesnega kluba MI AMIGO ter folklorna skupina Kulturnega društva Svoboda Mengeš. Vsi nastopajoči so pokazali zavidljivo kvaliteto in so dobili spontan aplavz gostov in domačinov.

Po nastopu je bila spet večerja v restavraciji FIT-TOP s plesom in zabavo.

V nedeljo dopoldne smo se izpred gasilskogodbenega doma od gostov poslovili z vzklikom: "Na svidenje čez dve leti v Bubenreuthu!"

Stane Jaklič

DRUŠTVA

AVANTURISTIČNO DRUŠTVO POTEPUH

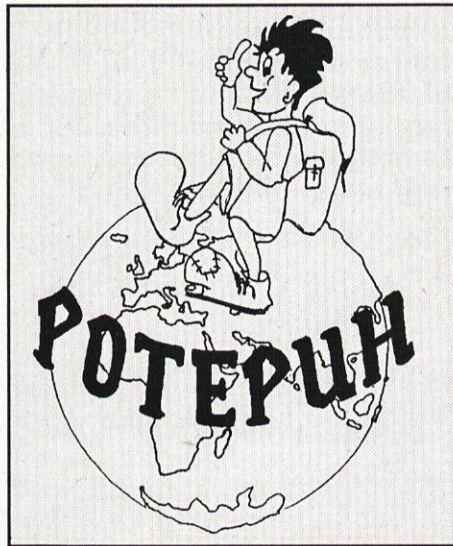
Predavanje avanturističnega društva POTEPUH iz Mengša

Avanturistično društvo Potepuh iz Mengša je uspešno pripravilo že tretje predavanje, ki se je razlikovalo od prejšnjih dveh izključno potopisnih. V polni dvorani gasilsko-godbenega doma v Mengšu smo pričakali Jano Prezelj, patronažno sestro in babico iz Kamnika.

Jana je že s samim prihodom v prostor v nas prebudila optimizem in nas napolnila z energijo, saj njen obraz kar sije življenjsko radost in energijo.

Kljub temu da je Jana skrbna žena in mati dveh otrok, se je v iskanju harmonije uma, telesa in duha lansko leto z mednarodno skupino odpravila na Parivar Trekking v Nepal (parivar - družina).

Jana nam je podajala strokovno znanje za hodne medicine, ki ga združuje z alternativno

ben je stik otroka z materjo in naravo. Pri tem velja omeniti, da smo v naših porodnišnicah naredili velik korak s tem, da otrok že s prvim dnem rojstva ostane ob materi. Zanimiva je bila predstavitev nepalske žene, katere prvobitnost je predanost naravi. Že kot mlado dekle jo poročijo z rastlino - cvetom. Ženska je zelo

S številnimi prigodami nas je Jana prepričala v neverjetno moč misli. Misel je energija, ki uravnava, usmerja in vodi naše življenje. Zdravo življenje nam omogoča moč pozitivnih misli. Srečen je tisti, kdor najde smisel svojega življenja.

Stopimo na pot življenja tudi mi. Ne bojmo se dajanja in naučimo se sprejemanja. Z mislijo, da je ljubezen in spoštovanje do sebe in do vsega, kar nas obdaja in se nam zgodi, je Jana Prezelj zaključila predavanje in nas pustila za kratek čas v tišini in globokem razmišljanju.

Darja Vuča

Kaj je trekking?

Trekking, program kot posledica novega modernega pristopa iz sklopa razvoja alternativnih oblik turizma, je fakultativno nastavljen in si ga vsak udeleženec dodatno lahko še sam oblikuje po svoji želji. Potuje se v manjših skupinah, kar zagotavlja potrebno gibljivost in dobro počutje udeležencev. Način potovanja je v skladu z novim popotniškim principom; brez zloščene luksuza, čim bližje tamkajšnjim ljudem in njihovem načinu življenja, zato pa je atraktiven, neposreden, raziskujoč, tudi nepredvidljiv, z malo mero pustolovščine pa z veliko možnosti za samo aktivnost. Trekking je za popotnike s toleranco in veliko dobre volje. Dobra predpriprava vsakega udeleženca pa seveda vpliva na kakovost potovanja.

Edo Reven

Potepuhi se v Mengšu zbirajo v vedno večjem številu.

vzhoda in to znanje uspešno prakticira tudi pri vsakdanjem delu.

Ob diapozitivih nam je s strastjo in bogato vednostjo njihove kulture pričarala utrip življenja v nepalskih vaseh. Deželo in ljudi nam je skušala človeško in prijateljsko približati. Posebno nas je prevzela podoba mlade matere, ki novorojenčka že prve dni golega nastavlja soncu, vetru in zraku, da pridobi naravno odpornost. Začutili smo, kako pomem-

spoštovana in njena poroka z moškim je sekundarnega pomena. Njena podoba se pogosto upodablja v tamkajšnjih templjih.

Ob Janinem pripovedovanju smo začutili globoko spoštovanje do Šerp, s katerimi zahodni popotniki ravnajo prevečkrat kot z manj vrednimi in primitivnimi ljudmi. Neznanje jezika ni bila ovira za sporazumevanje. Če čutiš s srcem in dušo, ne potrebuješ besed.

DRUŠTVA

AVANTURISTIČNO DRUŠTVO POTEPUH

Pot po Laponski

Vsredo, 15. junija 1994, smo v našo sredi-no povabili KRISTIJANA ČUKA in ALEK-SANDRO DOBIČ, fanta in dekle, ki sta se pred letom dni odpravila na nenavadno pot po Laponski.

Pot ju je najprej vodila iz Ljubljane do glavnega danskega mesta Kobenhavna, nadalje preko Osla na Norveškem do mesta Bodo na zahodni strani Evrope, kjer se železnica tudi konča. Z ladjo sta se prepeljala do Lofotov, ki nudijo čudovit razgled na fjorde, ki se nahajajo drug poleg drugega. Naslednja postaja je bilo mesto Narvik, od koder sta se z vlakom popeljala do kraja Abisko na Švedskem. V tem kraju stoji le ena hiša in od tukaj sta naša gosta pričela popotovanje po Laponski.

Laponska (Lapland) je najsevernejša Lpokrajina Evrope, politično razdeljena med Norveško, Švedsko, Finsko in Rusijo. Prebivalci te pokrajine so Laponci, ki pripadajo Evropidom (z mongolsko primesjo), po jeziku pa Ugrofincem (zanimivo je, da laponski jezik vsebuje črko č). Laponci so pretežno nomadsko ljudstvo, ki se preživlja z lovom na severne jelene in ribolovom. Sama pokrajina je bogata z gozdovi in rudniki.

Bela puščava, kot nekateri imenujejo Laponsko, ju je pričakala v snegu in soncu, kot se to zanjo spodobi v mesecu aprilu in maju. Samega potovanja ne bi mogla opraviti brez smuči in značilne PULKE (akiju podobne sani, v katere se vprežeš). S seboj sta vzela veliko suhe hrane, oblačila, športno opremo in tehnične predmete, kot je npr. gorilnik. Podvig je potekal brez zapletov in poškodb, kar je treba pripisati njuni dobri telesni kondiciji, ki sta si jo začela nabirati že leto poprej.

Na odpravi sta vsakodnevno na smučeh pretekla nekaj deset kilometrov, ob mrkih pa sta si poiskala prenočišče v kočah, ki so kot nekakšni youth-hostli. Med smučanjem nista opazila severnih jelenov, ki so značilni za severne dežele. Kasneje sta izvedela, da so se zaradi mraza preselili v toplejše predele ob Botnijski zaliv. Značilni so tudi trdoživi psi huski, ki v tropih vlečejo sani in človeka po pokrajini.

Ves čas sta poskušala navezati stike z domačini, vendar se je izkazalo, da so Laponci izredno zadržani in tihi ljudje. Kakor

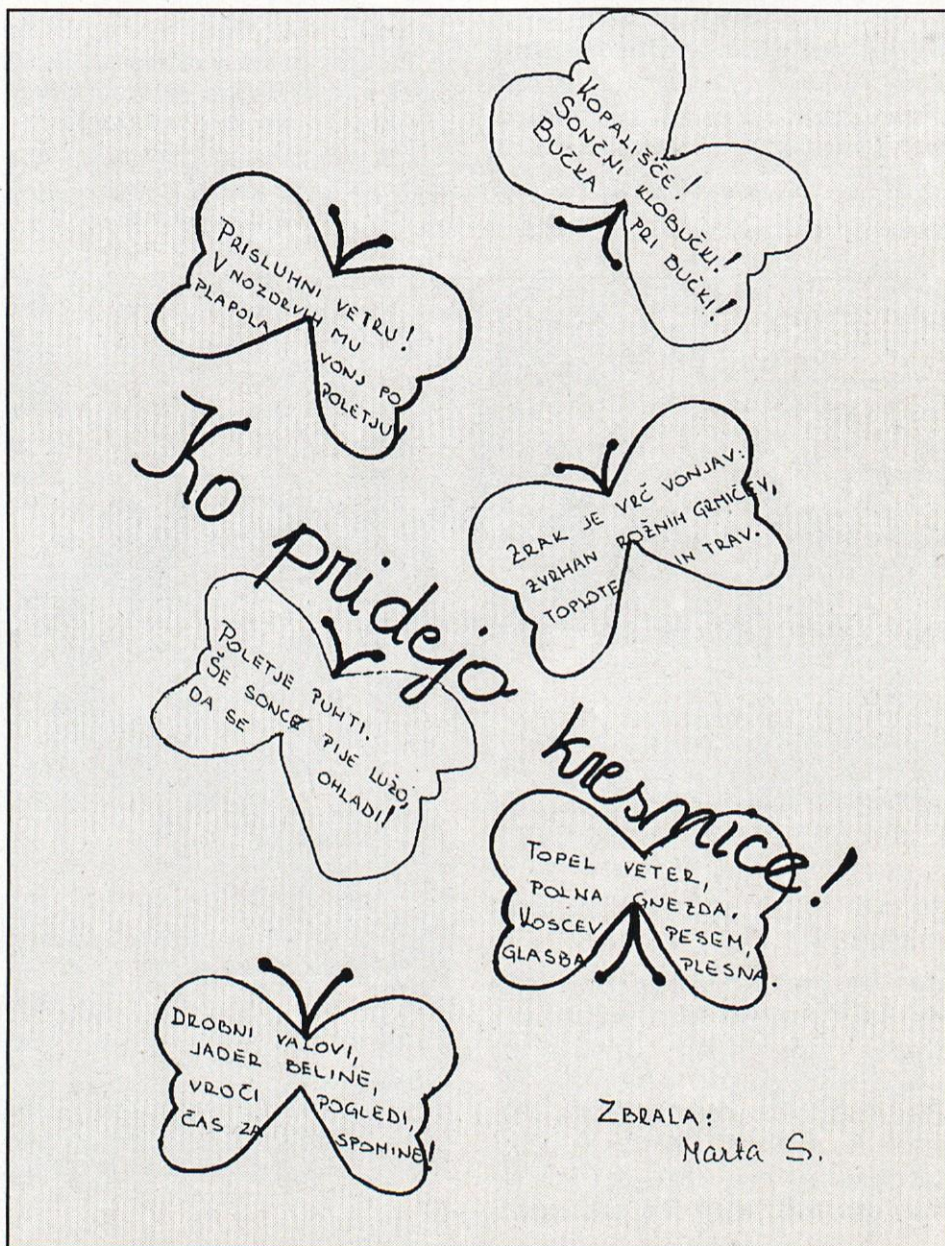
da se sramujejo svoje kulture, običajev in dežele same. Kljub okrnjenemu stiku z njimi je bilo mogoče v njih občutiti neko preprostost, radodarnost, nepokvarjenost. Iz ljudi seva neka otroška naivnosti in nevednost, ki pa jih naredi drugačne od drugih.

To je Laponska, to so tamkajšnji prebivalci.

Mojca Petek

MENGŠAN

IZ VRTCA GOBICA

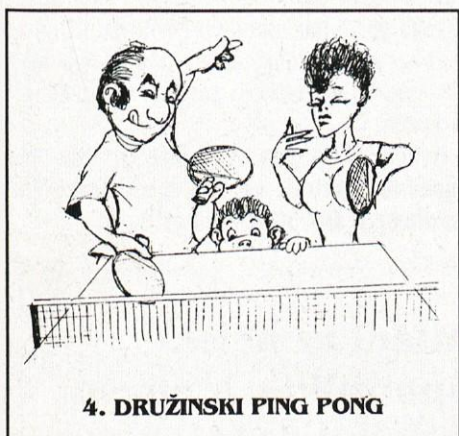

ŠPORT

NAMIZNOTENIŠKE NOVICE

Družinski ping pong

Ob zaključku sezone smo tudi letos pripravili družinski PING PONG. Že četrtilič so otroci, obiskovalci treningov namiznega tenisa, pripeljali svoje starše na tekmovanje. Zbralo se je dvanajst družin, ki so se pomerile med sabo. Ekipo sta sestavljala otrok in eden

Marjan Gabrilo

od staršev. Dvoboji so bili zanimivi, vse pa se je končalo v prijetnem vzdušju.

Razglasitev je bila v **HRAMU ROŽICE**, ki je bil pokrovitelj tekmovanja. Hram Rožice je poklonil najboljšim lepe pokale in pogostil nastopajoče.

REZULTATI:

1. mesto: Gašper Srebačič in oče Štefan
2. mesto: Alenka Knuplež in oče Zmag
3. - 4. mesto: Gaj Capuder in oče Andrej Anja Srebačič in oče Štefan

Prihodnje leto bomo družinski PING PONG ponovno pripravili, že sedaj pa vabimo vse, ki igrate namizni tenis, na 5. družinski PING PONG.

Pingpongiada

V našem društvu dokaj resno igramo namizni tenis tudi rekreativci. Kar dve ekipi uspešno sodelujeta v 2. ljubljanski rekreativni ligi in sta uvrščeni na sredino lestvice.

V okviru rekreacije pa igramo mesečne turnirje. Tako smo odigrali pet turnirjev posamezno in pet v dvojicah.

REZULTATI:

POSAMEZNO:

1. Karel Novak	70 točk
2. Janko Močnik	66 točk
3. Zmag Knuplež	65 točk
4. Milan Močnik	64 točk

DVOJICE:

1. Karel Novak	96 točk
2. Zmag Knuplež	83 točk
3. Janko Močnik	79 točk
4. Martin Močnik	75 točk
5. Polona Kompare	70 točk

Skupni zmagovalc sezone 1993/94 je Karel Novak (166 točk) pred Zmagom Knupležem (148 točk) in Jankom Močnikom (145 točk).

Jože Mlakar

USPEŠNO DELO BALINARJEV

Vsakdo, ki gre skozi park, opazi živahnost ob balinarskih igriščih. Takoj spomladi so pričeli z urejanjem okolice in samih igrišč. Novo vodstvo z Marjanom Tomazinom na čelu je delo vzelo resno in prvi rezultati so že tu. Kupili so nekaj najnujnejše opreme, preplekali stene balinišča in uredili shrambo.

Uspešni so tudi na tekmovalnem področju. Ekipa MENGŠA tekmuje v 2. ligi LOBZ in je trenutno na 2. mestu, ekipa FIT TOP pa tekmuje v 3. ligi LOBZ.

Dušan Prijatelj se je uvrstil v A razred ljubljanske regije, kar je za mengeški klub vsekakor lep uspeh. Andrej Šink je na mladinskem državnem prvenstvu osvojil zares odlično 4. mesto in je uvrščen med kandidate za državno reprezentanco.

Tudi rekreativci so izredno aktivni. 28. maja so pripravili SREČANJE MENGEŠKIH DRUŠTEV V BALINANJU. Srečanja se je udeležilo 10 ekip, ki so bile razvrščene v tri skupine.

Rezultati:

1. skupina:

Pevci 2 : Gasilci	2 : 8
Planinci : Tenisači	6 : 12
Gasilci : Tenisači	5 : 10
Planinci : Pevci 2	13 : 4
Gasilci : Planinci	6 : 8
2. skupina:	
Upokojenci : Godba	4 : 5
Pevci 1: Upokojenci	0 : 13
Pevci 1: Godba	6 : 8
3. skupina:	
Odbojkarji : Fit Top	5 : 9
Odbojkarji : Balinarji	0 : 13
Fit Top : Balinarji	10 : 5
FINALE:	
Balinarji : Planinci	7 : 5
Upokojenci : Planinci	13 : 0
Upokojenci : Balinarji	13 : 0

VRSTNI RED:

1. Upokojenci (Sinčič, Muravec, Kmetič, Bratuša)
2. Balinarji (Šink, Brank, Colnar, Vrišek)
3. Planinci (Šušteršič Miha, Tine, Nejc, Tadeja, Miro)

Sponzorji Trak, Lek in Fit Top iz Mengša so za nastopajoče pripravili nagrade. Posebne

nagrade pa so prejeli: najstarejši udeleženec Jože Gorjan, najmlajši udeleženec Šušteršič Miha. Razlika v letih je bila "samo" 74 let.

Najšarmantnejši udeleženec je bil Edo Malus, nagrado za fair play pa je dobila ekipa Pevci 1.

Vsekakor je bilo na baliniščih to soboto živahno in zanimivo pa tudi rezultati so bili presenetljivo dobri. Ker so nekateri prvič balinili, se je še enkrat izkazalo, da drži tisto znano reklo: "Tudi slepa kura zrno najde!"

MLAJ

ŽIGA

Če je bil Žiga slabe volje, je na vsako vprašanje odgovoril: "Ne!"

Mamica Janja je takrat za vsak dobromameren ali pa tudi nasproten poseg v sinčkovo življenje dobila tak odgovor:

"Ali boš jedel?"

"Ne!"

"Ali boš pil?"

"Ne!"

"Ali si priden?"

"Ne!"

NAGRAJENCI ŠPORTNE ZVEZE DOMŽALE

28. maja je Športna zveza Domžale podelila najuspešnejšim športnikom in društvom priznanja za športne uspehe v letu 1993. Iz Mengša so priznanja dobili:

Ekipa Squash klub Mengeš za osvojenost 1. mesta na državnem prvenstvu v sezoni 1992/93.

Peter Janežič za osvojitve 1. mesta na državnem prvenstvu za sezono 1992/93 med posamezniki v squashu.

TVD Partizan Mengeš kot najuspešnejše športno društvo v občini Domžale in za najširšo in pestro organizacijo športne rekreacije.

Vsem iskreno čestitam. Tokrat pa predstavljam državnega prvaka v squashu:

Peter Janežič

študent 1. letnika fizike.

Vem, da se pri vas doma vsi ukvarjate s kakšnim športom. Kako si začel igrati squash?

Stanovali smo nasproti Partizana in zelo zgodaj sem začel zahajati na ploščad, kjer smo v glavnem igrali košarko. V osnovni šoli sem najprej igral odbojko, pričel pa sem tudi s tenisom. Pred petimi leti so bila v FIT TOP zgrajena igrišča za squash in g. Štefan Vuk me

je povabil, naj se preizkusim v tej zame novi igri. Hitro sem se navdušil in pričel trenirati kot samouk. Dobil sem nekaj literature in predvsem spremljal tekmovanja preko televizije, ogledal pa sem si tudi nekaj videokaset.

Si član Squash kluba FIT TOP Mengeš. Kakšni so pogoji za delo v klubu? Kako trenirate?

V klubu smo kar dobro organizirani. Preko Republiške zveze nas trenira Anglež g. Kevin Smith, ki sicer živi v Avstriji. Dvakrat na mesec treniram pod njegovim vodstvom. Vodi me tudi na tekmovanjih. Zame izdela individualni program treninga, ki ga skušam čim bolj natančno izpolniti. Treniram štirikrat tedensko po dve uri. Člani kluba imamo na razpolago štiri igrišča, seveda pa nam veliko pomaga g. Štefan Vuk.

Kako izgleda trening?

Vsak posameznik skrbi za telesno pripravljenost, na treningih pa predvsem vadim elemente in tehniko udarcev, pravilno postavljanje in gibanje, na koncu pa igramo medsebojno. V klubu je tudi šest deklet, ki prav tako uspešno tekmujejo. Moška in ženska ekipa tekmuje v državni ligi. Moško ekipo sestavlja pet tekmovalcev, žensko pa tri tekmovalke. Igramo dvokrožni liga sistem. V lanski sezoni je moška ekipa osvojila naslov državnih prvakov, ženska ekipa pa je bila druga.

Kakšni so tvoji tekmovalni uspehi?

V petih letih, kar sodelujem na turnirjih doma, še nisem doživel poraza. Ekrat sem izgubil v ligaškem tekmovanju. Državni prvak med posamezniki sem od 1991. leta dalje.

Leta 1992 sem se udeležil prvenstva državnih prvakov. Tekmovanje je bilo v Andori. Med 26 udeleženci sem se uvrstil na 17. mesto v Evropi, leta 1993 pa sem se enakega tekmovanja udeležil že drugič. Tekmovanje je bilo na Dunaju. Osvojil sem 16. mesto med 29 tekmovalci. Letos bo enako tekmovanje v Lisboni, ki se ga bom udeležil kot državni prvak za leto 1993.

Kako je s financiranjem?

Klub nam pokriva stroške treningov in igrišča. Ko gremo na tekmovanja, ki trajajo ponavadi ves dan, dobimo tudi dnevnicu. Ob zaključku sezone pa dobimo tudi nagrado za dosežen uspeh.

Opremo mi zagotavlja moj sponzor. Tako na vseh tekmovanjih nastopam v opremi WILSON - TEHNOIMPEX iz Ljubljane.

Kakšni so načrti za naprej?

Poleti pripravljamo šolo squasha za začet-

nike, ki jo bom vodil sam, pomagala pa mi bosta brat Marko, ki že tudi uspešno tekmuje, in sestrična Ana.

Kako združuješ študij in treninge?

Zaradi študijskih obveznosti sem podredil treninge urniku na fakulteti. Večinoma treniram sam v večernih urah po individualnem programu, ki mi ga je pripravil moj trener.

Da bi dosegal še boljše rezultate tudi na mednarodnih tekmovanjih, bi se moral udeleževati večjih mednarodnih tekmovanj. Doma žal ni prevelike konkurence. Prav na kvalitetnih turnirjih se nabirajo prepotrebne izkušnje in znanja.

Hvala za pogovor. Želim ti, da bi uspešno študiral, na športnem področju pa dosegal še boljše rezultate.

MLAJ

Mladi zamejski športniki v Mengšu

17. in 18. junija je Športna zveza Domžale pripravila že 19. srečanje mladih slovenskih športnikov iz obmejnih dežel. Dvodnevno druženje mladih iz Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, Slovenske športne zveze s Koroške ter Zveze Slovencev na Madžarskem z mladimi vrstniki iz občine Domžale, je minilo kot bi trenil. V prijetnem taboru ob bazenu so se gostje in domačini prvi dan medsebojno spoznavali ob prijetni glasbi ansamblov DVANAJSTO NASPROTJE in RAZPOTNIK in družabnih igrah ob tabornem ognju.

V soboto pa je bil tekmovalen dan. Na tekmovanjih, nastopilo je preko 240 tekmovalcev, so sodelovali tudi mladi mengeški športniki. V odbojki je sodelovala ekipa deklet OŠ Mengeš in osvojila 3. mesto. Namiznoteniško ekipo pa so sestavljali tekmovalci Mengša in ena deklica iz Krašnje. Tekmovanje v namiznem tenisu so pripravili v telovadnici Partizana Mengeš namiznoteniški delavci v zadovoljstvo vseh udeležencev. Obe ekipi sta osvojili 2. mesto.

Po razglasitvi rezultatov in okusnem kosilu so si mladi iz obmejnih dežel ogledali Arboretum. Zadovoljni so bili vsi, mladi tekmovalci, spremljevalci, Športna zveza Slovenije in organizatorji.

MLAJ

Peter Janežič

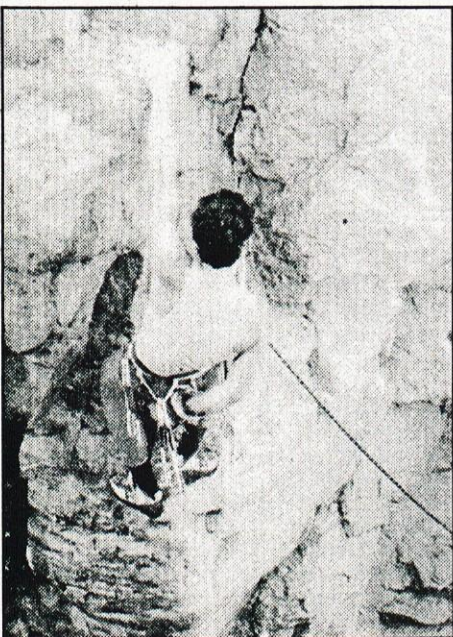
SPORT

ALPINIZEM

Od tečajnika do alpinista

Vsako leto alpinistični odsek Mengeš organizira alpinistično šolo, katera traja od šest do osem mesecev. Namen šole je predvsem spoznavanje klasičnega alpinizma: hoja do stene, spoznavanje nezavarovanih poti, plezanje v lažjih smereh, orientacija in varno gibanje po gorskem svetu ...

Ko vse to tečajniki spoznajo in opravijo preizkus znanja, postanejo mlajši pripravniki. Ti postanejo že bolj samostojni in lahko sami plezajo v navezi z vrstniki. Plezajo lažje smeri, ki jim jih odobrijo inštruktorji. Po nekaj mesecih, če so bolj zagnani in opravijo

Alpinistični vzponi

V mesecu maju je bilo preplezanih že več plezalnih vzponov v hribih. Stene so že skoraj povsod bile brez snega, le pri sestopu in dostopu je bilo ponekod še nekaj snega. V tem mesecu je Monika Kambič opravila s Kotovega sedla turni smuk (Big Foot), kar je tudi edini in zadnji v tej zimski sezoni. Dvakrat je bila preplezana stena Kogla. Spominsko smer Ceneta Kramarja (VI+, Ao) sta preplezala Janez Kešnar in Miran Martinjak. Rumeno zajedo (V, Ao) pa Tone Rakar in Martinjak. Hudičevo grapo (400, III-IV) v Prisank so plezali: Janez Kešnar, Ana Benda, Tone Rakar in Miran Martinjak. V Triglavski severni steni je Slovensko smer sam preplezal Martinjak. Klavdija Kren je s Filipom Bencetom (AO Tržič) v Beli peči preplezala Sleparsko (V-, III, IV) in Direktno smer (V-, IV, AO).

V Brani sta spodnji del Kome (IV) plezala Dare Božič in Monika Kambič.

Martinjak je sam v Planjavi preplezal Majsko smer (V, IV).

V plezališčih je bilo preplezanih največ smeri v Kotečniku. Robert Flerin je preplezal Džihad (VII), Dare Božič Zarjo (VII-), Mandoline in Kitare (VII-) in Džihad (VII), Monika Kambič Zajedo (VII), Marjan Kovač Sveto Evo (VIII+), Zacopran buhtelj (VII+VIII-), Snoopy (VIII) in Mrož (VIII-), Janez Kešnar Vrt Bogov (VIII+), Amazonko (VII), Bambus (VIII-) in Vebečo globino (VIII). Marjan Kovač je še v Vranji peči preplezal smer Vranja (VII) in v steni Verd, kjer je preplezal smer Grifon (VIII-) in Skuštrano (VII).

Dare Božič

INCE

Udeležili smo se specialne olimpiade na Slovaškem

Tudi Slovenija je članica gibanja SPECIALNA OLIMPIADA, ki skrbi za tekmovalce duševno manj razvitih. V okviru Društva za pomoč duševno prizadetim, katerega sedež je v INCE Mengeš, uspešno deluje tudi atletska sekcija. Za njihovo vadbo skrbita ge. Ela Košir in Marija Vreš ter trenerji atletskega kluba Domžale, v okviru katerega tudi vadijo.

Na tekmovalstvu na Slovaškem so nastopili športniki Madžarske, Poljske, Češke, Avstrije, Slovaške in Slovenije. Slovenijo so zastopali štirje tekmovalci iz Radovljice in dva tekmovalca iz Mengša.

Tekmovalje je bilo v Bratislavi. Tekmovalo je okrog 700 tekmovalcev v atletiki, plavanju, namiznem tenisu in nogometu. Slovenska ekipa je osvojila 7 medalj.

Danilo Kregar iz mengeškega društva je osvojil zlato medaljo v skoku v daljavo z mesta. Skočil je 254 cm in postavil rekord tekmovalstva. Osvojil je še bronasto kolajno v teku na 50 metrov.

Jana Kavčič je osvojila srebrno kolajno v teku na 50 metrov in šesto mesto v metu žogice.

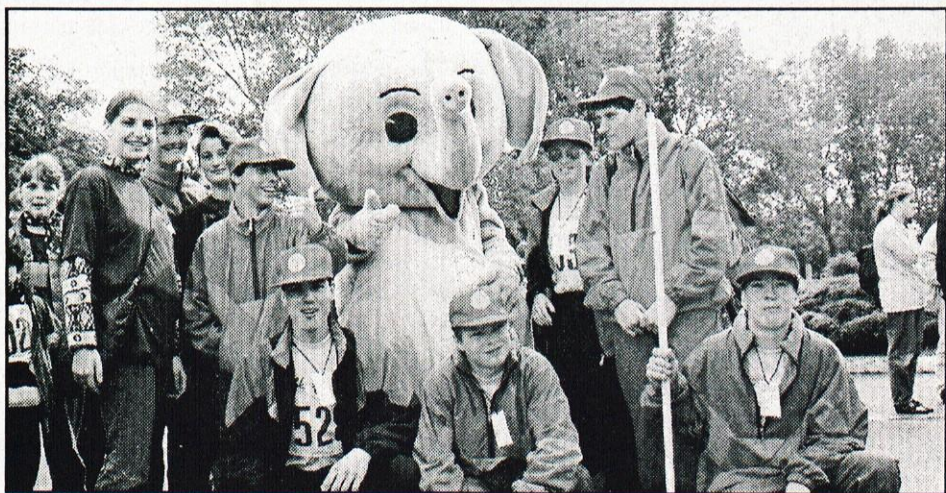
Ekipa Slovenije je bila tudi najuspešnejša v atletske delu tekmovalstva.

Vsem tekmovalcem iskreno čestitamo za dosežene rezultate, predvsem pa njihovim mentorjem in trenerjem

Jože Mlakar

že nekaj samostojnih vzponov, postanejo pripravniki. Pripravniki že z alpinisti plezajo zahtevnejše smeri. V letošnjem letu bodo za naziv alpinist kandidirali štirje pripravniki: Tone Rakar, Ana Benda, Klavdija Kren in Andrej Nastran. Opraviti morajo še kar nekaj plezalnih podvigov in tudi preizkus je kar zahteven. Če bodo vse to opravili, jih konec leta čaka sprejem med alpinisti, ki ga pripravijo starejši člani alpinističnega odseka.

Dare Božič

Udeleženci specialne olimpiade na Slovaškem.

PLANINCI

Mladi planinci!

Letos bomo taborili od 23.7. do 31.7. v Trenti. Šli bomo na Zadnjiški ozebnik, Bavški grintavec, v botanični vrt, na Lepo špičje, Plešivec, na rafting, v plezalni vrtec,... Naučili se bomo orientirati v naravi... Dogajale se bodo same zanimive in zabavne reči.

Če imate radi gore in pametno izkoriščen prosti čas, se nam pridružite.

Prijave za taborjenje pobira Iztok Vrhovnik, na Glavarjevi 5 (737-522) do zasedenosti.

Sestanek za starše prijavljenih in vse, ki vas naš tabor zanima, bo 23.6. ob 17. uri v učilnici fizike v Osnovni šoli Mengeš.

Planinski pozdrav!

Mladinski odsek planinskega društva Mengeš

SHARP

AUDIO
VIDEO

SERVIS

MENGEŠ

Hribarjeva 38

73 84 09

MENGEŠAN

NOGOMET

Vnovoletni številki našega krajevnega glasila smo zapisali, da upamo, da bomo v letu 1994 v Mengšu dobili svojo občino in nogometnega drugoligaša. Zgodilo se je eno in drugo, saj je referendum za ustanovitev občine dne 29.5.1994 uspel, naša članska ekipa pa je dne 18.6.1994 z odločilno zmago proti NK ARNE TABOR iz Ljubljane z 1 : 0 zasedla prvo mesto v III. SNL - zahod. Ne vemo, kdaj bomo "štartali" s svojo občino, vemo pa, da bo NK Mengeš v drugi ligi štartal 14.8.1994, ko se prične tekmovalna sezona za leto 1994/95. Mengeški nogomet je tako v zadnjih dveh letih naredil ogromen napredek, saj smo se uspeli iz Medobčinske nogometne lige Ljubljana preko tretje lige uvrstiti v drugo ligo. Ta uspeh je primerljiv z uspešnim nastopanjem NK Mengeš v sedemdesetih letih.

Za ta uspeh je bilo potrebno vložiti ogromno truda članov našega nogometnega kluba od igralcev, trenerjev, vodstva kluba do številnih simpatizerjev in navijačev. Takšnega uspeha pa ne bi mogli doseči brez prispevkov številnih sponzorjev in donatorjev. Na tem mestu se v imenu NK Mengeš zahvaljujem vsem, ki so kakorkoli z delom ali denarjem pomagali klubu. Lahko ugotovimo, da je to uspeh vseh ljubiteljev nogometa v Mengšu.

Za uspešno nastopanje v drugi ligi bo potrebno izvesti ustrezne organizacijske in kadrovske izboljšave, predvsem pa zagotoviti postavljenim ciljem ustrezne vire financiranja. V tem smislu delo intenzivno že poteka in upamo, da se bomo za tekmovanje v drugi ligi dobro pripravili, da bomo dosegli cilj, ki smo si ga postavili, to pa je uvrstitev na osmo mesto, ki po reorganizaciji nogometa v Sloveniji zagotavlja nadaljnje nastopanje v drugi ligi. Upamo, da si bo naše tekme v drugi ligi ogledalo vsaj toliko gledalcev kot letos, če ne več, in da bo med njimi kdaj tudi kdo iz krajevne skupnosti oz. občine Mengeš.

Končna lestvica v tretji SNL - zahod za leto 1993/94 je naslednja:

Mengeš	26	13	10	346:21	36
Radomlje Dob	26	12	9	5 35:18	33
Telmont Šmarje	26	12	6	8 48:48	30
Tabor Kras	25	11	7	7 49:33	29
Brda	26	11	7	8 42:35	29
Bilje	26	8	12	6 27:23	28
Ultrapas Renče	26	9	9	8 46:31	27
Korotan Italiana	25	8	8	9 26:30	24
Arne Tabor 69	26	8	7	11 36:37	23
Litija	26	8	7	11 40:49	23
Svoboda	26	7	8	11 23:36	22
Visoko	26	7	8	11 23:41	22
Ilirija	26	6	8	12 18:34	20
Jelovica	26	3	10	13 16:40	16

Naj napišemo še vse igralce, ki so v tekmovalni sezoni 1993/94 branili barve NK Mengeš: Matjaž Anžlovar, Aleš Dimec, Tomaž Doljak, Andrej Flajnik (samo spomladi), Robert Gajser, Sandi Golob, Branko Guna (samo spomladi), Samo Hajdinjak, Jože Hercigoja, Marjan Hudin, Blaž Janežič, Simon Jeglič, Robert Juvan, Sašo Kepic, Matjaž Klemenčič, Marko Kralj, Viljem Keržan, Brane Lamberšek, Vili Majdič (samo jeseni), Rajko Petrič, Uroš Pišek (kapetan ekipe), Robert Pogačar, Tomaž Praštal, Marjan Testen in Jože Zajc. Ekipo je vodil trener Boris Gros.

xxx

Obeščamo člane pionirskih ekip, da bo celo poletje potekala pionirska nogometna šola, ki se prične v ponedeljek, 27.6.1994, ob 18. uri na igrišču. Vabimo vse mlajše igralce, da se udeležijo te šole v okviru svojega prostega časa. V šolo vabimo tudi vse druge fante, ki niso vključeni v delo našega nogometnega kluba, pa bi želeli igrati nogomet. Vsi se bodo lahko vključili v delo pionirske šole in nato v nogometna tekmovanja.

xxx

Prav tako vabimo vse simpatizerje kluba, da s svojim delom priskočijo na pomoč pri sanaciji igralne površine glavnega igrišča in pri izvedbi drugih del, ki jih je nujno potrebno izvršiti, da bodo izpolnjeni pogoji za nastopanje članske ekipe v drugi ligi. Dela se bodo vsakodnevno izvajala v popoldanskih urah v mesecu juniju. Dela pa bo vodil Lojze Pišek.

Predsednik IO: Jože Rožman

NARAVA

Nevoščljivci - morilci malih živali

Je že tako! Dokler smo skupaj in nam nekdo lepo pove o dobroti, lepem odnosu med ljudmi, zdravem odnosu do vsega, kar nas obdaja, pa naj bo to na nekem skupnem zboru ali pa pri nedeljski maši, tedaj čutimo skupno bližino in smo vsi dobri. Tudi tisti, ki sicer niso. Vendar, treba je narediti vsaj vtis, da ne bi nikomur skrivili lasu, ob prvi priložnosti pa naredili dobro delo. Tudi tedaj, ko nas ne bodo videli niti sorodniki niti sosedje. Skratka, pred nekim pravim tujcem bodo žrtvovali svoj čas, delo in pripadnost, samo da bi bližnjemu pomagali.

Traba je verjeti, da so še pošteni ljudje, vsaj nekaj je pa tistih, ki sočloveku vsaj slabega

do prizadeli. Človeka pa se da prizadeti na več načinov, posebno, če je vmes nevoščljivost, ki jo je toliko vrst, da jo ti ljudje zlahka najdejo.

Nad sosedom, sokrajanom ali celo sorodnikom se je treba znesti, pa čeprav je žrtev njegova mala živalica, ki pri vsem tem nima nič zraven. Dovolj je, da je last tega in onega. Če jo bo izgubil, bo prizadet. To pa je cilj.

Kdor ima zares rad male živali, bo to težko razumel. Kako more nekdo dvigniti roko v tem smislu nad prav nedolžno mačko, psom, pavico in drugimi malimi živalmi, jih mučiti, zastrupljati ali brez milosti ubiti.

Male živali, kot že samo ime pove, so odvisne od nas, od naše radodarne dobre volje. Človeku zaupajo in se prilagode za življenje v našem okolju.

Kdor je kdaj redil kako malo žival, ve, da se bo za vsako dobroto tisočkrat zahvalila; z obnašanjem, s svojim glasom, na način, ki ne pozna hinavščine, pač pa le iskreno zahvalo za košček hrane ali prijazen ogovor. Mala žival se naveže na človeka in mu zaupa vse, tudi svoje življenje.

In prav taka mala žival se mora prav zato, ker je last določenega človeka, na lepem srečati z mučenjem ali celo z usmrčitvijo. Živalica res ne more vedeti, kaj se mota v pokvarjeni človeški glavi. Pobraba bo zastrupljeno hrano ali se pokvarjenemu človeku preveč približala, ker jo bo znal prijazno hinavsko zvabiti. Naslednji trenutek pa bo že njegova žrtev. Samo zato, ker se hoče ta človek na tako grd način obregniti ob svojega sokrajana.

Vprašati se moramo, ali ti ljudje zares nimajo nobene vesti, nobenega odnosa do živega bitja, nobene poštenosti do svojega sosedu in je v njih le zloba, ki udari po nemočnem bitju, ker so sami preveliki slabiči, da bi se o zadevah, ki jih zanašajo, najprej pogovorili sami s seboj in o zadevah, ki se tičejo več ljudi, med seboj.

Kako bedni so ti nauki malih živali v svojem bistvu! Znašajo se nad bitjem, ki je brez moči! Nad enako močnim človekom se ne upajo!

C. S.

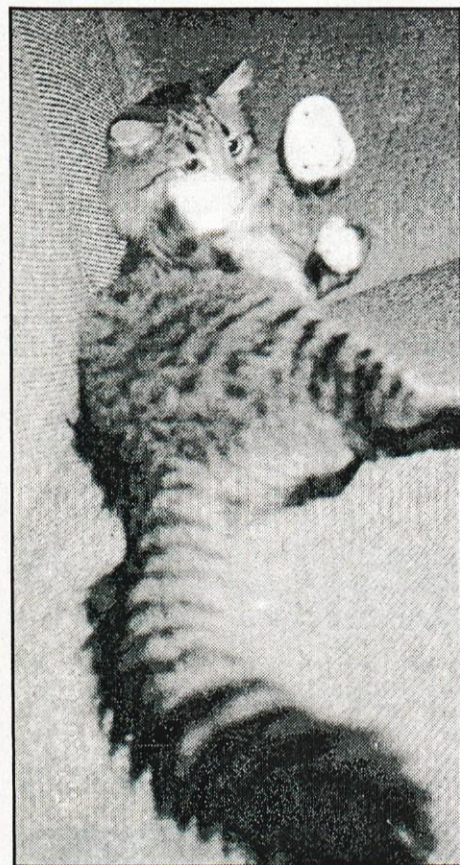

RAZMNOŽEVANJE JANEZ SKOK

Trata 12
Radomlje
tel.: 727 - 464

**ENOBARVNI
ALI
VEČBARVNI
TISK
(OFFSET ALI KNJIGOTISK)
KNJIG
BROŠUR
ČASOPISOV
VSEH
VRST
EMBALAŽE
POSTERJEV
PLAKATOV
OBRAZCEV
VIZITK**

**HITRO
IN
KVALITETNO
PO
KONKURENČNIH
CENAH!**

Temu mucu ni bilo usojeno dolgo življenje. foto: Tatjana Sivec Strmšek

ne bodo naredili, če že dobrega ne morejo ali nočejo.

Naše življenje pa vendar kaže, da ni treba prav posebno iskati tudi tistih, ki jim je vest prav malo mar in bodo sočloveku ob prvem trenutku naredili slabo, samo da ga bo-

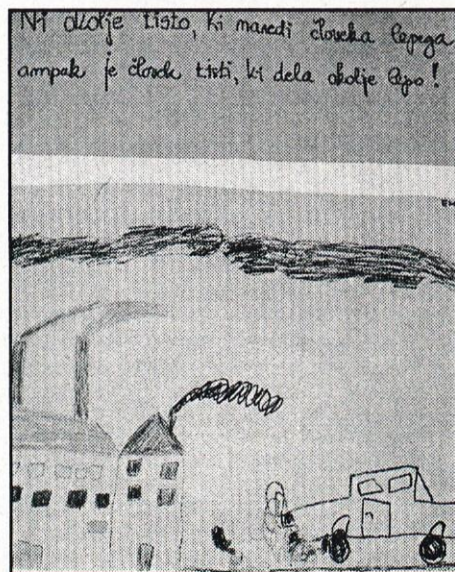
Svetovni dan brez cigarete 31. maj 1994 med našimi najmanjšimi

Znana je modrost, da so raznorazne velike zadeve, pomembne predvsem zaradi uspeha prav pri na videz majhnih korakih, dosežkih, premikih, učinkih itd., in tudi za letošnji svetovni dan brez cigarete velja enako. Ob 31. maju smo tako slišali, po televiziji videli in v številnih časopisih in revijah prebrali veliko učenih in resnobnih podatkov; posebej je za Slovenijo vse skupaj pomembno, ker te dni sprejemamo tako imenovani "tobačni" zakon, a pri vsem skupaj je najmanj enako kot pridevnik "svetovni" pomembno to, kaj pri vsem tem počne človek kot posameznik. Po domače bi rekli, kaj ima on ali ona od vsega tega ali pa še boljše, kako to vse skupaj dojema, sprejema in koliko je pri vsem dejaven oziroma dejavna. Še naprej predlagam, da ostanemo pri takšnih trditvah!

Vprašajmo se, kako je pri vsem tem z našimi najmlajšimi. Če smo doslej z lepimi uspehi zajeli dogajanja v OŠ v Mengšu, kar je že bilo predstavljeno v "Mengšanu" in kar je, kot vemo, s svojim obiskom počastila že tudi misija svetovne zdravstvene organizacije januarja letos, potem je seveda prav, da malce pokukamo tudi za zidove naših vzgojnovarstvenih zavodov v Mengšu. V organizacijskem odboru mednarodnega ekološko kulturnega nekadilskega festivala "za zdravo mikroklimo" smo spet imeli nekaj sreče. Prvič je slovensko zdravstvo pred časom prispevalo imenitno brošurico o zdravih vrtcih, v kateri se

na nekaj mestih poudarja in neposredno predlaga zdrav življenjski stil pri najmlajših predvsem v smislu preprečevanja nikotinskih razvad.

Če je to teorija, potem smo bili srečnih rok tudi glede prakse, saj smo pri vzgojiteljih VVO Na zavrteh spoznali imenitne sodelavke, gospo Zdravko, gospo Vebrovo, g.

Otroške risbe so prepričljive foto: Tatjana Sivec Strmšek

Jeričevo in vse druge. Dogovarjali smo se pred dvema - tremi meseci, vse skupaj pa je z neprisiljenimi besedili, preprostimi ilustracijami z lepljenkami in predvsem z nekaj deset otroškimi risbami steklo prav v tednu okrog 31. maja. Iz lastne izkušnje moram reči, da je bil naš Matej prav ponosen na svojo likovno stvaritev. Takoj prvo jutro me je zvlekel v jedilnico in pokazal svojo risbo, potem še od Domna, Saške, Petre in veliko drugih. Nekaj dni pa je vse skupaj pri vhodu pozdravljala nasmejana deklica s plakata z vprašanjem: "Ati, a ne, da sta vidva z mami nehala kaditi?" In morda je prav to tisto najmočnejše: otroško preprosto, življenjsko, ljubezni in pričakovanja polno razodetje, da je treba pomagati tudi in predvsem sebi, če res želiš pomagati drugim in svojim najbližjim. Tudi če samo za en dan - ne izgubi svoje vrednosti in spoštovanja. In nekako takšen prispevek je bil Na zavrteh od najmanjših Mengšanov ob svetovnem dnevu brez cigaret. Ker je letos šlo posebej za sredstva javnega obveščanja, se je tej razvejeni svetovni akciji pridružilo s tem člankom tudi naše občinsko glasilo.

Predsednik odbora
"Za zdravo mikroklimo"

Dr. Nikola Krstič

Izkušnje društva UP - pomoč k uvidu

Med poglavitne naloge društva UP, to je društvo za pomoč zasvojenim in njihovim svojcem, sodi osveščanje staršev otrok, zasvojenih z drogo, ki potrebujejo temeljna obvestila o drogi in zdravljenju odvisnosti. Že kratkotrajne izkušnje s starši v tem društvu, kako dolgo je mogoče prikrivati uživanje droge v družini in kako pomanjkljive so opazovalne zmogljivosti staršev za vedenje njihovih otrok. Starši namreč dolgo niso pripravljeni in zmožni spregledati dejanskega stanja, v katerem hitro propadajo učne, delovne in druge vedenjske zmogljivosti prizadetega otroka ali mladoletnika. Na drugi strani pa je zaskrbljujoče, ker narkomani tako spretno sleparijo starše, šolo in morebitne delodajalce. Neverjetno je, kako presenečeni so videti starši, ko se soočijo z dejstvi, da njihov otrok uživa drogo že leto ali dve, da je že kar vključen v mrežo uživalcev droge in da je pogosto že tudi v krempljih razpečevalcev, ki ga na različne načine izsiljujejo in obvladujejo z grožnjami. S pomočjo prepričljivih zgodb staršev, ki so že preživeli vse te preskušnje, je mnogim že bilo, drugim pa še bo skrajšano trpljenje in iskanje lastnih rešitev iz stiske.

Iz razprav in podanih primerov na teh srečanjih je razvidno, kako številne in različne so težave družin, razvezanih zakoncev, mater samohranilk, ki potisnejo njihove otroke od družinskega ognjišča na ulico, med narkomane.

Skupinska oblika takšnega pouka, v katerem dobi posameznik uvid v stanje svoje družine, je zagotovo najkrajša in najdostopnejša pot iz stiske.

Način dela našega društva se nenehno izpopolnjuje, postaja obojestransko sprejemljiv ter človeško in strokovno upravičen.

dr. Janez Klobučar

Marko ve, kaj je cigareta. foto: Tatjana Sivec Strmšek

SHARP

AUDIO VIDEO

SERVIS

MENGEŠ

Hribarjeva 38

73 84 09

IN MEMORIAM

Matevževa mama

Na Vidov dan, 15. junija, smo pokopali najstarejšo Ločanko, 93-letno Marijo Bokalič, po domače Matevževo mamo.

Rodila se je 10.08.1901 v Loki, ki ji je ostala zvesta vse življenje. Komaj 16-letni ji je umrla mama, zato je morala še bolj poprijeti

Marija Bokalič

za vsakršno kmečko opravilo - njene tri polsestre so odšle po svetu s trebuhom za kruhom.

Leta 1923 se je poročila z Mihom Bokaličem Liz Mengša in prevzela kmetijo. V zakonu so se jima rodili tri hčere in sin, a slednji je padel v 2. svetovni vojni, star komaj 18 let.

Matevževa mama je bila ves čas doma, kmetovala je in pridno skrbela za družino, tudi po moževi smrti. Njene tri hčere so ji v starosti in bolezni vračale skrb z ljubeznijo in dobroto. Pred sedmimi leti jo je zadela kap in jo priklenila na posteljo. To breme je tiho in vdano prenašala vse do smrti, bila je namreč globoko verna žena. Naj ji Bog nakloni večno mesto ob sebi, saj je zmerom živeli po Njegovem nauku.

Jože Brojan

Končkov ata

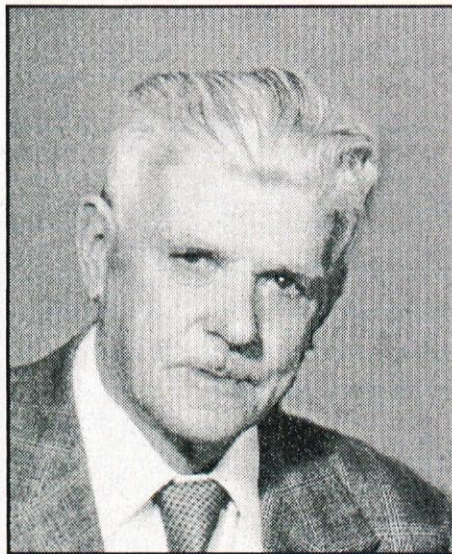
Komaj dan kasneje, 16. junija, smo na Mengeškem pokopališču položili k večnemu počitku najstarejšega Ločana Antona Lobode, po domače Končkovega ata, in to teden dni po njegovem 93. rojstnem dnevu.

Luč sveta je ugledal v verni družini davnega 10. junija 1901 v Študi pri Domžalah. Leta 1929 se je priženil v Loko in ustvaril družino. Nekaj let je služboval pri železnici, nato pa je za zdajšnjo tovarno Toko 16 let izdeloval slamnike v Budimpešti in Zagrebu; a leta 1936 je ostal doma in se posvetil družini.

Vse svoje dolgo življenje je bil pokončen in zelo pobožen mož, dejaven na vseh področjih v vasi. Bil je cenjen vaški klavec, dolgo je z veseljem sodeloval v gasilskih vrstah, dramski sekciji, pel v cerkvenem zboru, bil ključar v loški cerkvi sv. Primoža in Felicijana ter član župnijskega pastoralnega sveta. Ko mu starost in zdravje nista več dopuščala aktivnejšega dela, je vsakokrat priskočil na pomoč z nasveti. Zadnje leto, ko so mu pohajale moči in je potrpežljivo prenašal svoj križ, je še zmerom rad obiskoval svoje najdražje in sosede ter z njimi malo pokramljal.

Umrli je tiho, spravljen z Bogom. Množica ljudi ob slovesu pa je bila dokaz, da je bil spoštovan človek!

Jože Brojan

Anton Loboda

Alovič Sašo
 Testenova 69, Mengeš
 Tel./Fax 061 739-519
 ponedeljek - petek
 8 - 12
 14 - 18

**AUTOALARMNI SISTEMI, CENTRALNO IN DALJINSKO ZAKLEPANJE
 ELEKTRIČNI POMIK STEKEL, AUTOAKUSTIKA IN AUTOELEKTRIKA**

OBVESTILA

Ob dnevu državnosti želimo bralkam in bralcem prijetno praznovanje!

predsednik Skupščine KS Mengeš:
Andrej Urbanc

predsednik Sveta KS Mengeš:
Janez Per

Uredništvo Mengšana

Nagrajenci

Nagrada križanka, objavljena v majski številki Mengšana, je naše pismonoše velikokrat napotila na Uredništvo. Čeprav smo se bali, da je naloga pretežka, ste se lepo potrudili. Pravilna rešitev: **PROIZVODNJA FARMACEVTSKIH UČINKOVIN MENGEŠ** je z nekaj sreče prinesla nagrade, pakete v različnih vrednostih, naslednjim izžrebanim:

3.000 SIT - ROK KOSEC,

Ul. dr. Zajca 2, 61234 Mengeš

3.000 SIT - OLGA LORBER,

Slamnikarska 8, 61234 Mengeš

3.000 SIT - MARKO RODE,

Rova 38, 61235 Radomlje

5.000 SIT - PAVLA ZALOKAR,

Slamnikarska 4, 61234 Mengeš

5.000 SIT - BOŠTJAN DIVJAK,

Gregčeva 8, 61234 Mengeš

10.000 SIT - JERCA STOPAR

Pri glavni nagrajenki, ki nam ni zaupala svojega naslova, je pripis: *Če sem slučajno izžrebana, prosim, podarite nagrado KARI-TAS Mengeš.*

V imenu Karitasa se gospe Jerci zahvaljujemo za humano potezo!

Vsem nagrajencem čestitamo, hkrati pa sporočamo, da bodo nagrade na podlagi prejetega garantnega pisma prevzeli v tajništvu tovarne Lek v Mengšu.

Uredništvo Mengšana

OBVESTILA

Korenine v domovini

Odbor krajevnega organizacije Rdečega križa Mengeš želi gospodu **Ficker Sandiju** ob njegovem jubileju vse najboljše. Naj ostane še veliko let zdrav, da se bo lahko vračal v domovino med svoje domače in prijatelje.

iskreno se mu zahvaljujemo za humano darilo v vrednosti 1.430 DEM. Uporabili ga bomo, kakor je izrazil željo.

Mengeš, 13. 6. 1994
Odbor KO RK Mengeš

V boutique v Mengšu zaposlim

prodajalko z ustrezno izobrazbo.

Pisne prijave s telefonsko številko pošljite na naslov Klemenc d.o.o Gora 23c Komenda

KS Mengeš

odda v najem

v poslovni stavbi na Slovenski 30 v Mengšu:

opremljeno pisarno

v II. nadstropju v izmeri 18,26 m²

opremljeno pisarna

v II. nadstropju v izmeri 22,99 m²

opremljeno pisarno

s telefonom v izmeri 24 m²

opremljeno pisarno

brez telefona v skupni izmeri 77 m².

Informacije dobite na sedežu KS Mengeš, Zavrtni 2 in po telefonu 737-081.

RAČUNALNIŠTVO

OPERACIJSKI SISTEM DOS

(Disk Operating System)

(Ukazi in primeri se nanašajo na MS-DOS 5.00 ali novejši)

4. DEL

Za uspešno delo z računalnikom potrebuje-
mo tudi zunanje ukaze. Zunanji ukazi so datoteke, s katerimi je omogočeno širše delo z računalnikom in organiziranje datotek na diskih.

Zunanji ukazi dos-a za delo z direktoriji so:

FORMAT:

Ko kupimo prazne diskete v trgovini, še niso pripravljene za delo na operacijskem sistemu MS-DOS, saj proizvajalec ne more vnaprej vedeti, na katerem operacijskem sistemu se bodo uporabljale, zato je treba diskete predhodno pripraviti za delo z ukazom FORMAT.

Ukaz je nevaren, saj v primeru formatiranja diskete, na kateri je že neka vsebina, le-to fizično izbriše. Ves čas govorimo le o disketah. Formatiranje diskov je še nevarnejše, saj na njih obstaja mnogo večja količina podatkov. Diska nam ponavadi niti ni potrebno formatirati, saj ga dobimo pri večini računalnikov že pripravljenega. Formatiranje disket pa je pogostejša operacija, saj pri delu uporabljamo večjo količino disket. Glede na fizično velikost poznamo tri tipe disket in sicer 8, 5.25 in 3.5-inčne. Na osebem računalniku se uporabljajo v glavnem 5.25 in 3.5-inčne. Poglejmo postopek priprave FORMATIRANJA

diskete v pogonu A.

C:Đ>FORMAT A:

Po vnešenem ukazu zahteva računalnik od nas vstavev diskete v ustreznem pogon. Po končanem formatiranju dobimo približno takole sporočilo:

```
Format complete
1260000 bytes total disk space
1260000 bytes available on disk
Format another Y/N ?
```

Če ne bomo formatirali nobene diskete več odgovorimo z N.

Poznamo opcije:

/S na disketo se bo po formatiranju zapisal operacijski sistem.

/4 omogoča formatiranje disket s kapaciteto 360 K;

? izpiše uporabo ukaza FORMAT.

UNFORMAT:

Ukaz nam odformatira disketo ali disk.

C:Đ>UNFORMAT A:

UNDELETE:

Ukaz nam odbriše datoteko na disku.

C:Đ>UNDELETE

LABEL:

Omogoča vpogled, nastavljanje ali brisanje oznake (labela) določenega diska ali diskete.

CHKDSK:

Ukaz brez parametra preveri stanje na trenutnem pogonu. Opciji sta:

/F pri preverjanju lahko operacijski sistem odkrije napake; če želimo, lahko zapiše operacijski sistem popravke na disk ali disketo.

/V med preverjanjem izpisuje oznake vseh datotek in poti do njih na disk ali disketi.

C:Đ>CHKDSK

SYS:

Prenos operacijskega sistema na disk ali disketo.

C:Đ>SYS A:

DISKCOPY:

Ukaz omogoča podvajanje disket, izdelavo kopij, ki so do zadnjega zloga enake originalni disketi.

C:Đ>DISKCOPY A: A:

PRINT:

Ukaz je namenjen izpisovanju datotek na tiskalnik.

C:Đ>PRINT labrador.txt

Nagradno vprašanje,

ki ga je postavil **Trdinov hram** v prejšnjem Mengšanju, je bilo, kot kaže, pretežko. Morda pa premalo zahajate tja, da bi našli pravilne odgovore.

29.05.1994 je bila prva obletnica najema Tridnovega hrama v rokah gospe Ljiljane Ošep. Za ta pravilni odgovor je bila izžrebana **TINA ZAJC iz Kamnika, Vegova 10**. Na malico bo lahko povabila še eno osebo.

Geslo Tridnovega hrama, čeprav napisano nad vrati pred jedilnico, pa je bil trši oreh. Pravilni odgovor "Navdušenje za kulturni in vsak drug napredek mi gori v prsih" je prinesel dve kosili **MARJANCI LAVRIČ s Kolodvorske 6 v Mengšu**.

Poskusite srečo še enkrat z odgovori na nova vprašanja, zastavljena v Mengšanju. Z malo znanja in več sreče boste lahko jedli pizzo!

**"Kako se udeležiš izleta zaključene skupine ljudi?"
"Posiliš se zraven, pa je!"**

Napisala:
Jure Labrovič
Tomaž Novak

GOSPODINJSKI NASVETI

Povej mi, kaj ješ, in povem ti, kdo si!

Od hladnih pomladnih dni se poslavljamo in prihajamo v vroče poletno dopustniške urice. Seveda bomo tudi jedilnik prilagodili vročim dnevom in času, namenjenem za pripravo naših obrokov. Ker nas je lansko leto g. Lukati prijetno presenetil in v Mengšu odprl ribarnico, bi morda malo večkrat posegli po spremembi v prehrani.

Meso rib vsebuje približno enako beljakovin kot meso ostalih živali. Ima pa več vode, manj vezivnega tkiva, aromatičnih snovi in razen nekaterih tudi ni mastno. Cenimo jih tudi zaradi bogate vsebnosti rudnin in vitaminov. Zaradi rahle strukture je meso lahko prebavljivo in zelo primerno za dietno prehrano, čeprav pa hitro pokvarljivo. Kako spoznamo sveže ribe?

Sveže ribe imajo bistre in polne oči, vlažne skrivavo rdeče škrge, vlažno, nepoškodovano in napeto kožo. Sveža riba drsi iz rok, luske se tesno prilegajo trupu, sluz mora biti enakomerno razporejena in v neznamni količini. Meso je pri otipu čvrsto, na pritisk odporno, vdolbina se takoj vzravna. Iztrebilna odprtina mora biti stisnjena.

Ločimo plave in bele ribe. Plave so: sardela, lskuša, lokarda, sardon, šnjur, tuna,...

Med bele ribe spadajo: brancin, orada, kovač, zobatec, morski list, oslič, škrapine, jegulje, polenovke, ...

Sladkovodne ribe pa so: postrvi, som, krap, lipan, sulec, smuč, ščuka, klem, ...
In sedaj nekaj iztočnic za sladokusce.

PEČENI KRAP z ingverjevo omako za 4 osebe:

- 1 očiščen krap (1,5 kg),
- žlica soli,
- 1/2 skodelice moke,
- olje za pečenje.

omaka:

- 10 dag svinjskega mesa,
- 2 korenčka,
- 1 por,
- 2 koščka zelene,
- 2 stroka česna,
- 1 žlica soli,
- 3 koščki ingverjeve korenine,
- 2 žlici sojine omake,
- 3 žlice kisa,
- 1 žlica sladkorja,

- 1 žlica juhe,
- 1 žlica jedilnega škroba,
- sol,
- poper.

Zostrim nožem krapa po obeh straneh nekajkrat poševno zarežemo. Nato ga posolimo in povaljamo v moki. V ponvi segrejemo olje in popečemo ribo z obeh strani, jo vzamemo ven in postavimo na toplo. Na ostali maščobi popražimo svinjino, narezano na pramene, dodamo ravno tako narezano zelenjavo. Pražimo, da postekleni in pridamo česen, ingver, sojino omako, kis in sladkor. Jedilni škrob zmešamo z juho in zgostimo omako. Krapa položimo nazaj v ponev, da se navzame arome. Nato serviramo in dodamo poljubno prilogo - dušeni riž ali slani krompir.

Zelo prikladne za vroče dni so

RIBE V MARINADI:

- 70-80 dag plave ribe,
- 8 dag olivnega olja,
- 20 dag čebule,
- 1/4 l belega vina ali malo kisa,
- lovor,
- rožmarin,
- brinjeve jagode,
- poper,
- kapre,
- peteršilj,
- česen,
- 4 rezine limone.

Očiščene in posoljene ribe na vročem olju spečemo in jih preložimo v skledo. Na

preostalem olju prepražimo na tanke kolobarje narezano čebulo, da ovone in zalijemo z vinom.

Dodamo limonine rezine, vse začimbe in peteršilj. Ohlajeno marinado zlijemo na ribe, pustimo stati nekaj ur in serviramo.

Morda se privadimo in vsaj enkrat tedenmsko družino presenetimo z okusno pripravljeno ribo.

Seveda pa ne pozabite, da riba plava trikrat, zato se poleg poda žlahtno belo vino, pri mastnih ribah tudi rose.

Prijetno tople julijske dni Vam želim!

Justina Urbanec

**CVETLIČARNA
MARJETA**

Trzinov trg 2, Mengša
tel.: 738 - 630
(ob nedeljah in praznikih 841 - 360)

odprto od 8. do 12. ure
od 15. do 19. ure
sobota od 8. do 17. ure

ZELENA KOZMETIKA

Nega suhe kože

Toniki:

1. 45 g suhega rmana prelijemo s 450 ml vrele studenčnice. Po treh urah precedimo. Hranimo v hladilniku.

2. Sirotko

Čistilna mleka:

1. 15 g posušene poprove mete kuhamo v 150 ml mleka. Ko zavre, precedimo. Hranimo v hladilniku.

2. Navadno kravje mleko

3. Sveža sladka smetana

Maske:

1. Žličko olivnega olja zmešamo s stepenim rumenjacom. Po petnajstih minutah nanese-mo mešanico na obraz in vrat. Deluje naj petnajst minut. Speremo jo z mlačno vodo.

2. Žlico limoninega soka zmešamo z eno žlico smetane, žlico pretlačenih jabolč in dvema žlicama medu. Dobro premešamo in nanese-mo na obraz.

3. Rumenjak, žličko medu in žličko mleka v prahu dobro premešamo nanese-mo na obraz.

Mirjana Lilič Južnič

SMEH NI GREH

RESNIČNE ŠALE

Naši pozorni bralci ste gotovo opazili, da šale, ki jih objavljamo, niso neki stari vici, ki ste jih že prej petkrat prebrali nekje drugje, pač pa drobni utrinki iz našega življenja.

xxx

Prijetna ženska se je z fičkom pripeljala na bencinsko črpalko. K okencu je pristopil možakar z namazanim jezikom:

"Kupil bi fiča in seveda tudi vas. Če ste za oboje, bi bilo ravno prav. Pa še fičo bi vam ostal."

"Veste kaj, koliko denarja pa nimate!"

xxx

"Moj Fonzi je veliko spal na kavču. Ko se je zbudil, mi je vse lepo obljubil, kaj vse bo naredil, potem je pa zopet sanjal."

xxx

"Veš, kako se ta človek leno vleče okoli svoje hiše!"

"Kdaj pa potem kaj naredi?"

"Ja, enkrat že naredi!"

xxx

Mamica Lojzka iz mengeškega Doma počitka je ta mesec praznovala šestindevetdeset let. Še vedno je dobre volje in duhovita kot nekoč.

"Drugače sem v redu, le ušesa bi morala kupiti nova!"

Vemo, da tudi sedaj dovolj dobro sliši, zato ji iz vsega srca vzklikamo:

"Še veliko zdravja, mamica Lojzka!"

xxx

Dvajsetletni sin je pomagal očetu pri delu, vendar samo do takrat, ko se je pošteno zatreskal.

Rekel je očetu:

"Sedaj ti ne bom mogel več pomagati. Odslej boš ti pomagal meni."

xxx

Triletni Damjan je bil tudi v vrtcu zelo miren, zato je očka Milana zelo presenetilo, ko je nekega dne njegov nadebudni sinček primazal petletnemu Igorju tako zaušnico, da je videl deset sonc.

"Zakaj si ga pa vendar mahnil. A veš, da to ni lepo?"

"Saj se ne tepem, oči. Vendar mi je kar naprej zapiral omarico, pa sem ga moral!"

xxx

Franci je rad rekel "kar letim", da je izpadlo, kako se mu zares mudi. Pa mu je odgovoril

ril duhovit prijatelj:

"Torej si prišel z avionom!"

xxx

"Koliko pa je sedaj kozarček šnopsa v Mengšu?" je vprašal Metod Pegija iz mengeškega Doma počitka.

"Nula šest je dvesto tolarjev!"

"Nula šest vendar ne strežejo!"

"Za nula tri deci se niti v gostilno ne splača stopiti!"

xxx

Janko je s pomočnikom znanca Petru lakiral parket v novi hiši. Ko je bil skoraj gotov, se je Peter spretno umaknil.

Pa ga je vprašal pomočnik:

"Kaj pa, če se sedaj ne bo oglasil pri tebi?"

"Bom šel pa k njemu!"

"Sedaj sem pa res že star. Vse pozabim. Skušam si pomagati tako, da pomembne stvari napišem na listek. A glej, vraga, tudi listek pozabim pogledati."

Cene in Rezka

"Šef, mudi se mi domov! Kdaj bomo oddali te zapisnike na pošto?" Taka in podobna vprašanja so se ponavljala vedno bolj pogosto, še zlasti so bila primerna v družbi prisotnih obiskovalcev.

Šef je pustil službene stranke ter odšel inarekovat zapisnik. Služba je služba in tudi svoj zaključek ima. Kar nekaj časa se je vleklo napeto vzdušje, dokler ni Rezka popolnoma izgubila oblasti nad svojimi refleksi in izbruhnila. "Vsega tega dela ne zmorem, med tem ko se vi pogovarjate na dolgo in široko s svojimi strankami. Ni vam tega treba. Pa še ven hodite. Brez potrebe."

Cene je svoje delo opravljal tako, kot se mu je zdelo, da zadošča vsem kriterijem dobre poslovnosti, le svoji tajnici ni nikdar ustregel takrat, ko se ji je zdelo. Neprijetno je delati s svojimi sodelavci, če te ne marajo in te gledajo grdo.

Zgodilo se je, da je skupna službena pot Rezko in Ceneta povezala. Kar naenkrat sta ugotovila, kako prijetno je biti v službi. Ura zaključka službe ni bila več pomembna. Lepo je delati za isti cilj. Prej nikdar dosegljivi Cene je bil poslej vedno prisoten v svoji pisarni, Rezka je bila vedno urejena in prijazna s svo-

jim nadrejenim sodelavcem. Tandem, katerega ni mogoče ničesar očitati, pa je poslej enotno nastopal prijazno ali pa tudi neprijazno do svojih strank.

Ni kaj! Mesec maj je mesec ljubezni. Včasih se sicer podaljša še v junij... Če pa gre to v skupno korist službe, so pa (skoraj) vsi zadovoljni!

Recept: vodilni poskrbite za dobro počutje svojih delavcev, predčasno odhajanje iz službe ne bo več problem, brez težav se bodo v popoldanskih in večernih urah vračali na delo. Vse bo opravljeno pravočasno...

MI AMIGO d.o.o.

Področje za kulturo, izobraževanje in rekreacijo

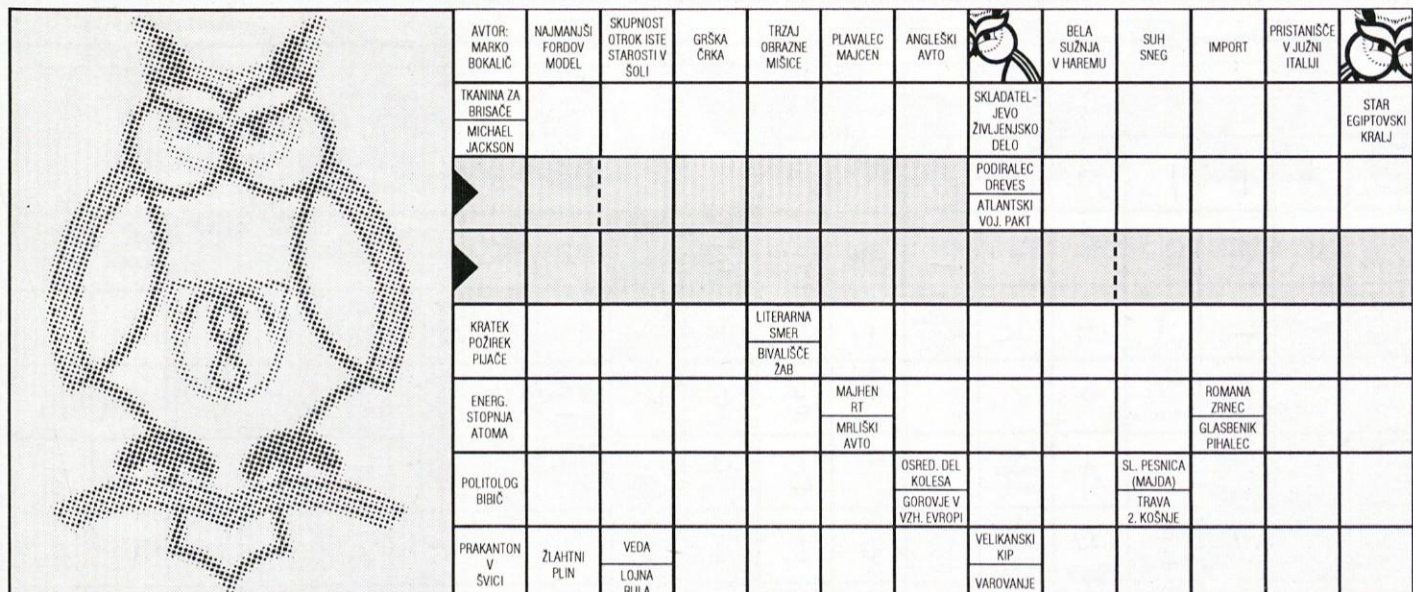
61234 MENGES
SLOVENSKA 28
TELEFON / FAX
061 / 73 73 17

JEZIKOVNI
TEČAJI
PLESNI
TEČAJI

CENTER ZA
MLAJŠE
ODRASLE

USPOSOBLJANJE
ZA ŽIVLJENSKO
USPEŠNOST

NAGRADNA KRIŽANKA MI AMIGO

AVTOR: MARKO BOKALIČ		NAJMANJŠI FORDOV MODEL	SKUPNOST OTROK ISTE STAROSTI V SOLI	GRŠKA ČRKA	TRZAJ OBRAZNE MISICE	PLAVALEC MAJICEN	ANGLEŠKI AVTO		BELA SLUŽNJA V HAREMUJ	SUH SNEG	IMPORT	PRISTANIŠČE V JUŽNI ITALIJI		
TKANINA ZA BRISAČE													STAR EGIPTOVSKI KRALJ	
MICHAEL JACKSON														
KRATEK POZIREK PJIJAČE					LITERARNA SMER									
ENERG. STOPNJA ATOMA						MAJHEN RT						ROMANA ZRNEC		
POLITOLOG BIBIČ						MRLIŠKI AVTO						GLASBENIK PIBALEC		
PRAKANTON V SVIČI		ZLAHTNI PLIN	VEDA					OSRED. DEL KOLESA				SL. PESNICA (MAJDA)		
			LOJNA BUJA					GOROVJE V VZH. EVROPI				TRAVA 2. KOŠNJE		
									VELIKANSKI KIP					
									VAROVANJE					
	USODA V INDIJSKI RELIGIJI	PAVEL PLOČ ANI. KONCERT. DVORANA			CAS. ENOTA								OTOŽNA PESEM	MESTO VZHODNO OD SARAJEVA
	LESENA PRIPRIAVA ZA PREDENJE													
	MESTO V AVSTRALIJI													
	MESTO V JZ MAKEDONIJI													
	GORA V FRANC. ZEMLJEPIŠNIH IMENIH													
	MESTO V ZAHODNI ROMUNIJI													
	ZAPOREDJE TONOV ALI AKORDOV	AZUSKA ZVER												
	PTUJ V RIMSKIH CASH													
	PREBIVALEC OBČINE													
	GARJE													
	NAJDALJŠA SPANSKA REKA													
	TRGANJE DREVESNIH PLODOV													
	PAUL ANKA													

Prvih deset,

ki bodo **4. julija '94** prišli z Mengšanom v roki na Uredništvo glasila, bo dobilo

kupon za pizzo,

ki ga podarja **Trdinov hram Mengeš**

NAGRADNA KRIŽANKA MI AMIGO:

Gesla, ki jih boste dobili na osenčenih mestih, pošljite na uredništvo MENGŠANA **do ponedeljka 8. avgusta '94**. Sreča bo med poslanimi pravnimi rešitvami izbrala tri nagrajence, ki bodo prejeli naslednje nagrade: **1. nagrada 60-urni jezikovni tečaj, 2. nagrada 30-urni jezikovni tečaj in 3. nagrada 20-urni tečaj plesa.**

NAGRADNA KRIŽANKA FILC

filc tovarna filca
mengeš

AVTOR MARKO BOKALIC	KRISTUSOV UČENEC	MESTO V VZHODNI MAKEDONIJI	MANJŠI HRVAŠKI OTOK	KOZAŠKI POGLAVAR	JUŽNOIT. JADRANSKA LUKA	ALUMINIJ	ZVOK GLASBILA	DRAMSKI TEKST IVANA PREGLJA											
TERMODINAMIČNA KRIVULJA	A	D	I	A	B	A	T	A											
ŠVICARSKI PEDAGOG (JOHANN)	P	E	S	T	A	L	O	Z	Z	I	IVAN LEVAR	JAKOVA SAMICA	NAPOVEDO- VALKA BAŠ	TONI PAVČEK	T	P	DROBEC NESNAGE	ČVRSTA ZVEZA MED MIŠICO IN KOSTJO	
ZRTVENIK V CERKVI	O	L	T	A	R	IT. PEVKA (GIANNA) MESTO V SRBIJI	N	A	N	N	I	N	I	MESTO NA JUŽNEM URALU	O	R	S	K	
SANDI ČOLNIK	S	Č	MAČJI PLEN GRAVITACIJA	M	I	Š	SKRITO BOGASTVO ČETRTI SKLON	Z	A	K	L	A	D	KITARIST HENDRIX ZDRAVLJEN- JE BOLEZNI	S	I	M	I	
OČETOVA ALI MATERINA SESTRA	T	E	T	A	GRŠKA BOGINJA MODROSTI	A	T	E	N	A	UČITELJ VEROUKA IGRALC BATES	K	A	T	E	H	E	T	
OZVEZDJE ŽIVAL KROGA	O	V	E	N	SL. KIPAR (JANEZ) KOZJE PARJENJE	B	O	L	S	K	A	PLESEN NA VINU	OSNOVNA MERA GORAZD PENKO	E	N	O	T	A	
KRAJ NA NOTRANJ- SKEM	L	O	Ž	DEČEK V DVORNI SLUŽBI SAMPION	P	A	Ž	GR. BOG VETROV SORTA FIZOLA	F	O	L	UTRJENO BIVALISČE SREDNJEV. GOSPODE	G	R	A	D	PRITOK BALHAŠKEGA JEZERA	MONGOLSKI VLADAR	
 GRDOBA	SAMOVSEČEN MOŠKI BRAZILSKO VELEMESTO	N	A	R	C	I	S	VILJ AMERSEK IGRALKA WEST	V	A	PLANINSKI TRAVNIK ANG. KOMIK (ROWAN)	P	A	S	N	I	K		
NEMSKI PLAVALEC (MICHAEL)	G	R	O	S	S	CITRONA LATINSKI IZRAZ ZA UMETNOST	L	I	M	O	N	A	PAVLA PO ITALJANSKO KRAJ NAD LOGATCEM	P	A	O	L	A	
REDA GOZDNA ZVER	R	I	S	PROŽNA PONJAVA MUSLIM. BOG	K	A	M	V	A	S	ENCIM TREBUŠNE SLINAVKE	T	R	I	P	S	I	N	
NEVESTINO IMETJE	D	O	T	A	JED IZ JESPRENJA RADIOAKT. ELEMENT	R	I	Č	E	T	PRERLUSKI VOLK TRDÉ, BUJALO	K	O	J	O	T	NIHANJE, ZIBANJE	LUKA NA JUGU ARABIE	
EDGAR DEGAS	E	P	LUSKINE POLJIŠČINA REBRINEC	L	V	S	K	E	DRUGA KOORDINATA V MATEMATIKI	KRAJ V BOKI KOTORSKI LITERARNA SMER	T	I	V	A	T	KARLOVAC STROJ. ZA ZEMELJ- SKA DELA	K	A	
ZEPNI TAT	Z	E	P	A	R	HRVAŠKI OBMEJNI KRAJ	K	O	R	E	N	T	ZAPIČENJE IGLE STROJNI ELEMENT	V	B	O	D		
 JEZDEC ASTRONOM. ENOTA ZA RAZDOLJE	S	A	H	A	Č	GLAVNO MESTO MALIJA	I	ZUMITELJ LADU. VJAKA PAS PRI KIMONU	R	E	S	S	E	L	ANGL. SVETLO PIVO REKA V PRAGI	A	L	E	
USNEN TRAK V HLAČAH	P	A	S	NA ŽARU PEČENO NABODENO MESO	N	A	B	O	D	A	L	O	SATIRIK JURIČ	E	V	G	E	N	
STAR SLOVAN	A	M	T	NEKDANJI JAPONSKI PREMIER (EISAKU)	STAROŠEKA AZIJSKA PRESTOLNI- CA	B	A	B	I	L	O	N	PRIPRAVA NA STREHI PTIČJI IZPASTEK	Ž	L	E	B	DOLOČILO GIBANJA	
NEMSKI FIZIK (PHILIPP)	R	E	I	S	AMONJAK SPOJINE SL. SOCIOLOG (NIKO)	A	M	I	N	I	ATEK	LUKA NA PELOPONEZU PASTIR IZ SNEGORUČKE	P	A	T	R	A	S	
AM. PEVEC (FRANK)	S	I	N	A	T	R	A	OKRASNA RASTLINA IGRALNA KARTA	A	Z	A	L	E	S	A	NOVO MESTO OSKAR KOGOJ	N	M	
MUZA LJUBEZ. PESNIŠTVA	E	R	A	T	O	CEVKA, KI SE UVEDE V TELESNO VOTLINO	K	A	T	E	T	E	R	PLANINA NAD BOHINJEM	V	O	J	E	
KURA, PUTA	K	O	K	O	Š	IZOLATOR	O	S	A	M	I	L	O	ANGL. PLOŠČINSKA MERA	A	K	E	R	

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE LEK - vodoravno: prostaštvo, re-
fleksant, EK, oktober, plin, Ir, TD, raz, vezje, Mengeš, rek, učinkovin, PF,
leca, konjak, okvara, Evans, Knego, Podgorica, Erna, OŠ, LB, nimb,
Nicholson, Araiza, ajd, Leipzig, Tar, VC, heroj, sadje, apoen, Iri, Taras,
kolodvor, sova, KA, Ob, Ant, JA, Krf, val, Kranjska Gora, ovira, sirtaki,
Apo, patos, Ajka, ilovica, pleme, Rea, Havajka, ajvar
Geslo: **PROIZVODNJA FARMACEVTSKIH UČINKOVIN - MENGEŠ**

NAGRADNA KRIŽANKA FILC:

Gesla, ki jih boste dobili na osenčenih mestih, pošljite na uredništvu
MENGEŠANA **do ponedeljka, 08. avgusta '94.** Sreča bo med
poslanimi pravičnimi rešitvami izbrala šest nagradencev, ki bodo pre-
jeli naslednje nagrade: 1. nagrada: **10.000 SIT**, 2. nagrada: **5.000**
SIT, 3. nagrada: **5.000 SIT**, 4., 5. in 6. nagrada: **steklenica naj-**
boljšega vina, posebna polnitev za FILC MENGEŠ.